Grupa Kapitałowa Zakłady Chemiczne „Police" Spółka Akcyjna
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2009r.

Police 2010 r.

SPIS TREŚCI

Punkt Strona

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ 3

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW 4

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM 5

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH 7

NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO: 8

1. INFORMACJE OGÓLNE 8
2. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI 8
2.1 PODSTAWA SPORZĄDZENIA 8
2.2 STANOWISKO ODNOŚNIE STOSOWANYCH MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ 9
2.3 KONSOLIDACJA 12
2.4 SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI 13
2.5 WALUTA FUNKCJONALNA I WALUTA PREZENTACJI 13
2.6 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE 14
2.7 WARTOŚCI NIEMATERIALNE 15
2.8 UTRATA WARTOŚCI 15
2.9 NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE 15
2.10 INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH 16
2.11 LEASING 16
2.12 AKTYWA FINANSOWE 16
2.13 ZAPASY 18
2.14 ŚRODKI PIENIĘŻNE 19
2.15 KAPITAŁ WŁASNY 19
2.16 REZERWY 19
2.17 ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE 19
2.18 ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE 20
2.19 ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE 20
2.20 UJMOWANIE PRZYCHODÓW 21
2.21 DOTACJE 21
2.22 PODATEK DOCHODOWY 21
2.23 AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO ZBYCIA/SPRZEDAŻY 22
2.24 ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ 23
2.25 INFLACJA 23
2.26 SPRAWOZDAWCZOŚĆ ROCZNA 23
3. DZIAŁANIA PODJĘTE PRZEZ ZARZĄD JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY PRZYSZŁEJ SYTUACJI FINANSOWEJ GRUPY 24
4. INSTRUMENTY FINANSOWE 26
4.1 KATEGORIE I KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH 26
4.2 DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH: 32
5. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM 32
5.1 CZYNNIKI RYZYKA FINANSOWEGO 32
5.2 INNE RYZYKA 41
5.3 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM RYNKOWYM 42
5.4 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM 45
5.5 SZACOWANIE WARTOŚCI GODZIWEJ 46
6. WAŻNIEJSZE OSZACOWANIA I OSĄDY KSIĘGOWE 46
7. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI 48
8. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE 52
9. WARTOŚCI NIEMATERIALNE 57
10. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH 58
11. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE 59
12. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH, STOWARZYSZONYCH I POZOSTAŁYCH 60
13. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI 64
14. ZAPASY 66
15. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY 67
16. KAPITAŁ ZAKŁADOWY 68
17. POZOSTAŁE KAPITAŁY 69
18. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA 69
19. KREDYTY BANKOWE 70
20. ODROCZONY PODATEK DOCHODOWY 72
21. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH I PODOBNYCH 74
22. REZERWY NA POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA 75
23. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU 76
24. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE 77
25. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU 78
26. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH 79
27. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY 80
28. DOTACJE 81
29. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE 82
30. PODATEK DOCHODOWY 83
31. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ 83
32. DYWIDENDA NA AKCJĘ 84
33. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI 84
34. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM 86
35. PODPISY 87

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	**8**	736 082	810 087
Wartości niematerialne	**9**	3 990	4 846
Nieruchomości inwestycyjne	**11**	24 358	24 781
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	**12**	39 621	36 629
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	**8f)**	567	1 575
Należności handlowe oraz pozostałe należności	**13**	506	
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**20**	36 054	48 187
Aktywa trwałe razem		**841 178**	**926 105**
Aktywa obrotowe			
Zapasy	**14**	190 335	608 003
Należności handlowe oraz pozostałe należności	**13**	188 226	191 087
Pochodne instrumenty finansowe	**5**	75	2 187
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	**15**	37 847	139 174
Aktywa obrotowe razem		**416 483**	**940 451**
Razem aktywa		**1 257 661**	**1 866 556**
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	**16**	750 000	750 000
Kapitały rezerwowe	**17**	79 384	76 248
Zyski zatrzymane	**17**	-296 270	129 739
Udziały mniejszości		5 768	6 598
Kapitał własny razem		**538 882**	**962 585**
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	**22**	52 770	67 231
Rezerwa na pozostałe zobowiązania	**22**	41 887	55 097
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**20**	60	
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	**23**	5 977	3 882
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	**18**	41 416	19 220
Zobowiązania długoterminowe razem		**142 110**	**145 430**
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	**18**	450 083	398 352
Kredyty bankowe	**19**	73 530	145 230
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	**23**	567	164
Pochodne instrumenty finansowe	**5**	27 200	128 573
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	**30**	4 938	51 546
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	**22**	6 378	7 099
Rezerwa na pozostałe zobowiązania	**22**	13 973	27 577
Zobowiązania krótkoterminowe razem		**576 669**	**758 541**
Razem kapitał własny i zobowiązania		**1 257 661**	**1 866 556**

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Przychody ze sprzedaży	**7**	1 486 608	2 403 621
Koszt własny sprzedaży	**25**	-1 696 898	-2 048 937
Zysk brutto na sprzedaży		**-210 290**	**354 684**
Koszty sprzedaży	**25**	-44 609	-66 420
Koszty ogólnego zarządu	**25**	-96 422	-107 895
Pozostałe przychody / koszty operacyjne	**27**	-58 082	-16 350
Zysk na działalności operacyjnej		**-409 403**	**164 019**
Przychody/Koszty finansowe	**29**	-4 096	-128 407
Udziały w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności		2 607	886
Dochody z tytułu udziałów w jednostkach powiązanych		4 264	4 750
Zysk przed opodatkowaniem		**-406 628**	**41 248**
Podatek dochodowy		-17 075	-12 599
- część bieżąca	**30**	-4 941	-50 768
- część odroczona	**20**	-12 134	38 169
Zysk netto		**-423 703**	**28 649**
Inne składniki całkowitych dochodów netto			
Całkowite dochody ogółem		**-423 703**	**28 649**
Zysk netto Przypadający na:			
akcjonariusza Jednostki Dominującej		-422 873	28 746
udziały mniejszości		-830	-97
Całkowite dochody ogółem przypadające na jedną akcje zwykłą (zł na jedną akcję)		**-5,65**	**0,38**
- podstawowy	**31**	-5,65	0,38
- rozwodniony	**31**	-5,65	0,38

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny razem
Stan na 01.01.2008 r.	**862 140**	**73 294**	**-8 193**	**927 241**	**5 867**	**933 108**
uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 25 czerwca 2008 roku w sprawie przeniesienia na kapitał zapasowy nadwyżki z przeszacowania kapitału podstawowego i zapasowego (MSR 29) powstałej po pokryciu straty powstałej w wyniku wdrożenia MSR	-112 140		-45 829	**-157 969**		**-157 969**
uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 25 czerwca 2008 roku w sprawie przeniesienia wartości przeszacowania kapitału podstawowego i zapasowego wynikającej z zastosowania MSR 29 "Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji" na pokrycie straty powstałej w wyniku wdrożenia MSR w Jednostce Dominującej			48 547	**48 547**		**48 547**
uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 25 czerwca 2008 roku w sprawie pokrycia straty powstałej w wyniku wdrożenia MSR wartością przeszacowania kapitału podstawowego i zapasowego wynikającą z zastosowania MSR 29			109 422	**109 422**		**109 422**
uchwała Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 3 czerwca 2008 roku w sprawie przeznaczenia zysku za rok 2007 na kapitał rezerwowy		2 954	-2 954	**0**		**0**
Zyski (straty) ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	**-112 140**	**2 954**	**109 186**	**0**		**0**
Zysk (strata) netto w okresie			28 746	**28 746**	-97	**28 649**
Suma przychodów i kosztów ujętych w okresie sprawozdawczym	**0**	**0**	**28 746**	**28 746**	**-97**	**28 649**
Zmiana struktury Grupy					828	**828**
Stan na 31.12.2008 r.	**750 000**	**76 248**	**129 739**	**955 987**	**6 598**	**962 585**

	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny razem
Stan na 01.01.2009 r.	**750 000**	**76 248**	**129 739**	**955 987**	**6 598**	**962 585**
uchwała Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 25 czerwca 2009 roku o przeznaczeniu zysku netto za 2008r. na kapitał rezerwowy		3 136	-3 136	**0**		**0**
uchwała Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 25 czerwca 2009 roku o przeznaczeniu zysku netto za 2008r. na pokrycie straty z lat ubiegłych oraz na kapitał zapasowy			-7 174	**-7 174**		**-7 174**
uchwała Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 25 czerwca 2009 roku o przeznaczeniu zysku netto za 2008r. na kapitał zapasowy			4 161	**4 161**		**4 161**
uchwała Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 25 czerwca 2009 roku o przeznaczeniu zysku netto za 2008r. na pokrycie straty z lat ubiegłych			3 013	**3 013**		**3 013**
uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 25 czerwca 2009 roku w sprawie przeznaczenia zysku za rok obrotowy 2007 i 2008 na pokrycie straty z lat ubiegłych			-30 028	**-30 028**		**-30 028**
uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 25 czerwca 2009 roku w sprawie pokrycie straty z lat ubiegłych z zysku za rok 2007 i 2008			30 028	**30 028**		**30 028**
Zyski (straty) ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	**0**	**3 136**	**-3 136**	**0**	**0**	**0**
Zysk (strata) netto w okresie			-422 873	**-422 873**	-830	**-423 703**
Suma przychodów i kosztów ujętych w okresie sprawozdawczym			-422 873	**-422 873**	-830	**-423 703**
Stan na 31.12.2009 r.	**750 000**	**79 384**	**-296 270**	**533 114**	**5 768**	**538 882**

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	**-406 628**	**41 248**
Korekty o pozycje:	**502 072**	**-70 928**
Udział w zyskach (startach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-2 607	-886
Amortyzacja	81 497	66 093
Zyski / Straty z tytułu różnic kursowych	-842	1 425
Odsetki i udziały w zyskach	2 507	-2 176
Zyski / Straty z działalności inwestycyjnej	47 981	7 901
Zmiana stanu należności handlowych i pozostałych należności	44 350	-28 996
Zmiana stanu zapasów	417 668	-410 058
Zmiana stanu zobowiązań handlowych i pozostałych zobowiązań	-48 299	288 026
Zmiana stanu rezerw	-42 000	3 750
Pozostałe pozycje	1 817	3 993
Podatek zapłacony	-49 855	1 831
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	**45 589**	**-27 849**
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy	**9 269**	**5 853**
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	3 416	555
Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	1 094	
Dywidendy uzyskane i udziały w zyskach w jednostkach powiązanych	4 264	4 751
Spłata udzielonych pożyczek długoterminowych od jednostek powiązanych	428	428
Odsetki uzyskane od pożyczek od jednostek powiązanych	67	119
Wydatki	**78 856**	**164 168**
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	78 856	164 168
Udzielone pożyczki długoterminowe		
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	**-69 587**	**-158 315**
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy	**37 587**	**178 240**
Wpływy netto z wydania udziałów oraz dopłat do kapitału		828
Kredyty i pożyczki uzyskane	37 115	148 908
Inne wpływy finansowe	472	28 504
Wydatki	**115 941**	**7 191**
Spłaty kredytów i pożyczek	108 800	4 000
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	169	492
Odsetki	6 971	2 371
Inne wydatki finansowe	1	328
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	**-78 354**	**171 049**
Przepływy pieniężne netto razem	**-102 352**	**-15 115**
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-101 510	-16 540
Zmiana środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-842	1 425
Środki pieniężne na początek okresu	139 439	154 554
Środki pieniężne na koniec okresu	**37 087**	**139 439**
w tym: środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	*0*	*38 751*

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

1. Informacje ogólne

Prezentowane sprawozdanie finansowe jest rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Zakłady Chemiczne „Police" Spółka Akcyjna za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdania finansowe spółek: Zakłady Chemiczne „Police" S.A. (zwane Z.Ch. „Police" S.A., „Jednostka Dominująca") oraz jednostek zależnych (zwanych łącznie „Grupa").

Jednostka Dominująca Zakłady Chemiczne „Police" Spółka Akcyjna z siedzibą w Policach, ul. Kuźnicka 1, zarejestrowana w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Numer KRS: 0000015501, Regon: 810822270, NIP: 851-02-05-573 powstała jako jednoosobowa Spółka Skarbu Państwa w drodze przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego.

Jednostka Dominująca prowadzi działalność w zakresie produkcji nawozów sztucznych, pigmentów oraz chemikaliów nieorganicznych.

Konsolidacji pełnej podlegają trzy spółki:
- „InfraPark Police" S.A., w której Emitent posiada 55 % akcji.

Spółka prowadzi działalność polegającą na zarządzaniu Polickim Parkiem Przemysłowym, zarządzaniu zbędnym majątkiem (tereny inwestycyjne) przejętym od Z.Ch. „Police" S.A. i Gminy Police oraz jego dzierżawie lub sprzedaży, pomocy przy podejmowaniu i prowadzeniu przedsięwzięć gospodarczych przedsiębiorcom działającym na terenie PPP.

- Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o., w którym Emitent posiada 90 % udziałów.

Spółka prowadzi działalność polegającą na zarządzaniu Portem Morskim Police na zasadach wynikających z ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich.

- „Remech" Grupa Remontowo-Inwestycyjna Sp. z o.o., w której emitent posiada 100 % udziałów.

Spółka prowadzi prace remontowe i inwestycyjne z branży mechanicznej: prace remontowe wykonywane na instalacjach przemysłowych, wykonawstwo instalacji i aparatów, w tym także z tworzyw sztucznych, prace serwisowe branży mechanicznej, prace warsztatowe, obróbka metali, prace dozorowe.

Jednostka Dominująca Zakłady Chemiczne „Police" Spółka Akcyjna posiada udziały mniejszościowe w dwóch spółkach stowarzyszonych. Podlegają one konsolidacji metodą praw własności:

- Kemipol Sp. z o.o., w której emitent posiada 34 % udziałów.

Spółka wytwarza koagulanty do czyszczenia wody i ścieków.

- Budchem Sp. z o.o., w której emitent posiada 49 % udziałów.

Spółka działa w zakresie budownictwa ogólnego i przemysłowego.

Publikacja rocznego skonsolidowanego sprawozdania Grupy planowana jest na 31.03.2010 r.

Akcjonariusze Grupy nie mają prawa do dokonywania zmian w niniejszym sprawozdaniu po jego opublikowaniu.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1 Podstawa sporządzenia

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 19 listopada 2005 r. począwszy od 1 stycznia 2006 r. Jednostka Dominująca Zakłady Chemiczne „Police" S.A. stosuje standardy rachunkowości przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdzonymi przez Komisję Europejską przy sporządzaniu swoich jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przygotowane w oparciu o MSR/MSSF oraz art. 45 ust 1a-1c ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 23.03.2010 r.

Zarząd Jednostki Dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do wyboru standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu oraz różnych innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji.

Zarząd Jednostki Dominującej Z.Ch. „Police" S.A. oświadcza, że prezentowane roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową, finansowe wyniki działalności oraz przepływy środków pieniężnych.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności pomimo utrzymujących się trudności finansowych.

Trudna sytuacja finansowa utrzymująca się w 2009 r. w ocenie Zarządu Jednostki Dominującej nie stanowi zagrożenia kontynuacji działalności Grupy w istotnie niezmienionym zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na podstawie uzyskanych efektów wynikających z realizacji wcześniej przygotowanych planów działania, a także rysujących się pozytywnych trendów na rynkach głównych produktów przedsiębiorstwa, Zarząd Jednostki Dominującej przewiduje istotny spadek odnotowywanych strat.

W nocie 3 Zarząd Jednostki Dominującej przedstawił zakres podjętych oraz planowanych działań na 2010 r., które stanowią podstawę uzyskania poprawy sytuacji ekonomicznej Grupy. Poprawa sytuacji ekonomicznej pozostaje nadal w silnej korelacji z pozyskaniem dodatkowego zewnętrznego finansowania dla Grupy.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich, a wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w tysiącach (tys. zł).

Dane porównawcze obejmują sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz sprawozdanie z całkowitego dochodu, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2008 r.

W okresie, za który jest sporządzane sprawozdanie finansowe, nie nastąpiło połączenie Grupy z inną jednostką. Nie nastąpiło również zaniechanie żadnej z prowadzonych działalności, które wymagałoby wyodrębnienia w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Zaprezentowane dane finansowe podlegały badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta.

2.2 Stanowisko odnośnie stosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

MSR 1 (zmiana) Prezentacja sprawozdań finansowych

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.01.2009 r. Dotyczy prezentacji sprawozdań finansowych. Zmiana obejmuje nazewnictwo podstawowych sprawozdań finansowych oraz prezentacji bilansu, rachunku zysków i strat oraz zestawienia zmian w kapitale własnym. Zmiany niniejszego standardu nie wpływają na wyniki oraz wartość kapitałów własnych.

MSR 23 (zmiana) Koszty finansowania zewnętrznego

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.01.2009 r. Zmiana wyeliminowała dotychczasowe podejście wzorcowe nakazujące odnoszenie kosztów finansowania zewnętrznego bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat i nałożyła obowiązek ich aktywowania.
Grupa stosowała tę zasadę będącą do 01.01.2009 r. zmianą zasady alternatywnej.

MSSF 8 Segmenty operacyjne

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.01.2009 r. lub później. Standard wymaga ujawnienia informacji o segmentach w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Zastosowanie standardu nie ma wpływu na wyniki oraz wartość kapitałów własnych. Zmiany wynikające z jego implementacji są dla Grupy jedynie prezentacyjne.

MSSF 1 (zmiana) Zastosowanie MSSF po raz pierwszy i MSR 27 (zmiana) Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.01.2009 r. i później. Zmieniony standard umożliwia jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy użycie domniemanego kosztu, ustalonego albo jako wartość godziwa albo wartość bilansowa, zgodnie z uprzednio stosowanymi zasadami rachunkowości, w celu określenia początkowego kosztu inwestycji w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.
Zmiana nie ma żadnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSR 38 (zmiana) „Działalność reklamowa i promocyjna"

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.01.2009 r. Zaliczka może zostać ujęta tylko, gdy płatność została dokonana z góry przed uzyskaniem prawa dostępu do towarów lub otrzymaniem usług.
Zmiana nie ma żadnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSR 40 (zmiana) „Nieruchomości inwestycyjne" (i wynikająca z tej zmiany zmiana MSR 16)

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.01.2009 r. W przypadku zastosowania modelu wartości godziwej nieruchomość inwestycyjna w trakcie budowy jest wyceniana według wartości godziwej jeśli jest to możliwe.
Grupa nie posiada nieruchomości inwestycyjnych w trakcie budowy.

MSR 20 (zmiana) „Dotacje rządowe oraz ujawnianie informacji na temat pomocy rządowej" (obowiązuje od 01.01. 2009 r.).

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.01.2009 r. Korzyści z kredytu rządowego oprocentowanego poniżej rynkowej stopy procentowej wyceniane jest jako różnica między wartością bilansową zgodnie z MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena" oraz wpływami otrzymanymi wraz z korzyścią rozliczaną zgodnie z MSR 20.
Zmiana ma zastosowanie w Grupie. Jednak z uwagi na nieistotność nie ujęto różnic.

MSR 31 (zmiana) Udziały we wspólnych przedsięwzięciach (i wynikająca z tej zmiany zmiana MSR 32 i MSSF 7) (obowiązuje od 01.01.2009 r.).

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.01.2009 r. Gdy inwestycja we wspólne przedsięwzięcie rozliczana jest zgodnie z MSR 39, trzeba dokonać tylko niektórych ujawnień wymaganych przez MSR 31, w uzupełnieniu ujawnień wymaganych przez MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja" i MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji".
Zmiana nie ma wpływu na działalność Grupy, gdyż Grupa nie posiada udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

MSSF 2 (zmiana) Płatności w formie akcji

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.01.2009 r. Zmieniony standard reguluje kwestie związane z warunkami nabycia uprawnień i anulowaniami. Uściśla on warunki nabycia uprawnień obejmujących wyłącznie warunek świadczenia usługi oraz warunki związane z działalnością gospodarczą jednostki. Pozostałe cechy płatności regulowanej akcjami nie stanowią warunków nabycia uprawnień.
Standard nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 11 „MSSF 2 – Transakcje w grupie kapitałowej i transakcje na akcjach własnych

Interpretacja przedstawia wytyczne w kwestii tego, czy transakcje rozliczane akcjami, dotyczące akcji własnych lub odbywające się z udziałem jednostek grupy należy ujmować w samodzielnych sprawozdaniach podmiotu dominującego i spółek grupy jako transakcje regulowane akcjami, rozliczane w instrumentach kapitałowych czy w środkach pieniężnych.
Interpretacja nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 13 – Programy lojalnościowe

Interpretacja ma zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się od 01.01.2009 r. Wyjaśnia, że w przypadkach, gdy towary lub usługi są sprzedawane razem z zachętami budującymi lojalność klienta, mamy do czynienia z umową o wielu elementach oraz, że wynagrodzenie należne od klienta jest alokowane między elementami umowy według wartości godziwej.
Interpretacja ma zastosowanie w Grupie, która na bieżąco monitoruje wpływ standardu. Jednak z uwagi na nieistotność wartość programów lojalnościowych nie została wyodrębniona w sprawozdaniu finansowym.

KIMSF 14 „MSR 19 – Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje"

Interpretacja ma zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się od 01.01.2009 r. lub później. Przedstawia wytyczne w zakresie oszacowania ograniczenia w MSR 19 do kwoty nadwyżki, którą można ująć jako składnik majątku. Wyjaśnia również, jaki wpływ na aktywa lub zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych mogą mieć ustawowe lub umowne wymogi minimalnego finansowania. Interpretacja nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe.

MSSF 3 (zmiana) „Połączenia jednostek gospodarczych"

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.07.2009 r. Wszystkie płatności dokonane z tytułu nabycia przedsiębiorstwa należy ujmować według wartości godziwej w dniu nabycia, przy czym płatności warunkowe klasyfikowane jako zobowiązanie, podlegają późniejszej ponownej wycenie przez rachunek zysków i strat. W przypadku każdego indywidualnego nabycia istnieje możliwość wyboru wyceny udziału niesprawującego kontroli w podmiocie przejmowanym albo według wartości godziwej albo według proporcjonalnego udziału w aktywach netto przejmowanej jednostki należnego udziałowcom niesprawującym kontroli. Wszystkie koszty związane z nabyciem powinny zostać ujęte w rachunku zysków i strat.
W przypadku wystąpienia zdarzenia Grupa zacznie stosować MSSF 3 (zmieniony) prospektywnie do wszystkich połączeń jednostek gospodarczych od 01.01.2010 r.

MSR 27 (zmiana) „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe"

Zmieniony standard ma zastosowanie w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 01.07.2009 r. lub po tej dacie. Gdy inwestycja w jednostkę zależną, która rozliczana jest na podstawie MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena", zostaje zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana", MSR 39 nadal będzie mieć zastosowanie.
Ta zmiana nie będzie miała wpływu na działalność Grupy, gdyż zgodnie z polityką inwestycje w jednostki zależne ujmowane są według kosztu w sprawozdaniu.

MSR 39 (zmiana) „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena"

Zmieniony standard ma zastosowanie w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 01.07.2009 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze zastosowanie jest dopuszczalne. Zmiany wyjaśniają kwestie związane z rachunkowością zabezpieczeń: rozpoznawanie inflacji jako ryzyka lub części ryzyka podlegającego zabezpieczeniu oraz zabezpieczenie w formie opcji. Zmiany precyzują również, że wolną od ryzyka lub stanowiącą modelową stopę procentową można wydzielić i wiarygodnie wycenić, a zatem podlega ona zabezpieczeniu. Znowelizowany MSR 39 zezwala na wyznaczenie opcji jako instrumentów zabezpieczających składnika finansowego lub niefinansowego. Podmiot może wyznaczyć opcję jako zabezpieczenie zmian w przepływach pieniężnych lub wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub poniżej określonej ceny czy według innej zmiennej (ryzyko jednostronne).
Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, standard nie ma zastosowania.

MSR 39 (zmiana) „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena" oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji"

Zmieniony standard ma zastosowanie od 01.07.2008 r. Zmiana dotyczy przekwalifikowania aktywów finansowych. Dla reklasyfikacji dokonanych przed dniem 01.11.2008 r. Grupa może przeklasyfikować aktywa finansowe z datą obowiązująca od 01.07.2008 r. (ale nie wcześniej) albo na jakikolwiek inny dzień po 01.07.2008 r., nie później jednak niż 31.10.2008 r.

Zmiana nie dotyczy Grupy.

KIMSF 12 „Porozumienia o świadczeniu usług publicznych"

Interpretacja obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 30.03.2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja daje wytyczne dla koncesjobiorców w umowach koncesji na usługi pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym w zakresie księgowego ujęcia tych umów.
Interpretacja nie dotyczy Grupy.

KIMSF 15 „Umowy o budowę nieruchomości"

Interpretacja obowiązuje od 01.01.2009 r. Interpretacja uściśla, który ze standardów: MSR 18 „Przychody" czy MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną" powinien mieć zastosowanie do określonych transakcji.
Interpretacja nie dotyczy Grupy.

KIMSF 16 „Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych"

Interpretacja obowiązuje od 01.10.2008 r. Interpretacja uściśla podejście rachunkowe do zabezpieczania inwestycji netto.
Interpretacja nie wpływa na sprawozdanie finansowe Grupy.
Przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego nie zastosowano żadnego z opublikowanych, ale nie obowiązujących standardów i interpretacji standardów.

2.3 Konsolidacja

a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co wiążę się z faktem posiadania większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących, czemu zwykle towarzyszy większościowy udział w kapitale własnym. Przyjmuje się, że Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę, jeżeli posiada bezpośrednio lub pośrednio, więcej niż 50% praw głosu w danej jednostce gospodarczej lub posiada zdolność do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej w taki sposób, aby korzystać z wyników jej działalności. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Udział akcjonariuszy mniejszościowych wykazywany jest w ramach kapitałów własnych. Zysk netto należący do akcjonariuszy mniejszościowych wykazywany jest oddzielnie w rachunku zysków i strat.

Przejęcia jednostek zależnych rozliczane są metodą nabycia. Dla rozliczenia transakcji pod wspólną kontrolą analogicznie do przepisów MSSF 3 Grupa stosuje również metodę nabycia. Zgodnie z tą metodą koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Ewentualną nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Przejęciu kontroli nad spółkami zależnymi objętymi niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie towarzyszyło powstanie wymienianych różnic (nie występuje wartość firmy, ani jednorazowe uznanie rachunku zysków i strat).

Jednostki nabyte lub zbyte w ciągu roku są uwzględniane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym odpowiednio od dnia nabycia lub do dnia sprzedaży.

Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Tam,

gdzie było to konieczne, zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Udziały mniejszości oraz transakcje z udziałowcami mniejszościowymi

Grupa zastosowała zasadę traktowania transakcji z udziałowcami mniejszościowymi jako transakcje z podmiotami trzecimi niepowiązanymi z Grupą. Sprzedaż udziałowcom mniejszościowym powoduje, że zyski lub straty Grupy są ujmowane w rachunku zysków i strat. Nabycie udziałów od udziałowców mniejszościowych skutkuje powstaniem wartości firmy, będącej różnicą pomiędzy ceną nabycia a odpowiednim udziałem w nabytych aktywach netto według ich wartości bilansowej.

c) Jednostki stowarzyszone

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, gdzie Grupa wywiera znaczny wpływ na politykę operacyjną i finansową, lecz ich nie kontroluje. Za jednostki stowarzyszone uważa się głównie jednostki, w których udział w kapitale podstawowym wynosi od 20% do 50%. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia - w pozostałych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji. Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi, o ile są istotne, eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Niezrealizowane straty, o ile są istotne, również są eliminowane chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały tam, gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.4 Segmenty działalności

Od 01.01.2009 r. Grupa zastosowała nowy MSSF 8 „Segmenty operacyjne". Zgodnie z MSSF 8 należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące elementów Grupy, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniają jego wyniki finansowe. Po przyjęciu nowego MSSF 8 zasoby Grupy nadal klasyfikowane są do dwóch segmentów branżowych. W ramach ujawnienia dotyczącego segmentów utrzymana została prezentacja struktury rzeczowej terytorialnej i walutowej przychodów, która stanowi dla segmentów operacyjnych informację uzupełniającą dotyczącą sprzedaży produktów i towarów Grupy.

Segment branżowy to grupa aktywów i rodzajów działalności zaangażowanych w dostarczanie produktów i usług, które podlegają rodzajom ryzyka i przynoszą zwroty, inne niż pozostałe segmenty branżowe.

Zidentyfikowano dwa podstawowe segmenty branżowe:

- Segment I Bieli Tytanowej – biel tytanowa,
- Segment II Nawozowy – nawozy fosforowe, amoniak, mocznik, kwas siarkowy, kwas fosforowy.

Aktywa użytkowane wspólnie przez oba segmenty zostały przypisane do tych segmentów, gdyż odnośne przychody i koszty także zostały przypisane. Aktywami użytkowanymi wspólnie są głównie aktywa związane z działalnością pomocniczą.

Segmentowe zyski oraz aktywa określono przed dokonaniem wyłączeń międzysegmentowych. Koszty operacyjne segmentu są odpowiednio alokowane do właściwego segmentu. Rozliczenia pomiędzy segmentami odbywają się po technicznym koszcie wytworzenia.

2.5 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa prowadzi działalność („waluta funkcjonalna"). Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przygotowane w złotych polskich, które jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy.

a) Transakcje i salda

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w walucie funkcjonalnej na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- kupna lub sprzedaży walut stosowanych przez bank, w którym następuje transakcja, w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- średnim, ustalonym na ten dzień dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walucie obcej, do których zalicza się posiadane jednostki waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty, są na dzień bilansowy przeszacowywane według średniego kursu ustalonego na ten dzień przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego. Zyski i straty kursowe, powstałe z tytułu przeliczenia ujmowane są w rachunku zysków i strat, odpowiednio w pozycjach pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, z wyjątkiem różnic kursowych traktowanych jako część kosztów finansowania zewnętrznego (szerzej – związanych z działalnością finansową), kapitalizowanych w wartości środków trwałych lub wykazywanych w kosztach lub przychodach finansowych.

Kursy wymiany ustalone przez Prezesa NBP dla podstawowych walut używanych przez Grupę na dni bilansowe objęte niniejszym sprawozdaniem były następujące:

	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Kurs wymiany złotego do dolara amerykańskiego (PLN/USD)	2,8503	2,9618
Kurs wymiany złotego do euro (PLN/EURO)	4,1082	4,1724

Aktywa i zobowiązania niepieniężne wyrażone w walucie obcej, obejmujące m.in. zaliczki na dostawy i usługi, rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne, zapasy, które mają zostać rozliczone w drodze dostarczenia składnika aktywów niepieniężnych, ujmowane są według kursu historycznego z dnia transakcji.

Dla wyrażonych w walucie obcej niepieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, zyski lub straty z tytułu różnic kursowych ustalonych na dzień bilansowy odnosi się bezpośrednio w inne składniki całkowitych dochodów. Zmiany wartości godziwej pieniężnych papierów wartościowych wyrażonych w walucie obcej, zaklasyfikowanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dzieli się na różnice kursowe wynikające ze zmian zamortyzowanego kosztu papieru wartościowego oraz pozostałych zmian wartości bilansowej papieru wartościowego. Różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat, odpowiednio w pozycjach pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, natomiast pozostałe zmiany wartości bilansowej ujmowane są w innych składnikach całkowitych dochodów.

2.6 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowa aktywa trwałe obejmują środki trwałe oraz środki trwałe w budowie (składniki, które są w trakcie budowy, modernizacji lub innego dostosowywania do funkcjonowania zgodnie z zamierzeniem Grupy).

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się po cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, wykazuje się ją według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonej o skumulowaną amortyzację oraz o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym na koszty regularnych znaczących przeglądów i remontów warunkujących dalsze wykorzystywanie składników rzeczowych aktywów trwałych, zwiększają wartość bilansową odpowiedniego składnika rzeczowych aktywów trwałych. Wszelkie pozostałe koszty bieżącego utrzymania tych aktywów (koszty napraw i konserwacji) odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych (z wyłączeniem gruntów) dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania danego środka trwałego lub wydzielonego komponentu.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (komponenty), których okres użytkowania różni się istotnie od okresu użytkowania całego środka trwałego amortyzowane są odrębnie, z uwzględnieniem ich specyficznego okresu użytkowania.

Grupa stosuje następujące okresy amortyzacji:

- budynki 40 - 70 lat
- budowle hydrotechniczne (akweny wodne) 90 – 100 lat
- pozostałe budowle 10 – 50 lat
- kotły i maszyny energetyczne 10 - 20 lat
- pozostałe maszyny i urządzenia 7 - 60 lat
- środki transportu 7 - 20 lat
- sprzęt komputerowy i elektroniczny 4 - 10 lat
- narzędzia, przyrządy 4 - 25 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania jest weryfikowana pod koniec każdego roku obrotowego i w razie potrzeby zmieniana od początku następnego roku obrotowego.

2.7 Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki, nie posiadające postaci fizycznej.

Składniki wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących utratę wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania dokonuje się metodą liniową przez okres przewidywanego użytkowania.

Grupa nie posiada aktywów o nieokreślonym okresie użytkowania.

2.8 Utrata wartości

Grupa dokonuje odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, ustalonych na podstawie testu na utratę wartości zgodnie z MSR 36 na poszczególne składniki aktywów trwałych wchodzących w skład Ośrodków Wypracowujących Środki Pieniężne. Dokonuje również indywidualnych odpisów aktualizujących wartości środków trwałych wyłączonych na trwałe z eksploatacji oraz przeznaczonych do likwidacji do wysokości ich wartości złomowej lub możliwej do uzyskania ceny sprzedaży pomniejszonej o koszty odpowiednio: likwidacji lub doprowadzenia do sprzedaży.

Odpisy aktualizujące tworzone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie utworzonych odpisów ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy jednostka analizuje przesłanki, które mogłyby wskazywać na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i w razie zaistnienia przesłanek przeprowadza test na utratę wartości.

2.9 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyszły wzrost ich wartości, względnie obie te korzyści łącznie. Są to nieruchomości, które nie są zajmowane ani wykorzystywane przez ich właściciela w związku z prowadzoną działalnością i są one możliwe do wyodrębnienia.

Do nieruchomości inwestycyjnej Grupa zalicza również prawo wieczystego użytkowania gruntów, które spełnia przeznaczenie nieruchomości inwestycyjnych.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty

wynikające ze zmiany wartości godziwej są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

2.10 Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Do wyceny udziałów i akcji niepodlegających konsolidacji Grupa stosuje MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe". Odpisów aktualizujących wartość udziałów dokonuje się w miarę potrzeb, zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów".

Udziały i akcje posiadane w jednostkach zależnych i stowarzyszonych zaliczane do aktywów trwałych ujmuje się zgodnie z MSR 27 w sprawozdaniu finansowym w cenie nabycia po pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia udziałów i akcji obejmuje cenę zakupu powiększoną o opłaty sądowe, notarialne, opłaty administracyjne, a także koszty wyceny wkładów niepieniężnych, jeżeli obciążają one jednostkę dominującą.

W przypadku, gdy posiadane udziały/akcje spełniają kryteria aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (MSSF 5) wycenia się je i prezentuje zgodnie z pkt. 2.21. „Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia/sprzedaży".

2.11 Leasing

Umowa leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu własności przysługują Grupie, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach (środki trwałe, wartości niematerialne, albo nieruchomości inwestycyjne – w zależności od przedmiotu umowy) z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów. Jeżeli Grupa nie ma wystarczającej pewności, że uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania, z uwzględnieniem wartości rezydualnej.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny. W przypadku leasingu gruntu, jeżeli nie przewiduje się przeniesienia tytułu prawnego na leasingobiorcę przed końcem okresu leasingu, klasyfikowany jest jako leasing operacyjny.

Do umów leasingu operacyjnego klasyfikuje się prawo wieczystego użytkowania gruntów Skarbu Państwa, a także prawo nabyte odpłatnie na rynku wtórnym. Jednakże, prawo wieczystego użytkowania gruntów, które spełnia jednocześnie definicję nieruchomości inwestycyjnej, traktowane jest jako nieruchomość inwestycyjna i ujmowane w aktywach bilansu w wartości godziwej.

Kwoty zapłacone za nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntów stanowią koszt przedpłacony w czasie, który Grupa rozlicza przez okres leasingu. Koszt rozliczany w czasie stanowi aktywo długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe), które podlega obowiązkowi testowania na utratę wartości.

Zobowiązania leasingu finansowego i operacyjnego są instrumentami finansowymi wykazywanymi według zamortyzowanego kosztu.

2.12 Aktywa finansowe

Instrument finansowy jest to każda umowa, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki gospodarczej.

Inwestycje Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- pożyczki i należności;
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia aktywów finansowych. Zarząd Grupy określa klasyfikacje swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje je weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie dokonywano reklasyfikacji aktywów finansowych (MSSF 7.12).

Grupa nie kompensuje aktywów i zobowiązań finansowych.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży, przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości, bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie.

Instrumenty pochodne zalicza się do kategorii „przeznaczonych do obrotu" i wykazuje w aktywach obrotowych lub zobowiązaniach finansowych.

Instrumenty pochodne, stosowane są w celu zarządzania ryzykiem rynkowym związanym ze zmianami kursów walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe forward, swapy i opcje.

Instrumenty pochodne ujmowane są w księgach w momencie, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Kwota ta podlega weryfikacji wykonywanej przez Grupę. Oszacowana wartość godziwa odpowiada kwocie możliwej do uzyskania lub koniecznej do zapłaty w celu zamknięcia pozycji otwartych na dzień bilansowy. Instrumenty pochodne o wartości godziwej większej od zera stanowią aktywa finansowe, zaś instrumenty o ujemnej wartości godziwej stanowią zobowiązania finansowe (opisane w pkt. 2.17.a).

Zyski/straty z wyceny do wartości godziwej i wyniki z rozliczenia zamkniętych instrumentów pochodnych, ujmowane są w przychodach lub kosztach finansowych.

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- umowa zawierająca wbudowany instrument pochodny (umowa mieszana) nie jest wyceniania w wartości godziwej;
- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej instrumentów wbudowanych;
- nie jest instrumentem hybrydowym (złożonym).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób, jak samodzielne instrumenty pochodne.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności oprócz należności budżetowych to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Ujmuje się je początkowo według bieżącej wartości oczekiwanych wpływów pieniężnych lub ich ekwiwalentów, a następnie wycenia według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowany koszt) metodą efektywnej stopy procentowej i pomniejsza o odpisy z tytułu utraty wartości. Należności i pożyczki o krótkim terminie wymagalności (do 12 miesięcy) wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty i wykazuje w aktywach obrotowych. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

W przypadku należności handlowych uznaje się, że okres spłaty związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi do 12 miesięcy.

Na każdy dzień bilansowy tworzy się odpis z tytułu utraty wartości należności i pożyczek, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych. Odpisy na kwotę główną należności handlowych odnosi się w koszty sprzedaży, natomiast odpisy na pożyczki w pozostałe koszty operacyjne. Odpisy na odsetki od należności handlowych i pożyczek obciążają pozostałe koszty operacyjne.

Ocena, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości pożyczek i należności przeprowadzana jest na bieżąco, po powzięciu informacji o wystąpieniu zdarzenia, które może determinować utratę wartości, nie rzadziej niż na koniec kwartału.

Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości uległa zmniejszeniu, a wzrost wartości aktywa finansowego może być przypisany do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość bilansowa aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałby ustalony, gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat pomniejszając pozycje kosztów, w których były utworzone .

c) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności to, nie zaliczane do instrumentów pochodnych, aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Grupa ma zamiar i możliwość utrzymywania do terminu wymagalności. Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności ujmuje się na dzień zawarcia transakcji, w którym Grupa zobowiązuje się do nabycia lub sprzedaży składnika aktywów.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Grupa nie posiadała aktywów finansowych należących do tej kategorii.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty finansowe nie stanowiące instrumentów pochodnych, wyznaczone na dostępne do sprzedaży albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane początkowo w cenie nabycia i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w innych składnikach całkowitych dochodów. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w kapitale ujmuje się w rachunku zysków i strat.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Grupa nie posiadała aktywów finansowych należących do tej kategorii.

2.13 Zapasy

Zapasy materiałów i towarów wyceniane są według ich ceny nabycia z zastosowaniem dla ich rozchodu metody średniej ważonej.

Zapasy produktów gotowych, półfabrykatów i produkcji w toku wyceniane są według kosztu wytworzenia nie obejmującego kosztów finansowania zewnętrznego, z zastosowaniem metody kosztu standardowego korygowanego comiesięcznie o odchylenia od kosztów rzeczywistych.

Zapasy odpadów z własnej produkcji, które można zakwalifikować jako aktywa obrotowe (półfabrykaty), wyceniane są w wysokości cen sprzedaży netto.

Zapasy na dzień bilansowy wycenia się nie wyżej od ich wartości netto możliwej do uzyskania, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty ich przydatności ekonomicznej.

Utworzenie, jak i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się w kosztach wytworzenia sprzedanych produktów.

W ramach tej grupy aktywów prezentowane są również wydawane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki świadectwa wytworzenia energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji. Ujęcie świadectw w księgach następuje w momencie wytworzenia energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji na podstawie notowań regulowanego Rynku Praw Majątkowych z Kogeneracji. Na dzień bilansowy świadectwa pochodzenia pomniejsza się o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

2.14 Środki pieniężne

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie i inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności.

2.15 Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych i prezentuje w sprawozdaniu finansowym z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Jednostki Dominującej.

2.16 Rezerwy

a) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy są tworzone, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych nakładów do wartości bieżącej. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Stan rezerw weryfikuje się na każdy dzień bilansowy i koryguje w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku. Jeśli przestało być prawdopodobne, że wystąpienie wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne będzie niezbędne do wypełnienia obowiązku, to rezerwę rozwiązuje się.

b) Rezerwy związane z ochroną środowiska

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji składowania odpadów lub eliminacji szkodliwych substancji w przypadku występowania prawnego lub zwyczajowego obowiązku wykonania tych czynności. Wysokość rezerwy na rekultywację podlega okresowej weryfikacji. Tworzona rezerwa odzwierciedla koszty przewidziane do poniesienia i jest wykazana w wartości bieżącej (zdyskontowanej).

2.17 Świadczenia pracownicze

a) Zobowiązania emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa nie wydziela aktywów, które w przyszłości służyłyby uregulowaniu zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego roku obrotowego jest obliczona przez niezależnego aktuariusza i przeszacowywana, jeżeli wystąpią istotne przesłanki mające wpływ na wysokość tego zobowiązania. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym

płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego rok obrotowy. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

b) Świadczenia po okresie zatrudnienia

Zgodnie z regulaminem zakładowego funduszu świadczeń pracownicy, którzy przechodzą na rentę lub emeryturę, mają prawo do korzystania z funduszu socjalnego. Na przyszłe zobowiązania z tego tytułu Grupa tworzy rezerwy w koszty okresu, sukcesywnie w miarę upływu czasu zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań liczona jest przez niezależnego aktuariusza na koniec każdego roku obrotowego.

c) Programy udziału w zyskach i programy premiowe

Grupa ujmuje zobowiązania i koszty z tytułu nagród i premii. Grupa ujmuje z tego tytułu rezerwę, jeżeli podlega obowiązkowi wynikającemu z umowy lub jeżeli dotychczasowa praktyka zrodziła zwyczajowo oczekiwany obowiązek.

2.18 Zobowiązania finansowe

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z Grupy środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Grupa nie kompensuje aktywów i zobowiązań finansowych.

Zobowiązania Grupy klasyfikowane są do następujących kategorii:

- wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

a) Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W szczególności ujmowane są tu wyceny instrumentów finansowych, zgodnie z opisem w pkt. 2.11a.

Zyski/straty z wyceny do wartości godziwej i wyniki z rozliczenia zamkniętych instrumentów pochodnych, ujmowane są w przychodach lub kosztach finansowych.

b) Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Zobowiązania handlowe, kredyty i pożyczki oraz pozostałe zobowiązania, z wyjątkiem zobowiązań wobec budżetu, ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, zobowiązania te wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

W przypadku, gdy termin płatności zobowiązań jest krótszy niż 12 miesięcy, przyjmuje się uproszczony sposób wyceny tj. w kwocie wymagającej zapłaty i prezentuje w zobowiązaniach krótkoterminowych.

W przypadku, gdy Grupa posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego, zobowiązania wykazywane są jako długoterminowe.

2.19 Zobowiązania i należności warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się obowiązek wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Pozycje warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się o nich informację chyba, że prawdopodobieństwo wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

2.20 Ujmowanie przychodów

Przychody ujmuje się, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przez Grupę korzyści ekonomicznych, a ich kwota może zostać wiarygodnie wyceniona. Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej po pomniejszeniu o rabaty handlowe oraz podatek VAT.

Przychody ze sprzedaży produktów, materiałów i towarów ujmuje się, jeżeli Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności oraz przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi produktami, materiałami i towarami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec zapasów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli a koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Grupę w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ze świadczenia usług ujmuje się w tych okresach, w których odbywa się świadczenie usług na podstawie stopnia zaawansowania realizacji transakcji i pod warunkiem, że wynik transakcji dotyczącej świadczenia usług można oszacować w wiarygodny sposób tj. stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy może być określony w wiarygodny sposób oraz koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Przychody powstające w wyniku użytkowania przez inne podmioty gospodarcze aktywów jednostki gospodarczej przynoszących odsetki, tantiemy i dywidendy ujmuje się:

- odsetki - z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych, sukcesywnie, w miarę ich narastania,
- tantiemy - w oparciu o zasadę memoriału, zgodnie z istotą stosownej umowy,
- dywidendy - w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

2.21 Dotacje

Dotacje otrzymane na rzeczowe aktywa trwałe ujmuje się według wartości godziwej za wyjątkiem praw do emisji dwutlenku węgla. Przyznane nieodpłatnie prawa do emisji dwutlenku węgla wycenia się w wartości zerowej. Otrzymane dotacje odnoszone są na przychody przyszłych okresów w momencie ich otrzymania i rozliczane na przychody, powiązane z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych.

2.22 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący obliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest przy użyciu metody bilansowej przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązują prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy. Podatek odroczony tworzy się od przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów lub pasywów, a jego wartością podatkową oraz od niewykorzystanych strat podatkowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego od ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych strat podatkowych, są uznawane tylko wówczas, jeśli jest prawdopodobne wystąpienie w przyszłości wystarczającej wielkości podstawy opodatkowania, od której te różnice będą mogły być odliczone.

Podatek odroczony ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczony:

- dotyczy transakcji czy zdarzeń, które ujmowane są bezpośrednio w innych składnikach całkowitych dochodów – wówczas podatek odroczony również ujmowany jest w odpowiednim składniku całkowitych dochodów, lub

- wynika z połączenia jednostek gospodarczych – wówczas podatek odroczony wpływa na wartość firmy lub nadwyżkę udziału w wartości godziwej aktywów netto nad kosztem przejęcia.

Aktywa i rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazuje się w wartości skompensowanej, gdy Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł do przeprowadzenia kompensat należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz, gdy aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika.

Aktywa oraz rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie są dyskontowane i są klasyfikowane w bilansie jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

Aktywo z tytułu podatku odroczonego, ustalane jest do wysokości rezerwy na podatek odroczony, przy założeniu, że realizacja aktywa i rezerwy przewidywana jest w tym samym czasie.

Wartość nadwyżki aktywa nad rezerwą z tytułu podatku odroczonego ustala się na każdy dzień bilansowy według planu finansowego zatwierdzonego przez Zarząd Jednostki Dominującej do testu na utratę wartości.

Ze względu na zasadę ostrożności, nadwyżka aktywa nad rezerwą z tytułu podatku odroczonego ustalana jest w następujący sposób:

Parametr % rozpoznania nadwyżki aktywa nad rezerwą w roku bazowym	Parametr % rozpoznania nadwyżki aktywa nad rezerwą	Parametr % rozpoznania nadwyżki aktywa nad rezerwą	Parametr % rozpoznania nadwyżki aktywa nad rezerwą
	1 rok zysku	2 rok zysku	3 rok zysku
0%	20%	50%	100%
20%	50%	100%	100%
50%	100%	100%	100%

Ustalony parametr % rozpoznania nadwyżki (parametr rozwiązania odpisu nadwyżki) aktywa nad rezerwą z tytułu podatku odroczonego obowiązuje na koniec danego roku obrotowego i przez rok następny, aż do ustalenia ponownej wartości na koniec kolejnego roku – na podstawie zaktualizowanych planów finansowych na lata następne.

W przypadku wystąpienia strat za kolejne lata obrotowe ustalenie wysokości nadwyżki aktywa nad rezerwą z tytułu podatku odroczonego dokonywane jest w następujący sposób:

Parametr % rozpoznania nadwyżki aktywa nad rezerwą w roku bazowym	Parametr % rozpoznania nadwyżki aktywa nad rezerwą	Parametr % rozpoznania nadwyżki aktywa nad rezerwą	Parametr % rozpoznania nadwyżki aktywa nad rezerwą
	1 rok straty	2 rok straty	3 rok straty
20%	0%	0%	0%
50%	20%	0%	0%
100%	50%	20%	0%

2.23 Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia/sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia są to aktywa spełniające następujące kryteria:

- ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przez transakcje sprzedaży, a nie przez dalsze wykorzystanie;
- Zarząd Grupy złożył deklarację sprzedaży i zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy;
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie;
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji;

- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej;
- istnieje małe prawdopodobieństwo wprowadzenia zmian do planu zbycia tych aktywów.

W przypadku spełnienia kryteriów po dacie bilansowej nie dokonuje się zmiany klasyfikacji aktywa na koniec roku obrotowego poprzedzającego zdarzenie. Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, kiedy kryteria zostały spełnione. Z chwilą przeznaczenia danego aktywa do zbycia następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji.

Aktywa przeznaczone do zbycia wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej netto lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

2.24 Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną ilość akcji w danym okresie.

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres skorygowanego o zmiany zysku wynikające z zamiany potencjalnych akcji zwykłych przez przewidywaną średnią ważoną liczbę akcji.

2.25 Inflacja

Wzrost wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie dwunastu miesięcy zakończonych 31 grudnia 2009 r. wyniósł 3,5% (3,3% w okresie dwunastu miesięcy zakończonych 31 grudnia 2008 r.).

2.26 Sprawozdawczość roczna

a) Sezonowość sprzedaży

a. (i) Nawozy

Sprzedaż nawozów charakteryzuje się bardzo wyraźną sezonowością, która jest związana z kalendarzem prac agrotechnicznych, a tym samym z okresem wegetacyjnym roślin. Największa sprzedaż na rynku krajowym i europejskim ma miejsce w sezonie wiosennym (w zależności od warunków pogodowych szczyt popytu przypada na luty, marzec, kwiecień), drugi szczyt przypada na sezon wczesnojesienny. W IV kwartale rozpoczyna się okres posezonowy, wtedy zainteresowanie odbiorców ostatecznych (rolników) zakupem nawozów spada. W sprzedaży krajowej czas ten jest tradycyjnie wykorzystywany przez dystrybutorów do zgromadzenia zapasów towaru przed kolejnym sezonem wiosennym (w atrakcyjniejszych niż w sezonie cenach). Dla utrzymania wysokiej sprzedaży w okresach mniejszego popytu Grupa wprowadza promocje cenowe dla wybranych asortymentów. Oprócz tego, w okresach zmniejszonego popytu na rynkach europejskich, następuje przesunięcie sprzedaży eksportowej na rynki zamorskie, spoza europejskiej strefy klimatycznej.

a. (ii) Biel

Biel znajduje zastosowanie w produkcji farb i lakierów oraz papieru i tworzyw sztucznych, a sezonowość sprzedaży jest determinowana sezonowością tych branż. Szczególnie wyraźne zjawisko sezonowych wahań występuje w przypadku pierwszego z wymienionych zastosowań. Poziom sprzedaży bieli rośnie w okresie wiosenno-letnim (II i III kwartał) – w tradycyjnym okresie natężenia prac budowlanych. W IV kwartale tradycyjnie następuje spadek popytu ze strony sektorów podatnych na wahania sezonowe.

a. (iii) Chemikalia

W przypadku rynku chemikaliów przeważnie brak sezonowości – sporadycznie można zauważyć w okresie zimowym wzrost sprzedaży kwasu fosforowego używanego do produkcji fosforanów paszowych.

b) Koszty, aktualizacja rezerw

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości aktualizacja zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i nagród jubileuszowych jest dokonywana przez aktuariusza na koniec roku kalendarzowego, o ile w ciągu okresu śródrocznego nie miały miejsca znaczące zmiany

założeń wykorzystanych przy dokonywaniu szacunku aktuarialnego (kwotowe wielkości płac, odpraw, nagród jubileuszowych lub ilości osób zatrudnionych).

Rezerwy na koszty, które nierównomiernie rozkładają się w ciągu roku są aktualizowane na koniec śródrocznych okresów sprawozdawczych jedynie wówczas, jeśli należą do grupy kosztów, które podlegają takiej analizie na koniec roku obrotowego.

3. Działania podjęte przez Zarząd Jednostki Dominującej zmierzające do poprawy przyszłej sytuacji finansowej Grupy

Ogólnoświatowy kryzys wywierał niekorzystny wpływ na sytuację finansową Grupy w 2009 r. Wyniki osiągane na działalności handlowej i finansowej bezpośrednio przekładały się na pogorszenie płynności. Należy jednak zauważyć, że w IV kwartale 2009 r. oddziaływanie negatywnych zjawisk w otoczeniu Grupy zmalało, co w połączeniu z zainicjowanym jeszcze w 2008 r. wewnętrznym procesem naprawczym pozwoliło na systematyczne zmniejszanie dynamiki strat w kolejnych okresach.

Wdrożony, w reakcji na warunki kształtowane globalnym kryzysem, Program Restrukturyzacyjny Grupy Kapitałowej Z.Ch. „Police" S.A., przewidziany na lata 2009-2012, obejmuje przedsięwzięcia we wszystkich sferach funkcjonowania przedsiębiorstwa, zgrupowanych w czterech podstawowych obszarach działalności: aktywizacja handlu, redukcja kosztów, restrukturyzacja zatrudnienia oraz zbycie aktywów.

Charakterystyka podstawowych obszarów Restrukturyzacji Grupy Kapitałowej Zakłady Chemiczne „Police" Spółka Akcyjna:

Aktywizacja handlu

Działania obejmują swoim zakresem zmiany organizacyjne w obszarze sprzedaży oraz wzrost akwizycji. Sprzedaż kierowana jest jedynie na rynki, które gwarantują uzyskanie marży uzasadniającej utrzymanie ruchu na instalacjach produkcyjnych. Rozszerzane są lojalnościowe programy motywacyjne i premiowe.

W sferze logistyki położono nacisk na podniesienie wydajności funkcjonowania procesu sprzedaży i skrócenie czasu dostaw. Program wymógł znaczną zmianę podejścia do procesu transportu surowców oraz dostaw i konfekcjonowania produktów.

Redukcja kosztów

Oszczędności w tym obszarze dotyczą głównie optymalizacji wykorzystania posiadanych mocy produkcyjnych poprzez maksymalne wykorzystanie zmodernizowanych i odtworzonych w latach 2007-2008 instalacji produkcyjnych (nakłady w wartości powyżej 238 mln zł). Decyzja o czasowym wyłączeniu części ciągów o mniejszej sprawności bezpośrednio przekłada się na ograniczenie kosztów utrzymania instalacji, w tym redukcji kosztów remontów i eksploatacji. Wraz z tą decyzją przyjęto plan konserwacji wyłączonych linii produkcyjnych, mając na uwadze niedopuszczenie do utraty wartości i możliwość przyszłego uruchomienia. W zakresie działalności pomocniczej osiągnięto oszczędności wynikające z renegocjacji umów dostaw, zmian organizacyjnych, optymalizacji procesów planowania i realizacji zamówień.

Restrukturyzacja zatrudnienia

Podstawę zmian stanowią ograniczenia funduszy premiowych, zahamowania wzrostu wynagrodzeń, a także plany ograniczenia i optymalizacji zatrudnienia do bieżących potrzeb produkcyjnych, technologicznych i technicznych w ramach „Programu Dobrowolnych Odejść" oraz formuły przestoju opisanej w prawie pracy.

Zbycie aktywów

Restrukturyzacja w tym zakresie zakłada: pozyskanie inwestorów do spółek zależnych, które nie mają strategicznego znaczenia dla podstawowej działalności Grupy, wydzielenie w ramach outsourcingu kapitałowego zakładowej energetyki i ośrodka szkoleniowo- wypoczynkowego, utworzenie specjalnej strefy ekonomicznej oraz przekazanie do spółek zależnych zarządzających infrastrukturą niewykorzystywanych w podstawowej działalności terenów Grupy.

Planowane efekty realizacji Programu Restrukturyzacji Grupy Kapitałowej Zakłady Chemiczne „Police" Spółka Akcyjna w latach 2009-2012:

Obszary działalności	Planowane efekty/potencjały (mln zł)				Razem
	2009	2010	2011	2012	
Aktywizacja sprzedaży	80,4	41,5	45,8	46,2	213,9
Redukcja kosztów	118,4	123,4	84,2	59,2	385,2
Restrukturyzacja zatrudnienia	50,7	25,6	30,9	33,5	140,7
Zbycie aktywów	13	268,1	0,8	2,5	284,4
Razem	**262,5**	**458,6**	**161,7**	**141,4**	**1 024,2**

Zarząd jest przekonany, że podejmuje wszelkie działania, jakie są niezbędne w celu utrzymania bieżącej płynności finansowej oraz restrukturyzacji działalności Grupy.

Efekty działań restrukturyzacyjnych w 2009 r.

Realizacja założeń Programu Restrukturyzacji Grupy Kapitałowej Zakłady Chemiczne „Police" Spółka Akcyjna w latach 2009-2012 w 2009 r.:

Obszary działalności	Planowane efekty/ /potencjały (mln zł)	Zrealizowane w 2009 r.	
		(mln zł)	(%)
Aktywizacja sprzedaży	80,4	75,2	93,5
Redukcja kosztów	118,4	118,0	99,7
Restrukturyzacja zatrudnienia	50,7	50,5	99,6
Zbycie aktywów	13,0	0	0
Razem	**262,5**	**243,7**	**92,8**

Jednym z czynników determinujących uzyskanie przez Grupę trwałej poprawy sytuacji finansowej oraz efektywne wdrożenie Programu Restrukturyzacji jest pozyskanie zewnętrznego finansowania. Jednostka Dominująca Z.Ch. „Police" S.A. zaangażowane były w projekt pozyskania dodatkowego finansowania z PKO BP w oparciu o poręczenie wydane przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. Jednak utrzymujący się kryzys w branży nawozowej znalazł swoje odzwierciedlenie w słabych wynikach finansowych Grupy. W takiej sytuacji zaistniały przesłanki do zakwalifikowania Jednostki Dominującej do kategorii podmiotów zagrożonych w rozumieniu prawa o pomocy publicznej. Analiza potencjalnych ryzyk i korzyści dla jednostki Dominującej Z.Ch. „Police" S.A. spowodowała zmianę ścieżki postępowania, tj. odejście od projektu kredyt plus poręczenie i wybór koncepcji bezpośredniej pożyczki z ARP S.A. Istotnym aspektem, który przeważył o tym, że wybrana została druga możliwość jest fakt, iż pożyczka na kwotę 150 mln zł będzie akceptowana przez Komisję Europejską. W związku z tym nie będzie istniało zagrożenie zakwalifikowania pożyczki jako niedozwolonej pomocy publicznej. Jednostka Dominująca Z.Ch. „Police" S.A. złożyły w dniu 07.12.2009 r. wniosek do ARP S.A. o udzielenie indywidualnej pomocy na ratowanie w formie pożyczki w kwocie 150 mln zł. Przedmiotowy wniosek został pozytywnie rozpatrzony przez Zarząd Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

Z uwagi na oczekiwane zgody Pożyczkodawcy oraz uzyskanie przedmiotowej notyfikacji pożyczki w Komisji Europejskiej, środki pomocowe nie zostały dotychczas uruchomione.

Wnioskowana pożyczka będzie podlegała zwrotowi w ciągu 6 miesięcy od daty jej otrzymania z możliwością prolongaty spłaty. Warunkiem ubiegania się o wydłużenie okresu spłaty jest plan restrukturyzacji Jednostki Dominującej zaakceptowany przez Komisję Europejską w pierwszym okresie półrocznego finansowania.

Działania Zarządu Jednostki Dominującej w rozpoczętym procesie sporządzenia planu restrukturyzacji wesprze zewnętrzny doradca.

4. Instrumenty finansowe

4.1 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

a) Wartość bilansowa

Stan na 31.12.2009 r.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS						Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS			
	Aktywa finansowe wg początkowego ujęcia	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymane do terminu wymagalności	Środki pieniężne	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wg początkowego ujęcia	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Klasy instrumentów finansowych										
Należności handlowe netto						74 959				**74 959**
Środki pieniężne i ekwiwalenty					37 847					**37 847**
Pozostałe aktywa finansowe (netto)						4				**4**
Pochodne instrumenty finansowe-aktywa		75								**75**
Pochodne instrumenty finansowe-zobowiązania								27 200		**27 200**
Zobowiązania handlowe									341 043	**341 043**
Kredyty i pożyczki zaciągnięte									73 530	**73 530**
Pozostałe zobowiązania finansowe									2 476	**2 476**
	0	**75**	**0**	**0**	**37 847**	**74 963**	**0**	**27 200**	**417 049**	**557 134**

Stan na 31.12.2008r.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS						Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS			
	Aktywa finansowe wg początkowego ujęcia	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymane do terminu wymagalności	Środki pieniężne	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wg początkowego ujęcia	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Klasy instrumentów finansowych										
Należności handlowe netto						50 423				**50 423**
Środki pieniężne i ekwiwalenty					139 174					**139 174**
Pozostałe aktywa finansowe (netto)						101				**101**
Pochodne instrumenty finansowe-należności		2 187								**2 187**
Pochodne instrumenty finansowe-zobowiązania								128 573		**128 573**
Zobowiązania handlowe									292 157	**292 157**
Kredyty i pożyczki zaciągnięte									145 230	**145 230**
Pozostałe zobowiązania finansowe									13 115	**13 115**
	0	**2 187**	**0**	**0**	**139 174**	**50 524**	**0**	**128 573**	**450 502**	**770 960**

b) Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.	**Aktywa/zobowiązania finansowe wycenione w wartości godziwej przez RZiS**		**Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży**	**Aktywa finansowe utrzymane do terminu wymagalności**	**Środki pieniężne**	**Pożyczki i należności**	**Aktywa/ zobowiązania finansowe niewyceniane w wartości godziwej przez RZiS**	**Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowa-nego kosztu**	**Ogółem**
	Aktywa finansowe/ Zobowiązania finansowe wg początkowego ujęcia	**Aktywa finansowe/ Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu**							
Przychody z tytułu odsetek					4 673	2 644			**7 317**
Koszty z tytułu odsetek								-20 944	**-20 944**
Zyski z tytułu różnic kursowych					15 790	8 335		21 642	**45 767**
Straty z tytułu różnic kursowych					-8 468	-21 224		-37 237	**-66 929**
Utworzenie odpisów aktualizujących						-5 217			**-5 217**
Odwrócenie odpisów aktualizujących						8 904			**8 904**
Przychody z tytułu opłat						8			**8**
Koszty z tytułu opłat									
Zyski ze zbycia instrumentów finansowych									
Straty ze zbycia instrumentów finansowych									
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych		45 222							**45 222**
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		407 407							**407 407**
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych		-140 781							**-140 781**
Koszty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		-308 147							**-308 147**
Inne						4			**4**
Ogółem zysk/strata	**0**	**3 701**	**0**	**0**	**11 995**	**-6 546**	**0**	**-36 539**	**-27 389**

Za okres od 01.01.2008 r. do 31.12.2008 r.	Aktywa/zobowiązania finansowe wycenione w wartości godziwej przez RZiS		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymane do terminu wymagalności	Środki pieniężne	Pożyczki i należności	Aktywa/ zobowiązania finansowe niewyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowa-nego kosztu	Ogółem
	Aktywa finansowe/ Zobowiązania finansowe wg początkowego ujęcia	Aktywa finansowe/ Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu							
Przychody z tytułu odsetek					9 120	700			**9 820**
Koszty z tytułu odsetek						-5		-4 426	**-4 431**
Zyski z tytułu różnic kursowych					52 395	13 441		10 877	**76 713**
Straty z tytułu różnic kursowych					-10 877	-37 882		-60 414	**-109 173**
Utworzenie odpisów aktualizujących						-5 605			**-5 605**
Odwrócenie odpisów aktualizujących						556			**556**
Przychody z tytułu opłat						13			**13**
Koszty z tytułu opłat						-129			**-129**
Zyski ze zbycia instrumentów finansowych									
Straty ze zbycia instrumentów finansowych									
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych		28 315							**28 315**
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		64 949							**64 949**
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych		-18 874							**-18 874**
Koszty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		-196 678							**-196 678**
Inne						106			**106**
Ogółem zysk/strata	**0**	**-122 288**	**0**	**0**	**50 638**	**-28 805**	**0**	**-53 963**	**-154 418**

c) Szczegółowy wpływ poszczególnych instrumentów pochodnych na wynik finansowy przedstawiono w poniższych tabelach:

Instrumenty pochodne na 31.12.2009 r. - ryzyko walutowe

Typ instrumentu*	Data zawarcia instrumentu pochodnego	Data wygaśnięcia instrumentu pochodnego	Wynik z rozliczenia	Wynik z tytułu zmiany wyceny
Kontrakt forward	Przed 30.06.2009 r.	Przed 30.06.2009 r.	-6 235	
Kontrakt forward	Przed 30.06.2009 r.	01.07.2009 r. - 31.12.2009 r.	-7 918	
Kontrakt forward	Po 01.07.2009 r.	01.07.2009 r. - 31.12.2009 r.	1 394	
Kontrakt forward	Przed 30.06.2009 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		16 368
Kontrakt forward	Przed 30.06.2009 r.	01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.		
Kontrakt forward	Po 01.07.2009 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		
Kontrakt forward	Po 01.07.2009 r.	01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.		
Opcje (plain vanilla)	Przed 30.06.2009 r.	Przed 30.06.2009 r.	10 682	
Opcje (plain vanilla)	Przed 30.06.2009 r.	01.07.2009 r. - 31.12.2009 r.	-42 295	
Opcje (plain vanilla)	Po 01.07.2009 r.	01.07.2009 r. - 31.12.2009 r.	-11 670	
Opcje (plain vanilla)	Przed 30.06.2009 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		33 891
Opcje (plain vanilla)	Przed 30.06.2009 r.	01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.		
Opcje (plain vanilla)	Po 01.07.2009 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		
Opcje (plain vanilla)	Po 01.07.2009 r.	01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.		
Opcje barierowe	Przed 30.06.2009 r.	Przed 30.06.2009 r.	-37 787	
Opcje barierowe	Przed 30.06.2009 r.	01.07.2009 r. - 31.12.2009 r.	-1 730	
Opcje barierowe	Po 01.07.2009 r.	01.07.2009 r. - 31.12.2009 r.		
Opcje barierowe	Przed 30.06.2009 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		48 204
Opcje barierowe	Przed 30.06.2009 r.	01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.		797
Opcje barierowe	Po 01.07.2009 r.	01.01.2010 r.- 31.12.2010 r.		
Opcje barierowe	Po 01.07.2009 r.	01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.		
			-95 559	**99 260**

Instrumenty pochodne na 31.12.2008 r. - ryzyko walutowe

Typ instrumentu*	Data zawarcia instrumentu pochodnego	Data wygaśnięcia instrumentu pochodnego	Wynik z rozliczenia	Wynik z tytułu zmiany wyceny
Kontrakt forward	Przed 30.06.2008 r.	Przed 30.06.2008 r.	2 310	
Kontrakt forward	Przed 30.06.2008 r.	01.07.2008 r. - 31.12.2008 r.	-2 555	
Kontrakt forward	Po 01.07.2008 r.	01.07.2008 r. - 31.12.2008 r.	3 261	
Kontrakt forward	Przed 30.06.2008 r.	01.01.2009 r. - 31.12.2009 r.		-10 132
Kontrakt forward	Przed 30.06.2008 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		-2 958
Kontrakt forward	Po 01.07.2008 r.	01.01.2009 r. - 31.12.2009 r.		-6 263
Kontrakt forward	Po 01.07.2008 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		-5 651
Opcje (plain vanilla)	Przed 30.06.2008 r.	Przed 30.06.2008 r.	5 151	
Opcje (plain vanilla)	Przed 30.06.2008 r.	01.07.2008 r. - 31.12.2008 r.	1 458	
Opcje (plain vanilla)	Po 01.07.2008 r.	01.07.2008 r. - 31.12.2008 r.	-418	
Opcje (plain vanilla)	Przed 30.06.2008 r.	01.01.2009 r. - 31.12.2009 r.		-22 242
Opcje (plain vanilla)	Przed 30.06.2008 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		-5 471
Opcje (plain vanilla)	Po 01.07.2008 r.	01.01.2009 r. - 31.12.2009 r.		-15 385
Opcje (plain vanilla)	Po 01.07.2008 r.	01.01.2010 - 31.12.2010		-5 014
Opcje barierowe	Przed 30.06.2008 r.	Przed 30.06.2008 r.	234	
Opcje barierowe	Przed 30.06.2008 r.	01.07.2008 r. - 31.12.2008 r.		
Opcje barierowe	Po 01.07.2008 r.	01.07.2008 r. - 31.12.2008 r.		
Opcje barierowe	Przed 30.06.2008 r.	01.01.2009 r. - 31.12.2009 r.		-433
Opcje barierowe	Przed 30.06.2008 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		
Opcje barierowe	Po 01.07.2008 r.	01.01.2009 r. - 31.12.2009 r.		-41 726
Opcje barierowe	Po 01.07.2008 r.	01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.		-12 512
Opcje barierowe	Po 01.07.2008 r.	01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.		-3 942
			9 441	**-131 729**

* Szczegóły dotyczące typów instrumentów zostały opisane w nocie 5.4.e).

4.2 Dodatkowe informacje dotyczące instrumentów finansowych:

W Grupie w trakcie okresu sprawozdawczego zakończonego 31 grudnia 2009 r. oraz 31 grudnia 2008 r. nie wystąpiły poniższe zdarzenia gospodarcze, które wymagałyby ujawnienia:

- nie dokonano przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę sposobu wyceny tych aktywów (MSSF 7, § 12);
- nie dokonano przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że część lub wszystkie składniki aktywów finansowych nie będą kwalifikować się do wyłączenia (MSSF 7, § 13);
- na rzecz Grupy nie ustanowiono zabezpieczeń na żadnej z kategorii aktywów, które powodowałyby poprawę warunków kredytowania i spełniały warunki określone w MSSF 7, § 15.

5. Zarządzanie ryzykiem

5.1 Czynniki ryzyka finansowego

Działalność Grupy narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego:

- ryzyko rynkowe;
- ryzyko utraty płynności;
- ryzyko kredytowe.

Grupa podejmuje działania zmierzające do identyfikacji, pomiaru ekspozycji oraz określenia sposobu postępowania z ryzykiem w celu ograniczenia jego wpływu na gospodarkę finansową.

W ramach struktury organizacyjnej ustalona została komórka odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem, określenie strategii oraz przygotowywanie i wdrażanie procedur wspierających ten proces.

a) Ryzyko rynkowe

Głównymi ryzykami rynkowymi, na które narażona jest Grupa są:

- ryzyko zmian kursów walutowych;
- ryzyko zmian stóp procentowych;
- ryzyko zmian cen produktów.

a. (i) Ryzyko zmian kursów walutowych

Źródła ekspozycji na ryzyko

Grupa narażona jest na ryzyko zmian kursów walutowych z uwagi na wysoki udział sprzedaży produktów oraz wysoki wolumen zakupów surowców denominowanych w walutach obcych.

Na rynkach, na których kupowane są surowce do produkcji i oferowane są produkty Grupy walutą bazową do zawierania kontraktu jest USD lub EUR (ceny wyrażone w walucie krajowej mogą być również indeksowane do USD lub EUR), natomiast walutą funkcjonalną Grupy jest PLN. Historycznie Grupa jest eksporterem netto, tzn. wpływy walutowe przewyższają wydatki walutowe. W roku 2009, w związku z drastycznym obniżeniem popytu na oferowane produkty na rynkach zagranicznych, Grupa odnotowała w IV kwartale krótką pozycje walutową (niedobór waluty), tzn. poziom wydatków przewyższył poziom wpływów walutowych. Przez pierwsze trzy kwartały 2009 r. Grupa odnotowała nadwyżkę walutową. Oznacza to, że poziomy przychodów operacyjnych zmieniały się oraz będą się zmieniały wraz ze zmianami kursów walut obcych.

W sytuacji wystąpienia nadwyżki walutowej przełożenie ryzyka na pozycje bilansowe następuje w momencie dokonania sprzedaży i rozpoznania należności i trwa do daty wpływu środków pieniężnych. W przypadku wystąpienia niedoboru waluty ryzyko walutowe przekłada się na pozycje bilansowe w momencie zawarcia kontraktów importowych i trwa do daty wydatku środków pieniężnych.

Stopień narażenia na ryzyko

Na dzień bilansowy Grupa ocenia ryzyko walutowe (przede wszystkim dla kursów EUR/PLN i USD/PLN) jako umiarkowane. Udziały aktywów i zobowiązań finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) narażonych na ryzyko walutowe w całkowitej sumie bilansowej wynosiły na 31.12.2009 r. odpowiednio 2% i 7%. Na dzień 31.12.2008 r. wynosiły one odpowiednio 1% i 7%. Ujemna wycena instrumentów pochodnych walutowych na dzień 31.12.2009 r. stanowiła 2% całkowitej sumy bilansowej. Poniżej przedstawiono analizy wrażliwości na ryzyko walutowe.

Ryzyko walutowe ma największy wpływ na wartości następujących pozycji bilansowych: należności z tytułu dostaw i usług, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, środki pieniężne, a także aktywa i zobowiązania finansowe z tytułu wyceny instrumentów pochodnych.

Wrażliwość na ryzyko instrumentów finansowych

Poniższa tabela prezentuje ryzyko walutowe w odniesieniu do należności, zobowiązań oraz środków pieniężnych.

	Saldo w walucie	Saldo w przeliczeniu na PLN	Wpływ na wynik zmiany kursu o +5%	Wpływ na wynik zmiany kursu o -5%
EUR		**na 31.12.2009r.**		
Należności	1 899	7 800	390	-390
Zobowiązania	-19 048	-78 253	-3 913	3 913
Środki pieniężne	2 087	8 573	429	-429
	-15 062	**-61 880**	**-3 094**	**3 094**
USD				
Należności	566	1 614	81	-81
Zobowiązania	-3 925	-11 189	-559	559
Środki pieniężne	266	759	38	-38
	-3 093	**-8 816**	**-440**	**440**
EUR		**na 31.12.2008r.**		
Należności	1 909	7 965	398	-398
Zobowiązania	-18 141	-75 692	-3 785	3 785
Środki pieniężne	645	2 689	134	-134
	-15 587	**-65 038**	**-3 252**	**3 252**
USD				
Należności	791	2 344	117	-117
Zobowiązania	-15 147	-44 864	-2 243	2 243
Środki pieniężne	35	105	5	-5
	-14 321	**-42 415**	**-2 121**	**2 121**

Na dzień 31.12.2009 r. Grupa oszacowała, iż na skutek wzrostu kursu pary walutowej EUR/PLN o 5% nastąpiłby wzrost wartości różnic kursowych wynikających z przeszacowania środków na rachunkach bankowych, depozytów, należności, zobowiązań, przy niezmienionych pozostałych czynnikach, co wpłynęłoby na zmianę wyniku finansowego o -3 094 tys. zł, natomiast zmiana kursu o -5% wpłynęłaby na zmianę wyniku o 3 094 tys. zł. Zmiana kursu pary walutowej USD/PLN o +5% spowodowałby zmianę wyniku o - 440 tys. zł, natomiast zmiana kursu USD/PLN o -5% wpłynęłaby na wynik finansowy o 440 tys. zł. Wartości analogiczne okresu poprzedniego 31.12.2008 r. to w przypadku zmiany kursu EUR/PLN o +5% wpływ na wynik finansowy byłby w kwocie -3 255 tys. zł, zmiana kursu o -5% spowodowałaby wpływ na wynik 3 255 tys. zł. W przypadku USD/PLN wzrost kursu o +5% spowodowałby wpływ na wynik o -2 121 tys. zł, a spadek kursu o -5% spowodowałby wpływ na wynik 2 121 tys. zł.

W poniższej tabeli zaprezentowano wrażliwość wyceny instrumentów pochodnych otwartych na 31.12.2009 r. na zmiany kursów walut obcych. Podane wartości bezpośrednio wpłynęłyby na wynik finansowy, a pośrednio na kapitały (poprzez wynik netto).

Zmiana kursu walutowego EUR/PLN na 31.12.2009r.

Zmiana kursu walutowego (-)	**-0.80 PLN**	**-0.60 PLN**	**-0.40 PLN**	**-0.20 PLN**
Kurs EUR/PLN	**3,3082**	**3,5082**	**3,7082**	**3,9082**
FX Forward	9 550	7 163	4 775	2 388
Opcje plain vanilla	12 395	9 938	6 886	3 511
Opcje barierowe	8 381	6 745	4 636	2 350
RAZEM	**30 326**	**23 846**	**16 297**	**8 249**

Zmiana kursu walutowego (+)	**+0.20 PLN**	**+0.40 PLN**	**+0.60 PLN**	**+0.80 PLN**
Kurs EUR/PLN	**4,3082**	**4,5082**	**4,7082**	**4,9082**
FX Forward	-2 387	-4 775	-7 163	-9 550
Opcje plain vanilla	-3 567	-7 153	-10 743	-14 336
Opcje barierowe	-2 373	-4 751	-7 130	-9 508
RAZEM	**-8 327**	**-16 679**	**-25 036**	**-33 394**

Zmiana kursu walutowego EUR/PLN na 31.12.2008r.

Zmiana kursu walutowego (-)	**-0.80 PLN**	**-0.60 PLN**	**-0.40 PLN**	**-0.20 PLN**
Kurs EUR/PLN	**3,3724**	**3,5724**	**3,7724**	**3,9724**
FX Forward	25 731	19 298	12 866	6 433
Opcje plain vanilla	42 411	32 884	22 515	11 514
Opcje barierowe	41 402	32 035	21 881	11 164
RAZEM	**109 544**	**84 217**	**57 262**	**29 111**

Zmiana kursu walutowego (+)	**+0.20 PLN**	**+0.40 PLN**	**+0.60 PLN**	**+0.80 PLN**
Kurs EUR/PLN	**4,3724**	**4,5724**	**4,7724**	**4,9724**
FX Forward	-6 433	-12 866	-19 298	-25 731
Opcje plain vanilla	-11 727	-23 736	-35 899	-48 164
Opcje barierowe	-11 458	-23 101	-34 879	-46 757
RAZEM	**-29 618**	**-59 703**	**-90 076**	**-120 652**

Zmiana kursu walutowego USD/PLN na 31.12.2008r.

Zmiana kursu walutowego (-)	**-0.80 PLN**	**-0.60 PLN**	**-0.40 PLN**	**-0.20 PLN**
Kurs USD/PLN	**2,1618**	**2,3618**	**2,5618**	**2,7618**
FX Forward				
Opcje plain vanilla				
Opcje barierowe	3 210	2 563	1 813	944
RAZEM	**3 210**	**2 563**	**1 813**	**944**

Zmiana kursu walutowego (+)	**+0.20 PLN**	**+0.40 PLN**	**+0.60 PLN**	**+0.80 PLN**
Kurs USD/PLN	**3,1618**	**3,3618**	**3,5618**	**3,7618**
FX Forward				
Opcje plain vanilla				
Opcje barierowe	-978	-1 969	-2 964	-3 960
RAZEM	**-978**	**-1 969**	**-2 964**	**-3 960**

Grupa ujmuje w księgach wycenę instrumentów pochodnych na podstawie wycen dostarczanych przez banki, z którymi zawarte są umowy ramowe. Wyceny te są weryfikowane

pod kątem kompletności transakcji oraz poprawności wartości wycen. W tym celu porównuje się dane dostarczone przez banki do własnych wycen sporządzanych w oparciu o dostępne dane rynkowe (kursy walut, krzywe stóp procentowych, zmienności) i powszechnie stosowane modele wykorzystywane do wycen instrumentów pochodnych.

Na potrzeby analizy wrażliwości wycen instrumentów pochodnych na zmiany kursów walutowych, dokonano wycen przy zmienionych kursach, odchylonych odpowiednio o +/- 20; 40; 60 i 80 groszy za jednostkę waluty (EUR). Uzyskane wartości poszczególnych wycen obliczonych przy zmienionych kursach walut porównano do wyceny sporządzonej przy warunkach niezmienionych i wykazano jej wpływ na rachunek zysków i strat. Nie dokonywano analizy wieloscenariuszowej, tj. przy odchyleniu danego kursu walutowego, pozostałe czynniki rynkowe mające wpływ na wycenę pozostawały niezmienione.

Wrażliwość na zmienność (volatility)

W celu pełnego zaprezentowania wrażliwości wycen instrumentów pochodnych na ryzyka rynkowe, poniżej zaprezentowano wpływ zmienności na wyceny opcji.

Zmiana volatility na 31.12.2009 r.	**-10% (10pp)**	**-5% (5pp)**	**+5% (5pp)**	**+10% (10pp)**
Opcje plain vanilla	35	33	-87	-222
Opcje barierowe	-2		-80	-252
RAZEM	**33**	**33**	**-167**	**-474**

Zmiana volatility na 31.12.2008 r.	**-10% (10pp)**	**-5% (5pp)**	**+5% (5pp)**	**+10% (10pp)**
Opcje plain vanilla	1 737	1 064	-1 169	-2 531
Opcje barierowe	2 153	1 232	-1 433	-2 999
RAZEM	**3 890**	**2 296**	**-2 602**	**-5 530**

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmienność (volatility) stanowiącej parametr rynkowy wyceny opcji dokonano wycen przy zmienionych poziomach zmienności odchylonych odpowiednio o +/- 5; 10 p.p. (500; 1000 p.b). Uzyskane wartości poszczególnych wycen obliczonych przy zmodyfikowanych wartościach zmienności porównano do wyceny sporządzonej przy warunkach niezmienionych i wykazano jej wpływ na rachunek zysków i strat. Nie dokonywano analizy wieloscenariuszowej, tj. przy odchyleniu zmienności, pozostałe czynniki rynkowe mające wpływ na wycenę pozostawały niezmienione.

a. (ii) Ryzyko zmian stóp procentowych

W przypadku posiadania zadłużenia finansowego, dla którego odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do poziomu w momencie zawarcia umowy. W przypadku dokonania inwestycji finansowej o stałym dochodzie opartym na stopie procentowej występuje również ryzyko spadku tych stóp.

Ryzyko stóp procentowych instrumentów finansowych (poza instrumentami pochodnymi) na dzień 31.12.2009 r.

	Wartość bilansowa	+0,5% (50pb)	-0,5% (50pb)
Stałe stopy procentowe			
Otrzymane kredyty			
Lokaty bankowe	16 583	30	-30
Inne należności	70 399	496	-496
Udzielone pożyczki			
	86 982	**526**	**-526**
Zmienne stopy procentowe			
Otrzymane kredyty	73 530	642	-642
Lokaty bankowe	13 873	67	-67
Inne należności			
Udzielone pożyczki	4	5	-5
	87 407	**714**	**-714**

Ryzyko stóp procentowych instrumentów finansowych (poza instrumentami pochodnymi) na dzień 31.12.2008 r.

	Wartość bilansowa	+0,5% (50pb)	-0,5% (50pb)
Stałe stopy procentowe			
Otrzymane kredyty			
Lokaty bankowe	131 330	798	-798
Udzielone pożyczki			
	131 330	**798**	**-798**
Zmienne stopy procentowe			
Otrzymane kredyty	145 230	220	-220
Lokaty bankowe	359	2	-2
Udzielone pożyczki	101	25	-25
	145 690	**247**	**-247**

Ryzyko stóp procentowych instrumentów pochodnych na dzień 31.12.2009 r.

Zmiana stóp procentowych	**WIBOR**		**EURIBOR**	
	-0,5% (50pb)	**+0,5% (50pb)**	**-0,5% (50pb)**	**+0,5% (50pb)**
FX Forward	105	-104	-125	125
Opcje plain vanilla	80	-80	-98	98
Opcje barierowe	156	-155	-201	198
RAZEM	**341**	**-339**	**-424**	**421**

Ryzyko stóp procentowych instrumentów pochodnych na dzień 31.12.2008 r.

Zmiana stóp procentowych	**WIBOR**		**EURIBOR**		**LIBOR**	
	-0,5% (50pb)	**+0,5% (50pb)**	**-0,5% (50pb)**	**+0,5% (50pb)**	**-0,5% (50pb)**	**+0,5% (50pb)**
FX Forward	521	-518	-632	627		
Opcje plain vanilla	649	-646	-825	815		
Opcje barierowe	570	-568	-772	759	-16	16
RAZEM	**1 740**	**-1 732**	**-2 229**	**2 201**	**-16**	**16**

Na potrzeby analizy wrażliwości wycen instrumentów pochodnych na zmiany stóp procentowych dokonano wycen przy zmienionych poziomach stóp procentowych (WIBOR, EURIBOR), odchylonych o +/- 0,50 p.p. (50 p.b). Uzyskane wartości poszczególnych wycen obliczonych przy zmienionych stopach procentowych porównano do wyceny sporządzonej przy warunkach niezmienionych i wykazano jej wpływ na rachunek zysków i strat. Nie dokonywano analizy wieloscenariuszowej, tj. przy odchyleniu danej stopy procentowej, pozostałe czynniki rynkowe mające wpływ na wycenę pozostawały niezmienione.

a. (iii) Ryzyko zmian cen produktów

Grupa narażona jest na ryzyko zmian cen nawozów, amoniaku i bieli tytanowej. Produkty nie są oferowane powszechnie na giełdach towarowych, co uniemożliwia wdrożenie strategii zabezpieczających z uwagi na ryzyko płynności dla instytucji finansowych. Ceny na produkty Grupy nie są z sobą skorelowane lub są tylko w niewielkim stopniu.

b) Ryzyko utraty płynności

Grupa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Prowadzenie działalności Grupy przy udziale zewnętrznych źródeł finansowania (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) określa ekspozycję Grupy na to ryzyko. Ryzyko wynika z ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. Ryzyko to uzależnione jest w przeważającej mierze od oceny zdolności kredytowej Grupy, warunków rynkowych długu oraz skłonności do ryzyka na rynkach finansowych.

Finansowanie bieżące odbywa się w ramach umownych limitów kredytowych i odroczonych terminów płatności. Terminy spłat części zobowiązań zostały prolongowane. Znacząca kwotę porozumień stanowi zobowiązanie w wysokości 128,8 mln zł (kwota główna) wobec PGNiG S.A. - dostawcy gazu stanowiącego podstawowy surowiec Grupy.

Jednostka Dominująca posiada również wymagalne zobowiązania publicznoprawne w kwocie głównej 23,3 mln zł. Jednak z uwagi na trwający proces notyfikacji przez Komisję Europejską wnioskowanej pożyczki na ratowanie, wszelkie działania zmierzające do ustalenia nowych terminów spłaty zobowiązań publicznoprawnych zostały wstrzymane.

W ocenie Zarządu Grupy bieżące przepływy pieniężne wraz z dostępnymi liniami kredytowymi (nota 19) nie zapewniają właściwego finansowania działalności Grupy. Niezbędne jest jego zwiększenie o pożyczkę w wysokości 150 mln zł, na którą w dniu 07.12.2009 r. złożono do ARP S.A. stosowny wniosek. Na dzień sporządzenia sprawozdania pożyczka nie została uruchomiona (Nota 3).

Poniżej przedstawiono analizę zobowiązań finansowych w przedziałach czasowych wynikających z pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności na dzień bilansowy. Kwoty przedstawione w tabeli stanowią niezdyskontowane przepływy pieniężne, które stanowią maksymalną ekspozycję dla Grupy.

Na dzień 31.12.2009 r.:

	Do 3 miesięcy	**Od 3 do 12 miesięcy**	**Od 1 do 5 lat**	**Powyżej 5 lat**	**Bieżąca wartość bilansowa**
Kredyty bankowe*)		73 530			73 530
Pochodne instrumenty finansowe	7 456	16 569	3 175		27 200
Zobowiązania handlowe i pozostałe	440 153	1 911	8 019		450 083
	447 609	**92 010**	**11 194**	**0**	**550 813**

*) Wykorzystywane przez Grupę Kapitałową kredyty w rachunku bieżącym przyznane są do dnia :

- 30.06.2010 r. przez Bank PKO BP S.A. w ramach umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w rachunku bieżącym,
- 30.06.2010 r. przez Bank Pekao S.A. w ramach umowy o kredyt w formie limitu kredytowego wielocelowego w rachunku bieżącym.
- 31.01.2010 r. przez PKO BP S.A. w ramach umowy o kredyt w formie kredytu obrotowego nieodnawialnego. Kredyt został spłacony w dniu 29.01.2010 r.

Na dzień 31.12.2008 r.:

	Do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Bieżąca wartość bilansowa
Kredyty bankowe	145 230				145 230
Pochodne instrumenty finansowe	30 166	61 945	36 462		128 573
Zobowiązania handlowe i pozostałe	345 501	46 776	6 055	20	398 352
	520 897	**108 721**	**42 517**	**20**	**672 155**

c) Ryzyko kredytowe

Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe, związane przede wszystkim z wiarygodnością kredytową klientów (to jest w odniesieniu do ściągalności należności), z którymi zawierane są transakcje sprzedaży produktów. Dla oceny zagrożeń przepływów pieniężnych z należności handlowych w Grupie dokonuje się kwalifikacji klientów według klas ryzyka. W odniesieniu do metod klasyfikowania ryzyka kredytowego zaproponowano metodę wyznaczenia ryzyka w oparciu o wskaźnik liczony stosunkiem przyznanego limitu kredytu kupieckiego do sumy złożonych i wycenionych zabezpieczeń.

Dla kontrahentów, którzy posiadają kredyt kupiecki zabezpieczony w 100% i powyżej oraz dokonują zakupów na zasadzie przedpłaty nadano jednolitą wagę ryzyka – „małe ryzyko". Natomiast dla pozostałych kontrahentów, u których wartość zabezpieczenia nie pokrywa się w 100% z wartością przyznanego kredytu kupieckiego nadano wagę „średnie ryzyko".

Określenie ryzyka kredytowego w opisany powyżej sposób pozwala na definiowanie i klasyfikację poziomów ryzyka w celu jego ograniczenia związanego z określonym partnerem handlowym. Podsumowując rozpoznaje się następujące klasy ryzyka w odniesieniu do należności handlowych:

- małe ryzyko – występuje wówczas, gdy stosunek limitu kredytu kupieckiego do zabezpieczenia – wynosi 100 % i powyżej oraz gdy sprzedaż odbywa się na zasadzie przedpłaty;
- średnie ryzyko – występuje wówczas, gdy stosunek limitu kredytu kupieckiego do zabezpieczenia – kształtuje się w przedziale od 0 – do 99 %;
- wysokie ryzyko – dotyczy spraw na drodze sądowej i egzekucyjnej oraz upadłości i układów.

W obecnych warunkach wymiany handlowej, kiedy niemal cała sprzedaż odbywa się z odroczonym terminem płatności oraz aktualną sytuacją gospodarczą, zarówno w Polsce jak i zagranicą, sprzedający musi się liczyć z coraz większym ryzykiem niewypłacalności kontrahentów. Mając na uwadze zminimalizowanie ryzyka wiążącego się ze sprzedażą na odroczony termin płatności, Jednostka Dominująca Z.Ch. „Police" S.A. ubezpieczyły swoje należności handlowe.

Ubezpieczenie obejmuje sprzedaż w trzech walutach PLN, EUR oraz USD w celu uniknięcia ryzyka kursowego przy przyznanych limitach dla kontrahentów zagranicznych.

Aktualnie dla krajowych kontrahentów w zależności od sektora Ubezpieczyciel przyznał limity kredytu kupieckiego w następujących wysokościach:

- 164 140 tys. zł - dla kontrahentów sektora nawozowego;
- 30 960 tys. zł – dla kontrahentów sektora bieli tytanowej;
- 3 410 tys. zł – dla kontrahentów sektora chemikaliów.

Natomiast dla zagranicznych kontrahentów w zależności od waluty polisy Ubezpieczyciel przyznał limity kredytu kupieckiego w następujących wysokościach:

- 33 233 tys. zł – polisa w EUR;
- 17 700 tys. zł – polisa w USD.

Poniższe zestawienie prezentuje ekspozycję ryzyka w podziale na grupy:

Stan na dzień 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie	**Należno-ści nie-wymagal-ne**	**Należności przeterminowane**				**Należności handlowe razem**
		do 3 miesięcy	**od 3 do 6 miesięcy**	**od 6 do 12 miesięcy**	**powy-żej 1 roku**	
Należności o małym ryzyku	52 431	3 447	73			55 951
Należności o średnim ryzyku	5 096	39				5 135
Należności o dużym ryzyku	1 146	1 079	275	4 723	28 471	35 694
Odpisy aktualizujące	-427	-259	-274	-4 464	-27 142	-32 566
Pozostali klienci	10 251	482	12			10 745
Odpisy aktualizujące						
Należności łącznie	**68 924**	**5 047**	**360**	**4 723**	**28 471**	**107 525**
Odpisy aktualizujące	-427	-259	-274	-4 464	-27 142	-32 566

Stan na dzień 31.12.2008 r.

Wyszczególnienie	**Należno-ści nie-wymagal-ne**	**Należności przeterminowane**				**Należności handlowe razem**
		do 3 miesięcy	**od 3 do 6 miesięcy**	**od 6 do 12 miesięcy**	**powy-żej 1 roku**	
Należności o małym ryzyku	35 985	2 805	1			38 791
Należności o średnim ryzyku	3 269	1	8		16	3 294
Należności o dużym ryzyku	3 861	4 835	18	48	31 386	40 148
Odpisy aktualizujące	-3 048	-4 177	-18	-48	-31 253	-38 544
Pozostali klienci	6 625	484	212	486	252	8 059
Odpisy aktualizujące	-599	-196	-212	-318	0	-1 325
Należności łącznie	**49 740**	**8 125**	**239**	**534**	**31 654**	**90 292**
Odpisy aktualizujące	-3 647	-4 373	-230	-366	-31 253	-39 869

Sprzedaż z odroczonym terminem płatności oznacza podjęcie przez Grupę ryzyka nie otrzymania całości lub części należności handlowych z powodu upadłości, nieuczciwości kontrahentów lub innych okoliczności zewnętrznych.

Sprawdzonym rozwiązaniem, które ogranicza ryzyko handlowe, jest ustalanie limitu kredytu kupieckiego adekwatne do potrzeb nabywczych danego kontrahenta w oparciu o analizę sytuacji finansowej i ekonomicznej oraz złożone zabezpieczenia. Ryzyko można ograniczać przez analizę wiarygodności kredytowej kontrahenta przed udzieleniem kredytu kupieckiego, ograniczanie wysokości tego limitu, monitorowanie wiarygodności kredytowej kontrahenta posiadającego kredyt kupiecki. Natomiast ocena proponowanego zabezpieczenia kredytu kupieckiego polega na jego wycenie według cen rynkowych oraz stopnia płynności i prawdopodobieństwa wyegzekwowania tychże zabezpieczeń. Wartość zabezpieczeń prezentowana jest w nocie 24d).

Jednostka Dominująca udzielała również pożyczki jednostkom powiązanym w początkowych latach ich działalności i rozpatruje ryzyko kredytowe także w odniesieniu do tej grupy aktywów finansowych. Ekspozycja na ryzyko kredytowe w zakresie pożyczek udzielonych przedstawiała się następująco:

Stan na dzień 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie	Pożyczki wymagalne	Pożyczki według okresów zapadalności				Pożyczki razem
		do 1 roku	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Pożyczki		428	214			642
Odsetki		4				4
Łącznie pożyczki z odsetkami		**432**	**214**			**646**
Odpisy na kapitał		-428	-214			-642
Odpisy na odsetki						
Odpisy łącznie		**-428**	**-214**			**-642**

Stan na dzień 31.12.2008 r.

Wyszczególnienie	Pożyczki wymagalne	Pożyczki według okresów zapadalności				Pożyczki razem
		do 1 roku	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Pożyczki		428	642			1 070
Odsetki		8				8
Łącznie pożyczki z odsetkami		**436**	**642**			**1 078**
Odpisy na kapitał		-335	-642			-977
Odpisy na odsetki						
Odpisy łącznie		**-335**	**-642**			**-977**

Stopień narażenia na ryzyko kredytowe

31.12.2009 r.	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa aktywów finansowych renegocjowanych (MSSF 7.36)
Udziały i akcje	39 621	56 709	
Należności handlowe	74 959	107 525	5
Pożyczki (udzielone)	4	646	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	37 847	37 809	
Pochodne instrumenty finansowe-aktywa	75	75	

31.12.2008 r.	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa aktywów finansowych renegocjowanych (MSSF 7.36)
Udziały i akcje	36 629	53 909	
Należności handlowe	50 423	90 292	1 208
Pożyczki (udzielone)	101	1 078	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	139 174	139 104	
Pochodne instrumenty finansowe-aktywa	2 187	2 187	

Podmioty zależne, w których Grupa posiada pełną kontrolę, prowadzą działalność usługową (remontową i inwestycyjną) świadczoną praktycznie w całości na rzecz Grupy (nota 12).

Należności poddawane są stałemu monitoringowi. Grupa stosuje politykę zarządzania ryzykiem kredytowym. Należności są częściowo ubezpieczone.

Jednostka Dominująca udzielała pożyczek podmiotom powiązanym, nad którymi sprawuje kontrolę.

Pochodne instrumenty finansowe, a także środki pieniężne na rachunkach i lokatach utrzymywane są w Bankach podlegających polskiemu nadzorowi finansowemu oraz ocenom agencji ratingowych wskazujących akceptowalny dla Grupy poziom ryzyka.

5.2 Inne ryzyka

a) ryzyko związane z uzależnieniem od dostawców i odbiorców (koncentracja ryzyka);
b) ryzyko związane z sytuacją na strategicznych rynkach sprzedaży;
c) ryzyko związane ze zmianą uregulowań prawnych i środowiskowych;
d) ryzyko związane z brakiem kontraktów długoterminowych.

a) Ryzyko związane z uzależnieniem od dostawców i odbiorców (koncentracja ryzyka kredytowego i płynności)

Duży udział w strukturze zakupów/sprzedaży jednego odbiorcy/dostawcy może mieć wysoce niekorzystne skutki dla Grupy. W przypadku surowców, brak alternatywnego źródła dostaw i niewystarczających zapasów, grozi załamaniem płynności produkcji w momencie zerwania i znacznego ograniczenia współpracy (szczególne zagrożenie ze strony dostawców gazu - monopolizacja dostaw). Z kolei zerwanie lub ograniczenie kontraktów z dużym odbiorcą, generującym duży udział w przychodach Grupy, stanowi zagrożenie dla realizacji planów sprzedaży. Dodatkowo, w obu przypadkach, zbyt silna pozycja dostawcy/odbiorcy ogranicza możliwości negocjacyjne w zakresie cen i warunków handlowych realizowanych kontraktów.

Z analiz przeprowadzanych przez Jednostkę Dominującą:

- dla trzech kontrahentów sprzedaż w okresie 12 miesięcy zakończonych 31.12.2009 r. wyniosła 260 595 tys. zł. (najmniejszy w grupie 67 053 tys. zł, a największy 112 748 tys. zł). Wielkość ta stanowi około 18 % przychodów ze sprzedaży ogółem. W roku poprzednim wielkości te kształtowały się także na poziomie 18%.
- w przypadku dostawców, od trzech podmiotów w okresie 12 miesięcy zakończonych 31.12.2009 r. zakupy surowców i usług osiągnęły wartość 509 990 tys. zł, co stanowiło blisko 30 % kosztu własnego sprzedaży. W roku ubiegłym wielkości te kształtowały się na poziomie 48%. W przypadku surowców największym dostawcą jest spółka powiązana poprzez Skarb Państwa (nota 33).

W celu zminimalizowania ryzyka w miarę dostępnych możliwości wprowadzane są kontrakty długoterminowe, gwarantujące obu stronom doprecyzowanie i jednoznaczne warunki współpracy. Kontrakty długoterminowe mają jednoznacznie wskazane momenty, w których ich warunki mogą być renegocjowane (wskazanie częstotliwości możliwych zmian w okresie roku obrotowego). Dodatkowo termin wypowiedzenia takiego kontraktu jest długi i daje możliwość znalezienia alternatywnych rozwiązań. Ponadto podejmowane są działania zmierzające do dywersyfikacji portfela odbiorców/dostawców (w tym wypadku, dla większości strategicznych surowców Grupy możliwości rozszerzenia palety dostawców są mocno ograniczone - niewielka liczba dostawców spełniających wymagania jakościowe).

b) Ryzyko związane z sytuacją na strategicznych rynkach sprzedaży

Sytuacja na rynkach silnie determinuje wielkość uzyskiwanych przez Grupę obrotów. Załamanie gospodarcze 2008/2009 odbiło się negatywnie na sprzedaży Grupy. Istotne załamanie popytu w najważniejszym segmencie produktów spowodowało znaczące utrudnienia w działalności Grupy. Znaczący spadek w odbiorze nawozów przekładał się na konieczność wprowadzenia przestojów nawozowych linii produkcyjnych. Te z kolei miały negatywne skutki dla zachowania płynności produkcji ciągów technologicznych produkujących biel i mocznik (zagrożenie utrzymania bilansu technologicznego), w efekcie zapewnienia płynnej podaży w segmentach produktów, na które był popyt.

Dodatkowo istotne ograniczenie produkcji przekłada się na zmniejszony pobór surowców. W efekcie, w przypadku dłuższego utrzymywania się takiej sytuacji, następuje znaczne ograniczenie możliwości przyjęcia i zmagazynowania zakontraktowanych dostaw. Nie zrealizowanie terminowego odbioru surowców skutkuje naliczaniem kar finansowych przez dostawcę.

Równocześnie zatrzymanie i ponowne uruchomienie linii produkcyjnej generuje wysokie koszty, niejednokrotnie wymaga konieczności wytworzenia próbnych, niezbywalnych partii produktów, w celu skalibrowania ciągów i ustabilizowania parametrów na wymaganym poziomie.

W celu uniknięcia negatywnych skutków zmian trendów rynkowych, Grupa stara się maksymalnie zdywersyfikować swoje rynki sprzedaży i gałęzie odbiorców, w celu uzyskania większej niezależności i możliwości niwelowania spadków sprzedaży w jednym obszarze, wzrostem w innym w drodze okresowych przesunięć sprzedaży na inne rynki.

Należy jednak pamiętać, że zmiany o charakterze ekstremalnym są trudne do prognozowania i następują zazwyczaj w sposób nagły.

c) Ryzyko związane ze zmianami uregulowań prawnych i środowiskowych

Zmiany w obowiązującym ustawodawstwie i przepisach mogą skutkować koniecznością szybkiego dostosowania do znowelizowanych uregulowań, przejścia na nowe rozwiązania technologiczne, zmianę stosowanych surowców itp. Dodatkowo zmiany regulacji prawnych, takich jak poziom podatków, system celny itp. niesie ryzyko zmian cen.
W chwili obecnej jedną z najistotniejszych zmian wymagań prawnych jest wejście w życie dyrektywy unijnej REACH, która wymaga przeprowadzenia działań rejestracyjnych, zmian w zakresie znakowania produktów, dokumentacji technicznej, poniesienia istotnych kosztów rejestracyjnych.

Przynależność do międzynarodowych stowarzyszeń branżowych, działających bezpośrednio w ramach istniejących struktur unijnych lub we współpracy z nimi, pozwalają na bieżąco śledzić projekty nowych regulacji i z wyprzedzeniem dostosowywać się do nich. Dodatkowo poprzez takie stowarzyszenia Grupa ma możliwość uczestniczenia w tworzeniu nowych przepisów i wpływania na ich kształt.

d) Ryzyko związane z brakiem kontraktów długoterminowych

Brak kontraktów długoterminowych, zarówno po stronie zakupów jak i sprzedaży, gwarantujących płynność dostaw/odbiorów i określone warunki finansowe stanowi istotne ryzyko dla potencjalnej kondycji ekonomicznej Grupy.

Z jednej strony brak takich umów eliminuje możliwość ograniczenia ryzyka związanego z monopolem dostaw/odbiorów (opisano wyżej).

Z drugiej strony ma silny wpływ na przepływ gotówkowy i pozycję negocjacyjną Grupy. W przypadku sprzedaży, kontrakty długoterminowe gwarantują stały, przewidywalny cash flow. W przypadku zakupów kontrakty długookresowe wzmacniają pozycję negocjacyjną, pozwalają na długoterminowe planowanie produkcji, a w konsekwencji również sprzedaży i związanych z nią przepływów gotówkowych.

W celu wyeliminowania tego czynnika ryzyka wprowadzane są w miarę możliwości umowy długookresowe. Jednak w przypadku zakupów w praktycznie wszystkich przypadkach (poza szlaką i ilmenitem) tego typu kontrakty gwarantują jedynie płynność dostaw (zapisy umowne dotyczące ilości kupowanych surowców i terminów ich dostaw). Natomiast warunki cenowe są standardowo ustalane na maksymalnie półroczny termin. Zasadniczo zapisy obowiązujących umów dają dostawcy możliwość zmiany warunków finansowych w momencie istotnych zmian rynkowych – warunki cenowe są dostosowywane niemal na bieżąco do notowań.

5.3 Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Ogólny program Grupy zarządzania ryzykiem skupia się na nieprzewidywalności rynków finansowych oraz stara się minimalizować potencjalne niekorzystne wpływy na wyniki finansowe (między innymi dzięki wykorzystaniu pochodnych instrumentów finansowych). Grupa stara się ograniczać skutki ekspozycji na ryzyka rynkowe związane z jej podstawową działalnością, co uzyskuje głównie przez dokonywanie transakcji zabezpieczających.

Grupa aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- minimalizowanie niekorzystnych zmian kursów walut;
- minimalizowanie niekorzystnych zmian stóp procentowych;
- wsparcie dla realizacji założeń budżetowych;

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego brutto.

a) Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Grupa stosuje konsekwentne i stopniowe podejście w zarządzaniu ryzykiem rynkowym. W miarę upływu czasu wdrażane są kolejne strategie zabezpieczające, obejmujące sukcesywną część przychodów ze sprzedaży oraz coraz dalsze okresy. W rezultacie Grupa zarządza ryzykiem związanym z gwałtowną aprecjacją/deprecjacją złotego względem dolara i/lub euro unikając angażowania znacznego wolumenu lub nominału na jednym poziomie cenowym.

Zabezpieczenia stosowane są jedynie dla realnych (planowanych i prognozowanych) przepływów walutowych. Skuteczność stosowanych strategii podlega okresowej ocenie i monitorowaniu. Obecnie Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Planowane jest wdrożenie zasad rachunkowości zabezpieczeń w 2010 r.

b) Techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

Grupa ogranicza ekspozycję na ryzyko kursowe poprzez zastosowanie w możliwie największym stopniu instrumentów wewnętrznych tj. hedgingu naturalnego (naturalne wysaldowanie zobowiązań i należności w tej samej walucie na ten sam okres). Pozostającą różnicę (pozycja netto), której nie zabezpieczono w oparciu o hedging naturalny Grupa zabezpiecza wykorzystując instrumenty pochodne.

Wybór strategii zabezpieczającej uwarunkowany jest następującymi czynnikami: bieżącą i prognozowaną sytuacją na rynkach finansowych, prognozowanym w okresie wolumenem sprzedaży, dostępnością instrumentów oraz kosztem zabezpieczenia.

c) Instrumenty pochodne

W celu ograniczania ryzyka rynkowego Grupa wykorzystuje głównie instrumenty pochodne. Grupa stosuje tylko te instrumenty pochodne, które jest w stanie wycenić z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu. Pozyskując wycenę rynkową danych instrumentów, Grupa polega na informacjach uzyskanych z wiodących na danym rynku banków oraz firm doradczych.

Grupa dopuszcza stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty forward;
- kontrakty opcyjnie;
- złożone struktury opcyjne.

d) Zarządzanie ryzykiem walutowym

Ogólnym celem zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie jest minimalizowanie potencjalnie niekorzystnych wpływów zmian kursów walut obcych na wyniki finansowe, przy wykorzystaniu pochodnych instrumentów finansowych. Grupa dąży do zabezpieczenia kursów walutowych na potrzeby sprzedaży wyrażonej w walucie obcej na poziomie akceptowanym przez Grupę.
Podejście Grupy do zarządzania ryzykiem walutowym definiowane jest przez Zarząd poprzez wydawane co kwartał (lub na pół roku) Strategie Zarządzania Ryzykiem. Zawierają one informacje na temat metod i wyników pomiaru ekspozycji, dozwolone instrumenty pochodne, dozwolone poziomy zabezpieczeń, limity transakcyjne, prognozy rynkowe.
Zarządzanie ryzykiem walutowym prowadzone jest przez wyznaczone jednostki organizacyjne.
Dla zidentyfikowanej ekspozycji walutowej, zawierane są instrumenty pochodne.

e) Zarządzanie ryzykiem walutowym w Grupie w 2009 roku

W roku 2009 Grupa nie wdrażała nowych transakcji zabezpieczających. W związku z załamaniem eksportowym rynków zbytu na produkty Grupy oraz załamaniem się kursu złotego do walut wymienialnych, działania Grupy w roku 2009 skoncentrowane były na restrukturyzacji istniejącego portfela żyjących zabezpieczeń.

Obserwowane niekorzystne warunki rynkowe doprowadziły do wystąpienia strat z tytułu wyceny instrumentów pochodnych oraz wygenerowania strat na rozliczeniach transakcji w pierwotnych datach zapadalności. W stosunku do instrumentów pochodnych wdrożonych w roku 2008,

zapadających w I połowie roku 2009, Grupa stosowała strategię częściowego ich zamykania poprzez rozliczenie netto, tj. bez dostawy waluty oraz przesunięcia terminów rozliczenia pozostałych walutowych transakcji terminowych na okres od 3 miesięcy do 1 roku. Przesunięcie terminów rozliczenia wytypowanych transakcji było oparte na założeniu minimalizowania ujemnych przepływów pieniężnych wynikających z rolowania w przyszłość wdrożonych instrumentów. W II połowie roku 2009 Grupa zamykała wdrożone w roku 2008 walutowe transakcje pochodne w pierwotnych datach zapadalności lub (przy zaistnieniu sprzyjających warunków rynkowych) skracając poszczególne instrumenty, tzn. zamykając je netto i rozliczając je przed pierwotnymi datami zapadalności. Zamykanie części transakcji w pierwotnych datach rozliczeń lub wcześniej, pomimo ich niekorzystnych kursów realizacji w stosunku do obecnych poziomów rynkowych EUR/PLN, skutkuje stopniowym obniżaniem poziomu ryzyka wynikającego z ujemnej wyceny portfela nierozliczonych instrumentów pochodnych.

Zestawienie nominałów transakcji pochodnych podsumowano w poniższej tabeli.

na dzień 31.12.2009 r.

	FORWARD		**OPCJE PUT**	**OPCJE CALL**
Waluta/instrument	**Kupno waluty przez Jednostkę Dominującą**	**Sprzedaż waluty przez Jednostkę Dominującą**	**Opcje kupione przez Jednostkę Dominującą**	**Opcje wystawione przez Jednostkę Dominującą**
EUR forward		12 000		
EUR opcje plain vanilla*			9 000	18 000
USD opcje plain vanilla*				
EUR opcje barierowe			6 000	12 000
USD opcje barierowe				
Razem EUR		**12 000**	**15 000**	**30 000**
Razem USD	**0**	**0**		**0**

na dzień 31.12.2008 r.

	FORWARD		**OPCJE PUT**	**OPCJE CALL**
Waluta	**Kupno waluty przez Jednostkę Dominującą**	**Sprzedaż waluty przez Jednostkę Dominującą**	**Opcje kupione przez Jednostkę Dominującą**	**Opcje wystawione przez Jednostkę Dominującą**
EUR forward	1 000	32 000		
EUR opcje plain vanilla*			31 500	63 500
USD opcje plain vanilla*				
EUR opcje barierowe			12 000	62 000
USD opcje barierowe				5 000
Razem EUR	**1 000**	**32 000**	**43 500**	**125 500**
Razem USD				**5 000**

* W tabeli wykazane zostały instrumenty w podziale na podstawowe typy transakcji: kontrakty forward i opcje, z wyodrębnieniem opcji prostych (plain vanilla) i barierowych. Część z powyższych instrumentów została zawarta w ramach strategii stanowiących złożenie dwóch lub więcej instrumentów pochodnych.

Grupa na bieżąco prowadzi analizy rynków walutowych, a także swojej sytuacji wewnętrznej, stanowią one podstawę w podejmowaniu decyzji o wdrożeniu strategii zabezpieczających.

f) Działania podejmowane w celu zmniejszenia negatywnych skutków wykorzystywania instrumentów pochodnych

Jednostka Dominująca przygotowała przyjętą decyzją Zarządu Jednostki Dominującej „Propozycję restrukturyzacji portfela instrumentów pochodnych Ź.Ch. Police S.A.". Propozycja ta została pozytywnie zaopiniowana przez renomowaną firmę doradczą oraz niezależnego doradcę finansowego. Dokument został pod koniec kwietnia 2009 r. wysłany do banków. Propozycja restrukturyzacji opierała się na trzech podstawowych założeniach:

1. Zamknięcie części portfela transakcji pochodnych z konwersją na średnioterminowy dług wyrażony w PLN.
2. Zamiana wszystkich pozostawionych do rozliczenia transakcji pochodnych z asymetrycznych na symetryczne.
3. Konwersja części otwartych transakcji pochodnych na parze EUR/PLN na zabezpieczenia dla pary walutowej USD/PLN.

Zaproponowany projekt w toku negocjacji z bankami został zmieniony (zrezygnowano z realizacji punktów 2 i 3). Zamknięcie części portfela transakcji wymienionych w punkcie 1 nastąpiło w ciężar środków własnych Jednostki Dominującej.

W ostatniej dekadzie września 2009 r. Jednostka Dominująca podjęła decyzję odnośnie zamknięcia całego portfela wdrożonych walutowych transakcji terminowych. Jednakże w porównaniu z pierwotnym założeniem zamknięcia całości portfela wdrożonych transakcji do końca roku Jednostka Dominująca była zmuszona zmodyfikować sposób postępowania z istniejącymi walutowymi transakcjami pochodnymi ze względu na:

- zmianę sytuacji na rynku walutowym - duża zmienność oraz krótko i średnioterminowe korekty osłabiające złotego w długoterminowym trendzie aprecjacyjnym generowały ryzyko zamknięcia całości portfela po niekorzystnym kursie i powiększenia ujemnych przepływów pieniężnych z tego tytułu;
- zbyt wysoki wolumen transakcji do zamknięcia w krótkim czasie - istniało ryzyko niekorzystnego wpływu rozliczania dużych wolumenów transakcji na sytuację płynnościową Jednostki Dominującej.

W związku z powyższym Jednostka Dominująca zrealizowała część przyjętych założeń zamykając całość instrumentów pochodnych zawartych w części współpracujących banków oraz sukcesywnie rozliczając pozostałe do zamknięcia transakcje terminowe w pozostałych bankach.

Dodatkowo, w celu rozbudowy kontroli nad obszarem zarządzania ryzykiem rynkowym i podążania za najlepszymi praktykami rynkowymi, Jednostka Dominująca w II połowie 2009 r. wdrożyła we współpracy z renomowaną firmą doradczą dokumenty regulujące zasady zarządzania ryzykiem rynkowym. Ponadto Jednostka Dominująca w 2010 r. zamierza wdrożyć zasady rachunkowości zabezpieczeń, w celu osiągnięcia współmierności w czasie wpływu na wynik finansowy instrumentów pochodnych i zabezpieczanej ekspozycji.

5.4 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Na Grupie nie ciążą żadne zewnętrzne ograniczenia, związane z zarządzaniem kapitałem poza standardowymi wymogami odnośnie minimalnego poziomu kapitału akcyjnego określonego przez Kodeks Spółek Handlowych. Poziom minimalny kapitału akcyjnego jest przez Grupę zachowany.

Wykazywany w ramach zysków zatrzymanych kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych musi być utrzymywany do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Jednostka Dominująca musi przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% zysku bieżącego do czasu zgromadzenia wymaganej równoważności 1/3 kapitału zakładowego.

Celem Grupy w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy do kontynuowania działalności, tak aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Poziom kapitału jest określany w relacji do ponoszonego ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej. W celu zachowania i zapewnienia niezbędnych zmian w kapitale, Zarząd Jednostki Dominującej może proponować Walnemu Zgromadzeniu parametry warunkujące przyznawanie i wypłatę dywidend akcjonariuszom, zwroty zainwestowanego przez nich kapitału, emisję nowych akcji lub sprzedaż posiadanych zasobów, aby zmniejszyć istniejące i ciążące na Grupie zobowiązania.

Grupa monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia, który oblicza się jako stosunek zadłużenia netto (kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty) do łącznej wartości kapitału (to jest kapitał własny łącznie z zadłużeniem netto).

Wskaźnik kształtował się następująco na koniec okresów objętych niniejszym sprawozdaniem:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Zadłużenie ogółem	571 573	566 848
Minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-37 847	-139 174
Zadłużenie netto	**533 726**	**427 674**
Kapitał własny ogółem	538 882	962 585
Kapitał ogółem	1 072 608	1 390 259
Wskaźnik zadłużenia	**50%**	**31%**

5.5 Szacowanie wartości godziwej

Wartość godziwa instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie na aktywnym rynku (takich jak papiery wartościowe przeznaczone do obrotu i dostępne do sprzedaży), o ile jest to możliwe, oparta jest na notowaniach rynkowych na dzień bilansowy. Notowaniem rynkowym wykorzystywanym w odniesieniu do aktywów finansowych posiadanych przez Grupę jest wówczas bieżąca cena zakupu.

Wartość godziwą instrumentów finansowych, które nie znajdują się w obrocie na aktywnym rynku (np. instrumentów pochodnych w obrocie pozagiełdowym), ustala się przy wykorzystaniu technik wyceny. Grupa stosuje różne metody i przyjmuje założenia oparte na warunkach rynkowych występujących na każdy dzień bilansowy. Notowania rynkowe lub maklerskie dotyczące podobnych instrumentów wykorzystuje się w odniesieniu do długoterminowych instrumentów dłużnych.

Inne techniki, takie jak oszacowane zdyskontowane przepływy pieniężne, wykorzystuje się do ustalania wartości godziwej pozostałych instrumentów finansowych.

Wartość godziwą walutowych kontraktów terminowych ustala się przy wykorzystaniu terminowych rynkowych kursów walut na dzień bilansowy.

Zakłada się, że z uwagi na krótkoterminowy charakter wartość bilansowa należności handlowych (z uwzględnieniem ewentualnych odpisów aktualizujących wartość) i zobowiązań handlowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Dla potrzeb ujawniania informacji, wartość godziwą zobowiązań finansowych szacuje się poprzez dyskontowanie przyszłych umownych przepływów pieniężnych według obecnej rynkowej stopy procentowej dostępnej dla Grupy w odniesieniu do podobnych instrumentów finansowych.

6. Ważniejsze oszacowania i osądy księgowe

Oszacowania i osądy poddawane są bieżącej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego okresu sprawozdawczego, omówiono poniżej.

a) Szacowana utrata wartości aktywów

Grupa corocznie analizuje, czy wartość bilansowa aktywów nie przekracza ich wartości odzyskiwalnej. W uzasadnionych przypadkach przeprowadzany jest test na utratę wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących środki pieniężne ustalono w oparciu o wyliczenia wartości użytkowej. Wyliczenia te wymagają stosowania oszacowań (nota 10).

b) Wycena rezerw

b. (i) Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze – odprawy emerytalne lub rentowe, nagrody jubileuszowe szacuje się przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Rezerwa obliczona została metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Rezerwa wyceniana jest w oparciu

o wartość bieżącą przyszłych, długoterminowych zobowiązań Grupy z tytułu świadczeń pracowniczych. Do aktualizacji rezerwy na koniec roku kalendarzowego uwzględniono parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, średniego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności wysoce płynnych papierów wartościowych. Przyjęto następujące założenia:

- podstawą do obliczenia rezerwy na pracownika jest przewidywana kwota odprawy rentowej, emerytalnej oraz nagrody jubileuszowej jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy (ZUZP);
- możliwość zwolnienia pracownika oszacowana została z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa przy uwzględnieniu danych statystycznych Grupy;
- prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką oszacowane zostało na podstawie tabeli poprzez zależność liniową;
- prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby do wieku uprawniającego do uzyskania praw do nagród jubileuszowych oszacowano z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Grupy i uwzględnieniu wieku pracownika.

Na dzień 31.12.2009 r. dokonano zmian szacunków poziomu rezerw.

b. (ii) Zobowiązania związane z ochroną środowiska i demontażem środków trwałych

Stan rezerwy na zobowiązania związane z ochroną środowiska stanowi równowartość zdyskontowanych do wartości bieżącej, oszacowanych kosztów przyszłych zobowiązań. Na aktualizację rezerwy na dzień bilansowy mają wpływ poniższe wskaźniki:

wskaźnik zmiany cen w sektorze usług budowlano-montażowych publikowany przez GUS;

realna stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o stopy procentowe nominalne;

wskaźniki inflacji (iloraz stopy nominalnej i wskaźnika inflacji).

Na dzień 31.12.2009 r. dokonano zmian szacunków rezerw zobowiązań związanych z ochroną środowiska i demontażem środków trwałych.

c) Podatek odroczony

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych prognoz będą stosowane na moment zrealizowania aktywa lub wykorzystania rezerwy, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy.

Szczegółowe zasady szacowania odpisu na podatek odroczony znajdują się w Opisie ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości w nocie 2.21. – Podatek dochodowy.

Kalkulacja aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego opiera się na szacunkach i ocenach Zarządu co do prawdopodobieństwa, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych i strat podatkowych. Oceny te zawierają element niepewności (nota 20).

d) Ryzyko związane ze zmianami uregulowań prawnych i środowiskowych (REACH)

W niniejszym rocznym sprawozdaniu nie zostały ujęte ani oddzielnie zaprezentowane żadne istotne koszty związane ze zmieniającymi się wymogami prawa mającymi zastosowanie do działalności Grupy.

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18.12.2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielenia zezwoleń i stosownych Ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) Jednostka Dominująca Zakłady Chemiczne „Police" Spółka Akcyjna zadeklarowały, że dokonają rejestracji wytwarzanych substancji chemicznych (w postaci własnych substancji i jako składników preparatów).

W Jednostce Dominującej prace nad wdrożeniem przepisów REACH rozpoczęto w 2006 r. Zgodnie z przyjętą strategią proces rejestracji będzie prowadzony we współpracy z innymi podmiotami w ramach tzw. konsorcjów rejestracyjnych. Grupa przystąpiła do sześciu takich konsorcjów, tworzonych przez członków ogólnoeuropejskich stowarzyszeń branżowych.

Aktualna wiedza o dotychczasowych i przewidywanych kosztach wspólnego postępowania w ramach konsorcjów, o dostępności wymaganych badań oraz kosztach badań zlecanych do wykonania oraz o liczbie potencjalnych współrejestrujących poszczególne substancje umożliwia zweryfikowanie dotychczasowych szacunków kosztów postępowania rejestracyjnego wg REACH. Obecnie łączne koszty można oszacować na 2-2,5 mln EUR, z czego 1,5 mln EUR do poniesienia w 2010 r.

7. Informacje dotyczące segmentów działalności

a) Podstawowy układ sprawozdawczy – segmenty branżowe

Działalność Grupy grupuje się według kryterium branżowego tj. dającego się wyodrębnić obszaru działalności, w ramach którego następuje dostarczanie produktów lub świadczenie usług, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych różnym od tych, które są właściwe dla innych segmentów branżowych.

Dla celów sprawozdawczości wewnętrznej wydzielono segmenty branżowe:

- Segment I – Biel tytanowa – produkcja i sprzedaż bieli tytanowej; biel tytanowa jest jednym ze strategicznych surowców w przemyśle farb i lakierów, stąd największym odbiorcą pigmentów TiO_2 jest sektor farb i lakierów; biel tytanowa wykorzystywana jest również w przemyśle tworzyw sztucznych, papierniczym oraz gumowym, włókienniczym i kosmetycznym; Jednostka Dominująca produkuje pigmenty TiO_2 pod własną zastrzeżoną marką Tytanpol®; oferta Jednostki Dominującej w zakresie pigmentów tytanowych obejmuje 9 gatunków bieli; roczna zdolność produkcyjna instalacji wynosi 40 tys. ton; biel tytanowa produkowana jest metodą siarczanową;
- Segment II – Nawozy – produkcja i sprzedaż nawozów; Jednostka Dominująca produkuje szeroką gamę nawozów m.in. nawozy dwuskładnikowe NP, nawozy wieloskładnikowe NPK, nawóz azotowy –mocznik; w tym segmencie Jednostka Dominująca dysponuje majątkiem produkcyjnym, który obejmuje Zakład Nawozów Fosforowych, Zakład Azotowy, Zakład Kwasu Fosforowego, Zakład Kwasu Siarkowego. Grupa dysponuje mocami produkcyjnymi, które umożliwiają produkcję i sprzedaż pozostałych produktów chemicznych – amoniaku, kwasu fosforowego, kwasu siarkowego, kwasu fluorokrzemowego, fluorokrzemianu sodu, suszonego siarczanu żelaza;
- Pozostała działalność, która obejmuje działalność nie wchodzącą w zakres branż wymienionych w segmentach I i II.

Wyniki segmentów za okres dwunastu miesięcy zakończonych 31.12.2009 r.:

	Segment Bieli Tytanowej	Segment Nawozowy	Pozostała działalność	Ogółem
Sprzedaż zewnętrzna	248 667	1 208 091	29 850	**1 486 608**
Sprzedaż między segmentami		1 135		**1 135**
Przychody segmentu	**248 667**	**1 209 226**	**29 850**	**1 487 743**
Koszty segmentu	-249 954	-1 543 960	-103 232	**-1 897 146**
Wynik operacyjny segmentu	**-1 287**	**-334 734**	**-73 382**	**-409 403**
Przychody/Koszty finansowe				-4 096
Udziały w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności				2 607
Dochody z tytułu udziałów w jednostkach powiązanych				4 264
Wynik przed opodatkowaniem				**-406 628**
Podatek dochodowy od osób prawnych				**-17 075**
Wynik netto				**-423 703**

Istotne zmiany aktywów za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.

	Segment Bieli Tytanowej	Segment Nawozowy	Pozostała działalność	Ogółem
Amortyzacja	-10 669	-61 597	-9 231	-81 497
Odpis z tyt. testu na utratę wartości	19 984	-57 181	849	-36 348
Odpisy surowców i produktów	6 957	134 146	59	141 162
Rezerwy	1 892	18 476	14 703	35 071
Odpisy na należności oraz aktualizujące odsetki	23	7 746	211	7 980
Wynik z wyceny instrumentów pochodnych			99 260	99 260

Wyniki segmentów za okres dwunastu miesięcy zakończonych 31.12.2008 r.:

	Segment Bieli Tytanowej	Segment Nawozowy	Pozostała Działalność	Ogółem
Sprzedaż zewnętrzna	213 156	2 159 534	30 931	**2 403 621**
Sprzedaż między segmentami	5 788	1 100		**6 888**
Przychody segmentu	**218 944**	**2 160 634**	**30 931**	**2 410 509**
Koszty segmentu	-295 616	-1 867 316	-83 558	**-2 246 490**
Wynik operacyjny segmentu	**-76 672**	**293 318**	**-52 627**	**164 019**
Przychody/Koszty finansowe				-128 407
Udziały w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności				886
Dochody z tytułu udziałów w jednostkach powiązanych				4 750
Wynik przed opodatkowaniem				**41 248**
Podatek dochodowy od osób prawnych				-12 599
Wynik netto				**28 649**

Istotne zmiany aktywów za okres od 01.01.2008 r. do 31.12.2008 r.

	Segment Bieli Tytanowej	Segment Nawozowy	Pozostała działalność	Ogółem
Amortyzacja	-12 031	-46 990	-7 072	-66 093
Odpis z tyt. testu na utratę wartości	-32 990	32 637	2 793	2 440
Odpisy surowców i produktów	-9 878	-153 383	11	-163 250
Rezerwy	-1 221	2 222	-4 236	-3 235
Odpisy na należności oraz aktualizujące odsetki	-25	-6 223	5 921	-327
Wynik z wyceny instrumentów pochodnych			-131 729	-131 729

Aktywa segmentów obejmują głównie rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne, zapasy, należności handlowe i inne należności oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Nie obejmują natomiast odroczonego podatku dochodowego, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, innych aktywów finansowych wykazywanych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu.

Zobowiązania segmentów obejmują zobowiązania operacyjne. Nie obejmują pozycji podatkowych oraz kredytów i pożyczek.

Nakłady inwestycyjne obejmują zwiększenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

	za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.			
	Segment Bieli Tytanowej	**Segment Nawozowy**	**Pozostała działalność**	**Ogółem**
Aktywa	191 009	759 475	267 894	**1 218 378**
Inwestycje w jednostki podporządkowane wyceniane metodą praw własności			20 427	**20 427**
Nieprzypisane aktywa				**18 856**
Aktywa ogółem				**1 257 661**
Zobowiązania	70 029	461 393	187 357	**718 779**
Nakłady inwestycyjne	8 846	38 179	5 149	**52 174**

	za okres od 01.01.2008 r. do 31.12.2008 r.			
	Segment Bieli Tytanowej	**Segment Nawozowy**	**Pozostała działalność**	**Ogółem**
Aktywa	190 711	1 196 847	444 929	**1 832 487**
Inwestycje w jednostki podporządkowane wyceniane metodą praw własności			17 820	**17 820**
Nieprzypisane aktywa				**16 249**
Aktywa ogółem				**1 866 556**
Zobowiązania	71 036	385 648	447 287	**903 971**
Nakłady inwestycyjne	21 674	92 960	13 261	**127 895**

b) uzupełniający układ sprawozdawczy

Przychody netto ze sprzedaży – struktura rzeczowa:

	12 miesięcy zakończone	
	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Nawozy	1 162 514	1 900 792
Biel tytanowa	241 458	212 729
Chemikalia	17 820	235 113
Pozostałe produkty	3 211	8 215
Media energetyczne	13 192	10 184
Usługi	9 956	13 264
Przychody netto ze sprzedaży produktów ogółem	**1 448 151**	**2 380 297**
Przychody ze sprzedaży materiałów	4 043	4 400
Przychody ze sprzedaży towarów	34 414	18 924
Ogółem przychody ze sprzedaży pozostałej	**38 457**	**23 324**
Łączne przychody ze sprzedaży	**1 486 608**	**2 403 621**

Przychody netto ze sprzedaży – struktura terytorialna:

Kraj :	**12 miesięcy zakończone**	
	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Nawozy	914 377	960 844
Biel tytanowa	123 974	110 040
Chemikalia	7 809	20 217
Pozostałe produkty	3 211	8 215
Media energetyczne	13 192	10 184
Usługi	9 809	12 886
Przychody ze sprzedaży materiałów	2 487	4 069
Przychody ze sprzedaży towarów	34 414	18 924
	1 109 273	**1 145 379**

Eksport :	**12 miesięcy zakończone**	
	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Nawozy	248 137	939 948
Biel tytanowa	117 484	102 689
Chemikalia	10 011	214 896
Pozostałe produkty		
Media energetyczne		
Usługi	147	378
Przychody ze sprzedaży materiałów	1 556	331
Przychody ze sprzedaży towarów		
	377 335	**1 258 242**
Przychody netto ze sprzedaży produktów ogółem	**1 486 608**	**2 403 621**

Przychody netto ze sprzedaży eksportowej – (struktura walutowa):

	12 miesięcy zakończone			
	31.12.2009 r.		**31.12.2008 r.**	
Waluta	**w walucie obcej (tys.)**	**w tys. PLN**	**w walucie obcej (tys.)**	**w tys. PLN**
Funt brytyjski (GBP)	98	494	671	2 983
Dolar amerykański (USD)	51 966	167 638	243 457	553 001
Euro (EUR)	47 835	209 056	204 683	701 880
Złoty Polski (PLN)	147	147	378	378
Przychody netto ze sprzedaży eksportowej razem		**377 335**		**1 258 242**

8. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem środki trwałe
Wartość brutto środków trwałych na 01.01.2009 r.	**166**	**1 455 496**	**1 552 038**	**18 304**	**45 205**	**113 555**	**3 184 764**
Zwiększenia (z tytułu):	84	68 800	46 440	2 958	790	-70 880	**48 192**
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie		*68 656*	*45 901*	*2 958*	*526*	*-122 023*	**-3 982**
Zwiększenia środków trwałych w budowie						*51 143*	**51 143**
Pozostałe zwiększenie	*84*	*153*	*530*		*264*		**1 031**
Przeksięgowanie		*-9*	*9*				
Zmniejszenia (z tytułu):		-11 038	-10 733	-292	-872		**-22 935**
Sprzedaż			*-5 074*	*-246*	*-95*		**-5 415**
Niedobór					*-4*		**-4**
Nieodpłatne przekazanie							
Likwidacja		*-9 463*	*-5 633*	*-46*	*-773*		**-15 915**
Pozostałe zmniejszenia		*-1 575*	*-26*				**-1 601**
Wartość brutto środków trwałych na 31.12.2009 r.	**250**	**1 513 258**	**1 587 745**	**20 970**	**45 123**	**42 675**	**3 210 021**
Skumulowane umorzenie na 01.01.2009 r.		**286 076**	**571 720**	**9 234**	**27 310**	**20**	**894 360**
Bieżący odpis amortyzacyjny (nota 25)		27 955	48 706	996	2 709		**80 366**
Rozchód		-4 499	-10 372	-268	-831		**-15 970**
Przeksięgowanie							
Skumulowane umorzenie na 31.12.2009 r.		**309 532**	**610 054**	**9 962**	**29 188**	**20**	**958 756**
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2009 r.		**795 147**	**664 241**	**4 850**	**7 570**		**1 471 808**
Zwiększenie		23 723	10 804	1 904			**36 431**
Zmniejszenia		538	174	-9	-687		**16**
Rozchody		-4 311	-302				**-4 613**
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2009 r.		**815 097**	**674 917**	**6 745**	**6 883**		**1 503 642**

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem środki trwałe
Odpisy z tytułu aktualizacji na 01.01.2009 r.		**6 630**	**1 840**			**39**	**8 509**
Zwiększenie		1 259	3 625				**4 884**
Zmniejszenie		-1 606	-246				**-1 852**
Rozchód							
Odpisy z tytułu aktualizacji na 31.12.2009 r.		**6 283**	**5 219**			**39**	**11 541**
Wartość netto środków trwałych na 31.12.2009 r.	**250**	**382 346**	**297 555**	**4 263**	**9 052**	**42 616**	**736 082**

* Zakupione wartości niematerialne podlegają rozliczeniu przez grupę środków trwałych w budowie. Różnica między środkami trwałymi przyjętymi w okresie, to zwiększenie wartości niematerialnych.

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem środki trwałe
Wartość brutto środków trwałych na 01.01.2008 r.	**166**	**1 426 945**	**1 497 970**	**16 092**	**39 011**	**103 338**	**3 083 522**
Zwiększenia –z tytułu:		45 162	84 362	2 796	6 762	10 277	**149 359**
*Przeniesienie ze środków trwałych w budowie**		*46 075*	*81 546*	*2 026*	*5 437*	*-140 158*	***-5 074***
Zwiększenia środków trwałych w budowie						*150 435*	***150 435***
Pozostałe zwiększenie		*29*	*1 874*	*770*	*1 325*		***3 998***
Przeksięgowanie		*-942*	*942*				***0***
Zmniejszenia –z tytułu:		-16 611	-30 294	-584	-568	-60	**-48 117**
Sprzedaż		*-16*	*-469*	*-517*	*-70*		***-1 072***
Niedobór			*-4*		*-2*		***-6***
Nieodpłatne przekazanie		*-2 624*	*-9*				***-2 633***
Przeksięgowanie							***0***
Likwidacja		*-13 971*	*-29 812*	*-67*	*-496*	*-60*	***-44 406***
Wartość brutto środków trwałych na 31.12.2008 r.	**166**	**1 455 496**	**1 552 038**	**18 304**	**45 205**	**113 555**	**3 184 764**

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem środki trwałe
Skumulowane umorzenie na 01.01.2008 r.		**271 928**	**558 499**	**8 996**	**25 852**	**10**	**865 285**
Bieżący odpis amortyzacyjny		22 720	39 610	783	2 027		**65 140**
Zwiększenie							**0**
Rozchód		-8 536	-26 425	-545	-559		**-36 065**
Przeksięgowanie		-36	36		-10	10	**0**
Skumulowane umorzenie na 31.12.2008 r.		**286 076**	**571 720**	**9 234**	**27 310**	**20**	**894 360**
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2008 r.		**839 748**	**634 739**	**3 479**	**4 651**		**1 482 617**
Zwiększenie		-1 841	31 012	1 410	2 921		**33 502**
Rozchody		-36 724	1 512				**-35 212**
Przeksięgowania		-6 036	-3 022	-39	-2		**-9 099**
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2008 r.		**795 147**	**664 241**	**4 850**	**7 570**		**1 471 808**
Odpisy z tytułu aktualizacji na 01.01.2008 r.		**6 726**	**2 066**		**3**	**314**	**9 109**
Zwiększenie		552	356				**908**
Zmniejszenie		-207				-275	**-482**
Rozchód		-441	-582		-3		**-1 026**
Odpisy z tytułu aktualizacji na 31.12.2008 r.		**6 630**	**1 840**			**39**	**8 509**
Wartość netto środków trwałych na 31.12.2008 r.	**166**	**367 643**	**314 237**	**4 220**	**10 325**	**113 496**	**810 087**

* Zakupione wartości niematerialne podlegają rozliczeniu przez grupę środków trwałych w budowie. Różnica między środkami trwałymi przyjętymi w okresie to zwiększenia wartości niematerialnych.

a) Korekty wartości środków trwałych

„Odpisy z tytułu aktualizacji środków trwałych" dotyczą odpisów na określone środki trwałe, natomiast „Odpisy z tytułu utraty wartości" są wynikiem przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów trwałych (nota 10) i odnoszą się globalnie do ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU).

Odpisy związane z aktualizacją wartości majątku trwałego są oddzielnie ujmowane w związku z utratą wartości w następstwie przeprowadzonego testu na utratę wartości i oddzielnie w przypadku szczegółowej identyfikacji dla określonych środków trwałych, w związku z utratą przydatności. Zmniejszenia odpisów mogą być efektem cofnięcia odpisów aktualizujących, ale przede wszystkim są efektem wykorzystania odpisu ze względu na likwidację środka trwałego uprzednio objętego odpisem.

W bieżącym okresie sprawozdawczym wszystkie odpisy aktualizujące dokonywane były w ciężar rachunku zysków i strat.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Grupa otrzymała 745 tys. zł od stron trzecich z tytułu odszkodowań za utratę wartości lub stracenie elementów rzeczowego majątku trwałego.

b) Zabezpieczenia ustanowione na środkach trwałych

Wybrane pozycje majątku trwałego stanowiły na dzień bilansowy zabezpieczenie otrzymanych kredytów i zobowiązań (nota 19):

Zabezpieczenie	**Maksymalna wartość zabezpieczenia zgodnie z umową**	**Księgowa wartość netto środków trwałych**	
		31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Hipoteka kaucyjna – KW 17393	10 000	30 349	28 184
Hipoteka kaucyjna – KW 4853	57 000	17 168	9 578
Hipoteka kaucyjna – KW 5636	26 000	25 617	37 977
Hipoteka kaucyjna – KW 11059	70 000	7 949	10 090
Hipoteka kaucyjna – KW 11061	80 000	21 890	23 174
Hipoteka kaucyjna – KW 2271		3 006	2 952
	243 000	**105 979**	**111 955**
Zastaw rejestrowy EC II	120 000	40 064	42 618
Zastaw rejestrowy Zakład Kwasu Siarkowego	40 000	13 414	8 819
Zastaw rejestrowy na Wydziale Mocznika	105 000	10 696	12 259
Zastaw rejestrowy na Wydziale Amoniaku	180 000	63 251	75 261
Zastaw rejestrowy Stokaż Amoniaku		6 226	7 581
	445 000	**133 651**	**146 538**

c) Nakłady na środki trwałe w budowie i zaliczki na środki trwałe

Na 31.12.2009 r. nakłady na środki trwałe w budowie wynosiły 44 241 tys. zł, w tym:
42 616 tys. zł środki trwałe w budowie (netto),
1 253 tys. zł wartości niematerialne w realizacji – prace rozwojowe,
372 tys. zł zaliczki na środki trwałe w budowie.

Poniesione nakłady dotyczą przede wszystkim odtworzenia, ulepszenia istniejącego majątku głownie w zakładach produkcyjnych i pomocniczych: Zakładzie Azotowym, Zakładzie Bieli Tytanowej, Zakładzie Energetycznym, Zakładzie Kwasu Siarkowego, Zakładzie Nawozów, Zakładzie Kwasu Fosforowego, Zakładzie Gospodarki Wodnej, Zakładzie Sieci Elektrycznych, Zakładzie Konfekcjonowania i Dystrybucji.

Największe zrealizowane inwestycje to „Plac magazynowy przy ob. 105"
(6 127 tys. zł); „Zamiana paliwa z oleju opałowego na gaz ziemny na instalacjach Z.Ch. "Police" S.A. – segment I – instalacje zasilające." (4 490 tys. zł); „Intensyfikacja produkcji kwasu fluorokrzemianowego (4 083 tys. zł); „Zamiana paliwa z oleju opałowego na gaz ziemny na instalacjach Z.Ch. "Police" S.A. – segment II instalacje zasilające" (3 954 tys. zł); „Modernizacja magazynu NPK ob. 515 na Wydziale PE-2" (3 488 tys. zł); „Stacja pakowania (big – bag) w ob. 523 (3 300 tys. zł); „ Modernizacja magazynu ob. 525" (3 019 tys. zł); „Rekonstrukcja świetlika magazynu surowców ob. 205" (2 998 tys. zł); „Ochrona elektrochemiczna rurociągów teren Polic I „ (2 843 tys. zł); „Rekonstrukcja komina ob. 571" (2 500 tys. zł); częściowo zrealizowana „ Przeprowadzenie próby termicznego odgazowania węgla" (2 486 tys. zł) w Zakładzie Energetycznym.

Największe realizowane inwestycje to: „Rekonstrukcja magazynu nawozów ob. 106 na wydziale PE-1" (3 459 tys. zł) w Zakładzie Konfekcjonowania i Dystrybucji; „Zakup i montaż filtra świecowego typu FUNDABAC nr 2 „ (2 347 tys. zł) w Zakładzie Bieli Tytanowej; „Modernizacja chłodni wentylatorowej W- 123 – II etap" (1 859 tys. zł) w Zakładzie Gospodarki Wodnej; ostatni etap „Modernizacji kompresorów gazu syntezowego i wymiana turbiny kompresora CO_2" (1 559 tys. zł) w Zakładzie Azotowym; „Modernizacja układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej w polach rozdzielni 6kV – II etap" (1 291 tys. zł) w Zakładzie Sieci Elektrycznych, „Budowa na terenie E3 Morskiego Portu w Policach pola odkładu niezanieczyszczonego urobku" (152 tys. zł), „Rozbudowa terminalu Morskiego – poprawa dostępu do terminalu od strony lądu oraz budowa nabrzeży" (1 080 tys. zł), „Rozbudowa terminalu Barkowego – pogłębienie toru dojściowego i budowa nabrzeży „ (179 tys. zł).

W okresie objętym sprawozdaniem aktywowano odsetki na środki trwałe w budowie od kredytu obrotowego w kwocie 479 tys. zł.

Wartość przyszłych zobowiązań umownych związanych z zakupem/budową środków trwałych na dzień 31.12.2009 r. wyniosła 2 022 tys. zł.

d) Leasing finansowy

Grupa w prowadzonej działalności korzysta ze środków trwałych używanych na podstawie umów leasingu finansowego. W roku 2009 r. Grupa zawarła umowę wynajmu w ramach leasingu finansowego, której przedmiotem są środki transportu bliskiego. Łącznie na dzień 31.12.2009 r. w leasingu finansowym znajdują się 22 wózki widłowe i inne środki transportu bliskiego o wartości początkowej 2 497 tys. zł oraz 7 samochodów o łącznej wartości początkowej 377 tys. zł oraz wypalarka CNC o wartości początkowej 376 tys. zł. Do spłaty na dzień 31.12.2009 r. pozostało 3 563 tys. zł (łącznie z odsetkami). Księgowa wartość netto środków trwałych leasingowanych na 31.12.2009 r. wynosi 1 307 tys. zł.
Środki trwałe zaliczone do środków użytkowanych w oparciu o umowy leasingu finansowego są wykazywane jako środki trwałe własne.

e) Leasing operacyjny, dzierżawa, wynajem

Środki trwałe zaliczone do środków użytkowanych w oparciu o umowy leasingu operacyjnego, dzierżawy, wynajmu (na mocy analogicznej umowy) nie są wykazywane jako środki trwałe Grupy.
Grupa korzysta między innymi z:

- trzech środków trwałych dzierżawionych (wg umowy użyczenia zawartej w dniu 01.01.1994 r. z Urzędem Morskim): budynek dyspozycyjny oraz zespół budowli hydrotechnicznych i rurociąg wodny na pomoście. Szacunkowa wartość tych środków wynosi 321 tys. zł;
- Gruntów użytkowanych wieczyście otrzymanych nieodpłatnie albo nabytych na rynku wtórnym o łącznej powierzchni 1 357 ha i wartości rynkowej oszacowanej na podstawie wycen Urzędu Miasta i Starostwa Powiatowego w Policach, stanowiących podstawę określenia wysokości opłat za wieczyste użytkowanie na kwotę 50 128 tys. zł. Na dzień 31.12.2009 r. łączna wartość nierozliczonych kosztów poniesionych na nabycie prawa użytkowania wieczystego gruntów wynosiła 568 tys. zł. Wartość ta podlega rozliczaniu przez okres na jaki przyznano prawo użytkowania.

f) Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Na dzień 31.12.2009 r. łączna kwota długoterminowych rozliczeń międzyokresowych wyniosła 568 tys. zł i dotyczyła nierozliczonych kosztów nabycia prawa użytkowania wieczystego.

9. Wartości niematerialne

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Wartość brutto na początek okresu	**19 194**	**16 523**
Zwiększenia, w tym:	505	2 679
Nakłady na prace rozwojowe-niezakończone		1 591
Pozostałe zwiększenia	505	1 088
Zmniejszenia, w tym:	-411	-8
Nakłady na prace rozwojowe-niezakończone	-338	
Pozostałe zmniejszenia	-73	-8
Wartość brutto na koniec okresu	**19 288**	**19 194**
Skumulowane umorzenie na początek okresu	**8 220**	**7 275**
Bieżący odpis amortyzacyjny (nota 25)	1 131	953
Likwidacje i przeniesienie	-72	-8
Skumulowane umorzenie na koniec okresu	**9 279**	**8 220**
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	**6 128**	**6 508**
Zwiększenie		
Zmniejszenie	-109	-380
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	**6 019**	**6 128**
Odpis aktualizujący wartość na początek okresu		
Zwiększenie		
Zmniejszenie		
Odpis aktualizujący wartość na koniec okresu		
Wartość netto na koniec okresu	**3 990**	**4 846**

Wartości niematerialne wykazywane w sprawozdaniu finansowym obejmują licencje komputerowe i oprogramowanie komputerowe.

W wartości brutto w pozycji „Zmniejszenia" w wysokości -411 tys. zł ujęto zmniejszenia na nakłady niezakończonych prac rozwojowych w kwocie -338 tys. zł. Zmniejszenie nakładów nastąpiło na skutek przeprowadzenia prób, z których powstało ciepło w parze, w efekcie wykorzystane do produkcji podstawowej.

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy.

Do wartości niematerialnych zaliczane są również przyznane prawa do emisji gazów cieplarnianych (CO_2) do atmosfery. Wycenione są one po wartości zerowej w obu okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem.

a) Prawa do emisji

W ramach procesu ograniczania emisji CO_2, poszczególne przedsiębiorstwa z krajów uczestniczących w programie ograniczenia emisji dwutlenku węgla, otrzymują od swoich rządów uprawnienia przyznawane w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień, który następnie zostaje zatwierdzony przez Komisje Europejską. Limity emisji CO_2 obowiązują dla podokresów rocznych w ramach całego (z założenia 5-letniego) okresu objętego decyzją.

W dniu 02.04.2009 r. Krajowy Administrator Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji poinformował, że zostały wydane uprawnienia do emisji CO_2 na lata 2008 i 2009 na rachunki instalacji objętych Wspólnotowym Systemem Handlu Uprawnieniami do Emisji, w liczbie odpowiadającej wartościom określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2008 r. w sprawie przyjęcia Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku Jednostka Dominująca Zakłady Chemiczne "Police" Spółka Akcyjna uczestniczą w systemie handlu emisjami CO_2. Posiadają dwie instalacje zapisane w rejestrze.

- PL-120-310-0 Elektrociepłownia 1 (KPRU_487),
- PL-120-311-0 Elektrociepłownia 2 (KPRU_488).

Wielkość przyznanych praw do emisji CO_2 (ilościowo):	**31.12.2009 r.**	**31.12.2008 r.**
Elektrociepłownia I	175 523	175 523
Elektrociepłownia II	494 750	494 750
	670 273	**670 273**

Wykorzystanie praw do emisji CO_2 (ilościowo):	**31.12.2009 r.**	**31.12.2008 r.**
Elektrociepłownia I	125 085	94 249
Elektrociepłownia II	507 297	545 464
	632 382	**639 713**

b) Korekty wartości niematerialnych

„Odpisy aktualizujące wartość" dotyczą odpisów na określone pozycje aktywów, natomiast „Odpisy z tytułu utraty wartości" są wynikiem przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów trwałych i odnoszą się globalnie do segmentów działalności (nota 10).

Aktualizacja związana z testem na utratę wartości była przeprowadzana na koniec 2009 r.

10. Utrata wartości aktywów trwałych

Zarząd Jednostki Dominującej na podstawie zewnętrznych oraz wewnętrznych źródeł informacji ocenił, iż istnieją następujące przesłanki uzasadniające przeprowadzenie testu na utratę wartości aktywów:

- wartość bilansowa aktywów netto Grupy wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji;
- ograniczenie wolumenu sprzedaży implikujące niższe wykorzystanie zdolności produkcyjnych, spadek wolumenu sprzedaży i cen produktów Grupy;
- niekorzystne zmiany w otoczeniu rynkowym tj. pogorszenie relacji cena – koszt wytworzenia;
- przewidywany wzrost rynkowych stóp procentowych;
- realizacja przychodów i zysków niższa od zakładanej na 2009 r.

Test przeprowadzono dla aktywów trwałych i wartości niematerialnych w dwóch wyodrębnionych ośrodkach wypracowujących środki pieniężne (CGU), tj. Ośrodku Bieli Tytanowej i Ośrodku Nawozowym.

Ośrodek bieli tytanowej obejmuje produkcję i sprzedaż bieli tytanowej wykorzystywanej w produkcji farb, lakierów i barwników. Ośrodek nawozowy to produkcja i sprzedaż nawozów dwuskładnikowych NP, nawozy wieloskładnikowe NPK, mocznika oraz pozostałych produktów chemicznych.

Wycena metodą DCF bazowała na pięcioletnim planie finansowym Jednostki Dominującej, obejmującym lata 2010-2014. Podstawą wyceny były wolne przepływy pieniężne określone dla poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. W oparciu o metodologię określoną w ramach MSR 36 „Utrata wartości aktywów trwałych" został oszacowany wynik ze sprzedaży na lata 2010-2014. Plan przygotowano w ujęciu realnym, tj. bez uwzględnienia wpływu inflacji. Zgodnie z wymaganiami MSR do planu przyjęte zostały stałe kursy walutowe z dnia bilansowego (31.12.2009 r.) wynoszące dla USD 2,8503 zł i dla EUR 4,1082 zł.

W projekcji założono, że od 2010 r. następować będzie stopniowy wzrost sprzedaży. Od 2011 założono ustabilizowanie wolumenów.

W prognozie dotyczącej bieli tytanowej założono nieznaczny spadek średnich cen sprzedaży na rynku krajowym oraz lekki wzrost na rynku eksportowym. Założono kilkuprocentowy trend wzrostowy w ostatnich latach prognozy.

Prognozę cen gazu oparto na następujących założeniach:

- niewielki spadek cen w imporcie gazu ziemnego do roku 2015 (zgodnie z Polityką Energetyczną Polski do roku 2030)
- wprowadzenie podatku akcyzowego od gazu ziemnego stosowanego do celów opałowych po 31.10.2013 r.

W prognozie dotyczącej cen fosforytów zakłada się zahamowanie trendów spadkowych i stabilizację cen.

Ceny soli potasowej prognozowano przy założeniu dalszych jej spadków, aż do uzyskania poziomu sprzed 2007 r. Od 2011 r. przewidywany jest powrót trendu wzrostowego.

W przypadku szlaki i ilmenitu prognozy oparto o założenia wzrostu cen tych surowców.

W wycenach wykorzystano średnioważony koszt kapitału w wysokości 10,59% wyliczony w ujęciu realnym przed opodatkowaniem. Stopę wolną od ryzyka przyjęto na poziomie stopy zwrotu z 10-letnich obligacji Skarbu Państwa wynoszącą 6,22% w ujęciu nominalnym, branżowy wskaźnik ryzyka rynkowego beta 0,83, premia za ryzyko rynkowe 6,00%, premia za niską kapitalizację 0%. Dla kosztu kapitału obcego wykorzystano narzut ryzyka kredytowego Grupy na poziomie 3,5% w stosunku do realnej stopy procentowej bez ryzyka. Struktura kapitału została przyjęta jako mediana wskaźników relacji długu odsetkowego do rynkowej wartości kapitałów własnych na podstawie danych z branży.

Wartość końcowa została oszacowana poprzez ekstrapolację prognozy wolnych środków przepływów pieniężnych poza okres planu pięcioletniego, z wykorzystaniem adekwatnej dla danego ośrodka stopy wzrostu. W segmencie nawozowym zastosowano ujemną stopę wzrostu na poziomie 5,23% w celu ujęcia ograniczenia czasowego w funkcjonowaniu tego ośrodka w obecnym układzie technologicznym spowodowanego zakończeniem w 2024 roku, z uwagi na brak miejsca, składowania fosfogipsu

Wyniki testu alokowane zostały w następujący sposób:

- CGU Bieli Tytanowej – wzrost wartości aktywów o kwotę 432 tys. zł
- CGU Nawozowy – wzrost wartości aktywów o kwotę 437 tys. zł.
- Wartość bilansowa aktywów trwałych netto poddanych testowi obejmująca środki trwałe oraz wartości niematerialne (z wyłączeniem gruntów własnych) na koniec grudnia 2009 r. wyniosła 682 651 tys. zł. Zwiększona w wyniku testu wartość aktywów w kwocie 869 tys. zł odniesiona została w całości na pozostałe przychody operacyjne.
- Poprzednio Grupa przeprowadziła test na utratę wartości aktywów na dzień 30.06.2009 r. Efektem testu była utrata wartości aktywów w kwocie 37 217 tys. zł, odniesiona w całości na pozostałe koszty operacyjne.

Prezentowana w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy wartość testu na dzień 31.12.2008 r. odniesiona do pozostałych przychodów operacyjnych wyniosła 2 440 tys. zł.

11. Nieruchomości inwestycyjne

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Wartość na początek okresu	**24 781**	**23 352**
Zmiany związane z zakupem/zbyciem nieruchomości inwestycyjnych w okresie	-466	693
Zmiany wartości godziwej w okresie	43	736
Wartość na koniec okresu	**24 358**	**24 781**

Nieruchomości inwestycyjne obejmujące budynki, budowle oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów wyceniane są one w wartości godziwej.

Aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnych dokonana została na dzień 31.12.2009 r. przez niezależną firmę zewnętrzną posiadającą uprawnienia do wyceny majątku. Ze względu na bardzo ograniczone możliwości oszacowania wartości nieruchomości inwestycyjnych metodą porównawczą, zastosowano metodę dochodową. W podejściu tym dokonano analizy stawek czynszu obowiązującego w przypadku najmu podobnych nieruchomości. W związku z dokonaną aktualizacją wyceny na dzień 31.12.2009 r. zmieniła się wartość nieruchomości inwestycyjnych w porównaniu do stanu z dnia 31.12.2008 r. Grupa nie posiada ograniczeń

dotyczących możliwości zbycia nieruchomości inwestycyjnych. Nieruchomości inwestycyjne nie stanową zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy. Nie występowały również żadne dodatkowe zobowiązania umowne związane z zakupem, wybudowaniem, dostosowaniem nieruchomości inwestycyjnych ani też ich przyszłym ulepszaniem. Koszty napraw, utrzymania nieruchomości inwestycyjnych są ponoszone przez Grupę na bieżąco.

Do nieruchomości inwestycyjnych zgodnie z MSR 40.6 Grupa zalicza również nieruchomości używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego grunty w wieczystym użytkowaniu, jeżeli jednocześnie spełniają pozostałą część definicji nieruchomości inwestycyjnej.
Obszar gruntów w użytkowaniu wieczystym stanowiących nieruchomości inwestycyjne wynosi 126 ha o wartości na dzień 31.12.2009 r. - 11 166 tys. zł, a na 31.12.2008 r. - 11 967 tys. zł.

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	2 360	1 814
Bezpośrednie koszty z tytułu utrzymania nieruchomości inwestycyjnych (podatek od nieruchomości, opłaty za użytkowanie wieczyste, nakłady remontowe, ubezpieczenia)	-1 111	-697

12. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałych

Inwestycje w jednostkach zależnych

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Wartość brutto na początek okresu		**36 023**
Zwiększenia		
Zmniejszenia		
Wartość brutto na koniec okresu	**36 023**	**36 023**
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	**17 214**	**16 159**
Zwiększenie	866	1 055
Zmniejszenie	-1 251	
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	**16 829**	**17 214**
Wartość netto na początek okresu	**18 809**	**19 864**
Wartość netto na koniec okresu	**19 194**	**18 809**

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Wartość brutto na początek okresu	**17 820**	**16 934**
Zwiększenia	2 607	886
Zmniejszenia		
Wartość brutto na koniec okresu	**20 427**	**17 820**
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu		
Zwiększenie		
Zmniejszenie		
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu		
Wartość netto na początek okresu	**17 820**	**16 934**
Wartość netto na koniec okresu	**20 427**	**17 820**

Inwestycje w pozostałych jednostkach

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.

Wartość brutto na początek okresu	**66**	**66**
Zwiększenia		
Zmniejszenia		
Wartość brutto na koniec okresu	**66**	**66**
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	**66**	**66**
Zwiększenie		
Zmniejszenie		
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	**66**	**66**
Wartość netto na początek okresu	**0**	**0**
Wartość netto na koniec okresu	**0**	**0**

Udziały i akcje razem

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Wartość brutto na początek okresu	**53 909**	**53 023**
Zwiększenia	2 607	886
Zmniejszenia		
Wartość brutto na koniec okresu	**56 516**	**53 909**
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	**17 280**	**16 225**
Zwiększenie	866	1 055
Zmniejszenie	-1 251	
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	**16 895**	**17 280**
Wartość bilansowa na początek okresu	**36 629**	**36 798**
Wartość bilansowa na koniec okresu	**39 621**	**36 629**

Żadna ze spółek zależnych ani stowarzyszonych nie jest notowana na aktywnym rynku papierów wartościowych.

Grupa na koniec roku 2009 dokonała weryfikacji wartości odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałych.

Weryfikacja polegała na zbadaniu, czy wartość udziałów/akcji odrębnie dla każdego podmiotu została wykazana w wartości nie większej od ich wartości odzyskiwalnej. W sytuacji, gdy cena nabycia udziałów/akcji przekraczała ich wartość odzyskiwalną, Grupa dokonała zmiany odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Łączna kwota odpisów posiadanych inwestycji w jednostkach powiązanych na dzień 31.12.2009 r. wynosi 16 895 tys. zł.

a) Informacje ogólne o jednostkach zależnych i stowarzyszonych 31.12.2009 r.

Nazwa	Siedziba	Wartość bilansowa udziałów	Udział w kapitale/ prawa głosu	Charakterystyka działalności
Jednostki zależne				
Supra Sp. z o.o.	51-501 Wrocław ul. Monopolowa 6	8 886	100,00%	Centrum Dystrybucyjne Nawozów Zakładów Chemicznych „Police" SA obsługujące głównie makroregion Polski południowo-zachodniej.
Automatika Sp. z o.o.	72-010 Police ul. Kuźnicka 1	1 251	100,00%	Prace inwestycyjne i inżynieryjno techniczne w zakresie automatyki, remonty aparatury kontrolno - pomiarowej, utrzymanie ruchu komputerowych systemów sterowania i wizualizacji procesów.
Centrum Sp. z o.o.	72-010 Police ul. Kuźnicka 1	1 398	100,00%	Usługi w branży elektrycznej w tym: projektowanie i budowa instalacji, modernizacja i remonty urządzeń, obsługa ruchowa i dostawy urządzeń.
Koncept Sp. z o.o.	72-010 Police ul. Kuźnicka 1	518	100,00%	Prace projektowe w branżach: budowlanej, instalacyjnej, mechanicznej, elektrycznej, automatyki, i pomiarów oraz technologicznej (z kosztorysami nakładczymi i inwestorskimi). Specjalizacja: projekty dla przemysłu chemicznego
Transtech Sp. z o.o.	72-010 Police ul. Kuźnicka 1	7 140	100,00%	Usługi transportowe (transport mikrobusami oraz transport towarów samochodami ciężarowymi o ładowności do 24 ton - wywrotki i samochody skrzyniowe spełniające wymogi ADR), Usługi sprzętowe (żurawie samojezdne do 65 ton udźwigu, koparki, ładowarki, spycharki, samochody specjalne - do wywozu śmieci w kontenerach, piaskarka, zestawy niskopodwoziowe), Usługi warsztatowe (naprawa wózków akumulatorowych, sztaplarek, samochodów osobowych, dostawczych, ciężarowych, ładowarek, koparek, spycharek oraz żurawi samojezdnych - również przeglądy okresowe.

Jednostki stowarzyszone				
budchem Sp. z o.o.	72-010 Police ul. Kuźnicka 1	402	48,96%	Budownictwo ogólne i przemysłowe związane z wznoszeniem nowych obiektów kubaturowych i remontami.
Kemipol Sp. z o.o.	72-010 Police ul. Kuźnicka 1	20 025	33,99%	Wytwarzanie koagulantów do oczyszczania wody i ścieków.

b) Wybrane informacje finansowe w odniesieniu do jednostek zależnych(*)

Nazwa jednostki	**Aktywa**	**Zobowiązania i rezerwy**	**Przychody ze sprzedaży**	**Zysk/ strata netto**	**Posiadane udziały (%)**
		31.12.2009 r.			
Supra Sp. z o.o.	5 511	908	2 094	-1 195	100,00%
Automatika Sp. z o.o.	4 788	5 438	17 083	-417	100,00%
Centrum Sp. z o.o.	6 555	6 800	19 504	-2 044	100,00%
Koncept Sp. z o.o.	2 457	1 353	4 539	126	100,00%
Transtech Sp. z o.o.	15 124	6 002	23 975	65	100,00%
		31.12.2008 r.			
Supra Sp. z o.o.	6 694	896	3 039	-967	100,00%
Automatika Sp. z o.o.	8 325	8 557	27 106	2 110	100,00%
Centrum Sp. z o.o.	11 974	10 175	37 541	3 869	100,00%
Koncept Sp. z o.o.	2 279	1 300	6 944	467	100,00%
Transtech Sp. z o.o.	14 175	5 118	33 992	755	100,00%

(*) dane dotyczące Spółek zależnych są zgodne z Polskimi Standardami Rachunkowości

c) Wybrane informacje w odniesieniu do jednostek stowarzyszonych (*)

Nazwa jednostki	**Aktywa**	**Zobowiązania i rezerwy**	**Przychody ze sprzedaży**	**Zysk/ strata netto**	**Posiadane udziały (%)**
		31.12.2009 r.			
budchem Sp. z o.o.	5 986	5 166	12 228	224	48,96%
Kemipol Sp. z o.o.	69 562	10 648	98 531	19 972	33,99%
		31.12.2008 r.			
budchem Sp. z o.o.	3 341	2 745	12 789	682	48,96%
Kemipol Sp. z o.o.	62 319	10 751	84 598	15 682	33,99%

(*) dane dotyczące Spółek stowarzyszonych są zgodne z Polskimi Standardami Rachunkowości

13. Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Należności handlowe – brutto	107 525	90 292
w tym: od jednostek zależnych i stowarzyszonych	2 196	2 837
Odpis aktualizujący wartość należności	-32 566	-39 869
w tym: odpis aktualizujący od jednostek zależnych i stowarzyszonych	-1 350	-1 312
Należności handlowe krótkoterminowe – netto	**74 959**	**50 423**
w tym: należności handlowe od podmiotów zależnych i stowarzyszonych	*846*	*1 525*
Długoterminowe należności handlowe	**266**	
w tym: długoterminowe należności handlowe od podmiotów zależnych i stowarzyszonych		
Pożyczki udzielone podmiotom zależnym i stowarzyszonym (nota 33)	*646*	*1 078*
Odpisy aktualizujące pożyczki	*-642*	*-977*
Pożyczki netto	**4**	**101**
Należności z tytułu podatku VAT	**39 969**	**132 760**
Zaliczki zapłacone dostawcom	**1 172**	**1 508**
Rozliczenia międzyokresowe (czynne)	**1 365**	**6 152**
Inne należności – brutto	**72 004**	**1 247**
Odpis aktualizujący wartość należności	**-1 247**	**-1 104**
Inne należności – netto	**70 757**	**143**
Pozostałe należności długoterminowe	**240**	
Należności netto ogółem	**188 732**	**191 087**
z tego: część długoterminowa	*506*	
w tym: z tytułu pożyczek część krótkoterminowa	*188 226*	*191 087*

Struktura walutowa należności bez uwzględniania odpisów aktualizujących wartość, po przeliczeniu na zł przedstawiała się następująco:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
złoty	213 267	222 408
euro (EUR)	7 800	7 911
dolar amerykański (USD)	1 614	2 344
funt brytyjski (GBP)		374
	222 681	**233 037**

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Należności handlowe	74 959	50 423
w tym: należności handlowe od podmiotów zależnych i stowarzyszonych (nota 33)	*846*	*1 525*
Długoterminowe należności handlowe	*266*	
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	4	101
Należności z tytułu podatku VAT	39 969	132 760
Zaliczki zapłacone dostawcom	1 172	1 508
Rozliczenia międzyokresowe (czynne)	1 365	6 152
Inne należności – netto	70 757	143
Pozostałe należności długoterminowe	240	
	188 732	**191 087**

Wartość godziwa należności handlowych i pozostałych należności jest zbliżona do wartości bilansowej z uwagi na krótkoterminowy charakter.

a) Pożyczki udzielone

Jednostka Dominująca udzieliła oprocentowanych pożyczek jednostkom zależnym w początkowych latach ich działalności na warunkach rynkowych. Efektywna stopa procentowa używana do kalkulacji odsetek wahała się od 5,64% do 8,25% (w 2008 roku od 7,13% do 9,25%).

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Pożyczki według stanu na początek okresu	1 078	1 519
Odsetki naliczone w okresie (nota 27)	62	121
Odsetki spłacone/rozliczone w okresie	-66	-125
Nowo udzielone pożyczki w okresie		
Spłacone/rozliczone pożyczki w okresie	-428	-428
Spisane odsetki/pożyczki		-9
Pożyczki według stanu na koniec okresu	**646**	**1 078**
Odpis aktualizujący wartość pożyczek na początek okresu	-977	-1 401
Zwiększenie		
Zmniejszenie	335	424
Odpis aktualizujący wartość na koniec okresu	**-642**	**-977**
Wartość netto pożyczek	**4**	**101**
w tym: część długoterminowa		
część krótkoterminowa	*4*	*101*

Krótkoterminowa bilansowa wartość pożyczek udzielonych jest zbieżna z ich wartością godziwą.

b) Odpisy aktualizujące wartość handlowych oraz pozostałych należności

Kwota odpisu aktualizującego wartość należności handlowych na dzień 31.12.2009 r. wynosiła 32 566 tys. zł (na 31.12.2008 r.: 39 869 tys. zł). Indywidualne należności, w przypadku których nastąpiła utrata wartości, dotyczą głównie odbiorców nawozów. Oceniono, że niewielką część tych należności uda się odzyskać. Należności przeterminowane ponad 12 miesięcy z reguły dotyczą odbiorców postawionych w stan upadłości lub w stosunku do których jest prowadzone postępowanie egzekucyjne. Struktura odpisu aktualizującego wartość należności przedstawia się następująco:

Struktura odpisu aktualizującego wartość należności	**31.12.2009 r.**	**31.12.2008 r.**
do 3 miesięcy	672	8 021
od 3 do 6 miesięcy	274	230
od 6 do 12 miesięcy	4 464	366
Ponad 12 miesięcy	27 156	31 252
	32 566	**39 869**

Na dzień 31.12.2009 r. około 30% należności przeterminowanych, objętych odpisem aktualizującym wartość, dotyczyło jednego odbiorcy nawozów (na dzień 31.12.2008 r. także około 30% ten sam odbiorca), następne 50% należności dotyczy dwunastu odbiorców (w 2008 r. ośmiu odbiorców), w tym dziewięciu odbiorców nawozów (w 2008 r. siedmiu odbiorców) i jednego odbiorcy usług (media energetyczne, różne usługi, w tym telekomunikacyjne, dzierżawy i inne) oraz jednego odbiorcy pigmentów.

Należności łącznie od siedemdziesięciu jeden odbiorców zostały ocenione jako obarczone ryzykiem i objęte odpisem aktualizującym wartość (31.12.2008 r. od siedemdziesięciu trzech odbiorców).

Inne należności brutto o wartości 72 004 tys. zł na 31.12.2009 r. objęto odpisem aktualizującym w kwocie 1 247 tys. zł. Należności te związane są z innymi tytułami należności od jednostek zależnych (kwota odpisu 107 tys. zł) i pozostałych jednostek (kwota odpisu 1 140 tys. zł). Objęte są odpisem z uwagi na zagrożenie nie odzyskania naszych należności.

W innych należnościach brutto kwota o wartości 70 399 tys. zł stanowi wpłaconą bankom kaucję zabezpieczającą realizacje krótkoterminowych pochodnych instrumentów finansowych i nie została ona objęta odpisem.

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności (poza pożyczkami):

	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Na początek okresu	**40 972**	*41 788*
w tym: jednostki zależne i stowarzyszone	*1 476*	*2 392*
Utworzenie odpisu	7 546	8 874
w tym: zależne i stowarzyszone	*355*	*1 107*
Należności spisane w trakcie roku jako nieściągalne	-5 078	-7 009
w tym: zależne i stowarzyszone		*-151*
Odwrócenie kwot niewykorzystanych	-9 624	-2 628
w tym : zależne i stowarzyszone	*-374*	*-1 872*
Rozliczenie dyskonta (nota 0)	-4	-53
w tym : zależne i stowarzyszone		
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	**33 812**	**40 972**
w tym : zależne i stowarzyszone	***1 457***	***1 476***

Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności handlowych zostało ujęte w kosztach sprzedaży w rachunku zysków i strat (nota 25).

Jeżeli nie przewiduje się odzyskania środków pieniężnych z należności, które zostały objęte odpisami z tytułu utraty wartości, dokonuje się ich spisania poprzez wykorzystanie odpisów, czyli następuje obciążenie konta odpisów tymi kwotami.

14. Zapasy

	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Materiały	66 665	256 200
Półprodukty i produkcja w toku	58 172	104 962
Produkty gotowe	48 721	241 031
Towary	16 777	5 810
Wartość bilansowa zapasów ogółem	**190 335**	**608 003**
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	41 998	183 159
Zapasy brutto	**232 333**	**791 162**

W roku obrotowym koszt zapasów ujęty w pozycji „Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów" wyniósł:

	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	33 708	21 837
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	1 741 055	1 762 406
	1 774 763	1 784 243
Inne pozycje składowe kosztu sprzedanych towarów i materiałów.	-77 865	264 694
Łącznie koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	**1 696 898**	**2 048 937**

Na dzień 31.12.2009 r. zabezpieczenie spłaty zobowiązań stanowił zastaw rejestrowy na zapasach nawozów do wartości 20 mln zł (nota 19).

Zmiany w zakresie odpisów aktualizujących wartość zapasów (nota 25):

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na początek okresu	**183 159**	**19 911**
Zwiększenia	369 434	262 019
Zmniejszenia	-510 595	-98 771
Stan odpisów aktualizujących wartość na koniec okresu	**41 998**	**183 159**

Zmniejszenie odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów gotowych, półfabrykatów, produkcji w toku, materiałów i surowców dotyczyło zapasów, które zostały w danym okresie sprawozdawczym zagospodarowane (zużyte do produkcji, sprzedane itp.). Zwiększenie (utworzenie) w okresie sprawozdawczym odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów gotowych, półfabrykatów, produkcji w toku, materiałów i surowców wynikało z utraty wartości zapasów oraz ich wyceny nie wyżej od ich wartości netto możliwej do uzyskania.

15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Środki pieniężne w kasie	38	71
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (w tym: krótkoterminowe lokaty bankowe)	37 809	139 103
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	**37 847**	**139 174**

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (struktura walutowa):

		Waluta	w tys. jednostek	
			31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
w walucie polskiej		PLN	28 515	136 380
w walucie		EUR	2 087	645
	po przeliczeniu na PLN	PLN	8 573	2 689
w walucie		USD	266	35
	po przeliczeniu na PLN	PLN	759	105
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w PLN			**37 847**	**139 174**

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i rachunkach bankowych oraz depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności.

Środki pieniężne wg stanu na dzień 31.12.2009 r. w kwocie 37 847 tys. zł występują:

- w kasie i na rachunkach bankowych bieżących w wysokości 7 391 tys., środki pieniężne w formie lokat bankowych overnight w wysokości 16 615 tys. zł oraz w formie lokaty terminowej w wysokości 13 841 tys. zł.

Środki pieniężne wg stanu na dzień 31.12.2009 r. występują w całości jako środki o nieograniczonej możliwości dysponowania.

Środki pieniężne wg stanu na dzień 31.12.2008 r. w kwocie 139 174 tys. zł dzielą się na:

- środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania w kasie, na rachunkach bankowych bieżących, lokatach terminowych w wysokości 100 423 tys. zł - środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania będące zabezpieczeniem realizacji walutowych transakcji terminowych (instrumentów pochodnych) w wysokości 38 751 tys. zł.

Lokaty bankowe w podziale na strukturę walutową wynosiły na koniec okresów sprawozdawczych objętych sprawozdaniem:

	Waluta	w tys. jednostek	
		31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
w walucie polskiej	PLN	28 012	131 256
w tym: naliczone odsetki na dzień bilansowy	PLN	41	1 416
w walucie	*EUR*	517	104
po przeliczeniu na PLN	PLN	2 123	433
w tym: naliczone odsetki na dzień bilansowy	PLN		
w walucie	*USD*	112	
po przeliczeniu na PLN	PLN	321	
w tym: naliczone odsetki na dzień bilansowy	PLN		
RAZEM lokaty środków pieniężnych w PLN		**30 456**	**131 689**

16. Kapitał zakładowy

	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Wartość na początek okresu, a z tego:		
- kapitał w wartości nominalnej (zarejestrowany)	750 000	750 000
- przeszacowanie kapitału w związku z hiperinflacją		112 140
	750 000	**862 140**
Zmiany kapitału w okresie		-112 140
Wartość na koniec okresu	**750 000**	**750 000**

Zmiany kapitału w 2008 r. wynikają z decyzji Zwyczajnego Walnego Zgromadzenie Grupy, które w dniu 25.06.2008 r. dokonało podziału nadwyżki powstałej w wyniku przeszacowania hiperinflacyjnego kapitału zakładowego przeznaczając go na pokrycie straty wynikającej z wprowadzenia korekt z wdrożenia MSR oraz w części na kapitał zapasowy (Nota 17 b) .

Seria	**Rodzaj akcji**	**Rodzaj uprzywilejowania akcji**	**Rodzaj ograniczenia praw do akcji**	**Wartość nominalna jednej akcji (w zł)**	**Liczba akcji (sztuki)**	**Wartość serii wg wartości nominalnej (tys. zł)**	**Sposób pokrycia kapitału**	**Data rejestracji/ data uprawnienia do dywidendy**
A	zwykłe, na okaziciela	brak	brak	10	60 000 000	600 000	Objęte przez Skarb Państwa na podstawie aktu komercjalizacji	30.12.1995r./ 30.12.1995r.
B	zwykłe, na okaziciela	brak	brak	10	15 000 000	150 000	Pokryte w całości wkładem pieniężnym	19.08.2005r./ od 2005 r.
					75 000 000	**750 000**		

Akcjonariat

Akcjonariusz	**Liczba akcji**	**% udział w kapitale**	**Liczba głosów na WZ**	**% głosów na WZ**
SKARB PAŃSTWA (Seria A)	44 574 974	59,43%	44 574 974	59,43%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
OFE PZU „Złota Jesień"	4 195 052	5,59%	4 195 052	5,59%
ING TFI S.A.	3 848 847	5,13%	3 848 847	5,13%
Pozostali akcjonariusze	15 773 161	21,03%	15 773 161	21,03%
Razem	**75 000 000**	**100,00%**	**75 000 000**	**100,00%**

Dane na podstawie zawiadomień przekazanych Jednostce Dominującej przez akcjonariuszy zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

17. Pozostałe kapitały

a) Kapitał rezerwowy

Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w 2005 r. z zysku roku 2004 w Jednostce Dominującej utworzono kapitał rezerwowy w wysokości 67 185 tys. zł, nie precyzując jednak dokładnie przeznaczenia funduszu.

b) Zyski zatrzymane

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Kapitał zapasowy	282 998	278 837
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich	-156 395	-177 844
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	-422 873	28 746
Zyski zatrzymane razem	**-296 270**	**129 739**

c) Ograniczenia związane z kapitałem

Jednostka Dominująca na podstawie polskiego Kodeksu Spółek Handlowych art. 396 jest zobowiązana utrzymywać tzw. kapitał zapasowy (wchodzący w skład zysków zatrzymanych) do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Grupa musi przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% zysku bieżącego do czasu zgromadzenia wymaganej równoważności 1/3 kapitału zakładowego.

18. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Inne zobowiązania niefinansowe	1 979	3 900
Przychody przyszłych okresów	39 437	15 320
w tym: dotacje	39 437	14 868
Razem zobowiązania długoterminowe	**41 416**	**19 220**
Zobowiązania handlowe	341 043	292 157
w tym: wobec podmiotów zależnych i stowarzyszonych (nota 33)	11 981	18 583
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	2 624	23 174
w tym: wobec podmiotów zależnych i stowarzyszonych (nota 33)	0	0
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	47 915	32 069
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	9 509	10 739
Inne zobowiązania niefinansowe (kaucje, wadium, zaliczki)	42 272	3 739
Zobowiązania z tytułu ZFŚS	626	148
Przychody przyszłych okresów	2 723	31 212
w tym: dotacje	2 723	29 063
Rozliczenia międzyokresowe bierne	3 371	5 114
Razem zobowiązania krótkoterminowe	**450 083**	**398 352**
Ogółem zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania	**491 499**	**417 572**

Wartość godziwa zobowiązań handlowych jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

19. Kredyty bankowe

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Kredyty w rachunku bieżącym	36 109	130 300
Kredyty obrotowe	37 115	14 589
Naliczone na dzień bilansowy odsetki od kredytów	306	341
Razem kredyty wraz z odsetkami	73 530	145 230
w tym: część długoterminowa		
część krótkoterminowa	73 530	145 230
Kredyty bankowe na początek okresu	145 230	5
w tym: naliczone a niespłacone odsetki	341	5
Zmiana stanu kredytów w ramach przyznanych linii kredytowych	-72 006	144 884
Odsetki naliczone w okresie	6 907	2 925
Odsetki spłacone w okresie	-6 601	-2 584
Kredyty bankowe na koniec okresu	**73 530**	**145 230**
w tym: naliczone a niespłacone odsetki	*306*	*341*

Wartość godziwa zaciągniętych kredytów jest zbliżona do ich wartości bilansowej, ponieważ z uwagi na krótkoterminowy charakter wpływ dyskonta nie jest znaczący.

Wszystkie kredyty są zawarte na warunkach rynkowych (również w odniesieniu do banku PKO BP S.A., w którym Skarb Państwa posiada istotny poziom kontroli własności). Skarb Państwa sprawuje kontrolę nad Jednostką Dominującą i w tym rozumieniu bank ten należy traktować jako podmiot powiązany.

Oprocentowanie kredytów oparte jest o zmienne stopy rynkowe podwyższone o marże banków. Marże te w zależności od umowy wahały się w przedziale od 0,40 do 2,00 punktu procentowego, a łączne oprocentowanie w okresie zmieniało się od 3,90% do 6,01%.

Umowy kredytowe z poszczególnymi bankami zawarte są w formie limitów kredytowych wielocelowych, określonych w walucie polskiej.

Wykorzystanie limitów kredytowych może następować w formie:

- odnawialnego kredytu w rachunku bieżącym w walucie polskiej;
- odnawialnego kredytu obrotowego w walucie PLN, EUR, USD, lub CHF;
- nieodnawialnego kredytu obrotowego w walucie PLN, EUR, USD, lub CHF;
- udzielenia gwarancji własnych w obrocie krajowym.

Na dzień 31.12.2009 r. Jednostka Dominująca wykorzystała:

- kredyt odnawialny w rachunku bieżącym w wysokości 22 351 tys. zł w ramach limitu w wysokości 82 000 tys. zł udzielonego przez PKO BP S.A.,
- kredyt odnawialny obrotowy w wysokości 37 115 tys. zł w ramach limitu w wysokości 70 000 tys. zł udzielonego przez PKO BP S.A.,
- kredyt odnawialny w rachunku bieżącym w wysokości 13 758 tys. zł w ramach limitu w wysokości 80 000 tys. zł udzielonego przez PEKAO S.A.

Wykorzystanie przyznanych limitów kredytowych na dzień 31.12.2009 r. wynosiło:

- w PKO BP 27,26% przyznanego limitu,
- w PKO BP 53,02% przyznanego limitu,
- w PEKAO S.A. 17,2% przyznanego limitu.

Na dzień 31.12.2008 r. wykorzystanie limitu przyznanego Grupie Kapitałowej przez PKO BP w wysokości 82 000 tys. zł wynosiło 84,5%, natomiast PEKAO S.A. wykorzystanie przyznanego limitu w wysokości 80 000 tys. zł wynosiło 94,5%.

Charakterystyka warunków kredytowych wykorzystywanych przez Grupę kredytów w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem wyglądała następująco:

Nazwa podmiotu finansującego / typ kredytu	Wielkość limitu kredytowego	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Status kredytu	Zabezpieczenie
PKO BP S.A./ wielocelowy limit kredytowy w rachunku bieżącym	82 000	WIBOR 1M + MARŻA	30.06.2010 r.	otwarty	-Weksel własny in blanco (30 000 tyś. zł), -Przelew wierzytelności od kontrahentów krajowych, -Zastaw rejestrowy na zapasach nawozów, -Zastaw rejestrowy – Zakład Kwasu Siarkowego wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, -Zastaw rejestrowy – EC II wraz z cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, - pełnomocnictwo do rachunku bieżącego.
Pekao S.A. wielocelowy limit kredytowy w rachunku bieżącym	80 000	WIBOR 1M + MARŻA	30.06.2010 r.	otwarty	-Hipoteka kaucyjna do kwoty 57 000 tys. zł. wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, -Hipoteka kaucyjna do kwoty 26 000 tys. zł. –wraz z cesją praw z polisy ubez. -Pełnomocnictwa do rachunków bankowych, -Oświadczenie o poddaniu się egzekucji, - Cesja wierzytelności od kontrahentów.
PKO BP S.A. kredyt obrotowy nieodnawialny	70 000	WIBOR 3M + MARŻA	31.01.2010r.	spłacony	- Hipoteka kaucyjna do kwoty 70 000 tys. zł plus przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia nieruchomości; - zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych stanowiących całość gospodarczą - Zakład Azotowy Mocznika o wartości 28 799 tys. zł plus przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia maks. kwota zabez. 105 mln PLN -przelew wierzytelności śr. pieniężnych w rozumieniu art. 102 prawa bankowego na wyodrębniony rachunek Banku w kwocie 31,4 mln PLN; - weksel in blanco; - klauzula potrącenia z rachunku Kredytobiorcy prowadzonego w PLN w PKO BP SA; - oświadczenie o poddaniu się egzekucji na podstawie art.97 Prawa bankowego z tytułu kredytu i weksla.

20. Odroczony podatek dochodowy

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego kompensuje się ze sobą, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do skompensowania bieżących aktywów i zobowiązań podatkowych i jeżeli odroczony podatek dochodowy podlega tym samym organom podatkowym.

Aktywa i zobowiązania związane z odroczonym podatkiem dochodowym w kwotach przypadających do realizacji w okresie roku i powyżej roku wynosiły:

Aktywa z tytułu podatku dochodowego	**31.12.2009 r.**	**31.12.2008 r.**
Aktywa z tytułu podatku odroczonego przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	17 240	66 082
Aktywa z tytułu podatku odroczonego przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	175 493	45 772
	192 733	**111 854**

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego:	**31.12.2009 r.**	**31.12.2008r.**
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	213	487
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	15 193	18 210
	15 406	**18 697**

	31.12.2009 r.	**31.12.2008r.**
Aktywa z tytułu podatku dochodowego skompensowane	**177 387**	**93 157**
Odpis aktualizujący wartość aktywa	-141 333	-44 970
Aktywa z tytułu podatku dochodowego netto	**36 054**	**48 187**

Kalkulacja aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego opiera się na założeniu, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych i strat podatkowych.

Zmiana stanu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem ich kompensaty z rezerwą w ramach tej samej władzy podatkowej):

Aktywo:	**Stan na 01.01.2009 r.**	**Zwiększenia/ Zmniejszenia w trakcie okresu**	**Stan na 31.12.2009 r.**
Różnica amortyzacji podatkowej i bilansowej	12 827	4 897	17 724
Odpisy aktualizujące udziały	807	-73	734
Odpisy aktualizujące wartość należności	1 615	-1 275	340
Odpisy aktualizujące wartość materiałów	12 938	-7 873	5 065
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	10 357	-2 354	8 003
Rezerwa na odprawy emerytalne	3 017	-697	2 320
Rezerwa na rekultywację	8 022	-1 984	6 038
Rezerwa na zobowiązania z ZFŚS	749	166	915
Rezerwa na sprawy pracownicze	1 946	-888	1 058
Rezerwa na czyszczenie instalacji	1 507	-384	1 123
Rezerwa na opróżnienie zbiorników ziemnych	2 431	-216	2 215
Rezerwa na zobowiązania sporne na opłaty za składowiska	1 285	-1 216	69
Niewypłacone wynagrodzenia, ZUS	4 466	-3 563	903
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	503	25	528
Pozostałe	493	633	1 126

Strata podatkowa do rozliczenia w przyszłości	2 600	133 890	136 490
Aktualizacja wyrobów gotowych, półproduktów	21 862	-18 948	2 914
Wycena instrumentów pochodnych	24 429	-19 261	5 168
	111 854	**80 879**	**192 733**

Wzrost aktywa na dzień 31.12.2009 r. w porównaniu do 31.12.2008 r. wynosi 80 879 tys. zł (przed pomniejszeniem o odpis). Zmiana wynika głównie z utworzenia pozycji aktywa na odroczony podatek dochodowy z tytułu straty podatkowej w wysokości: 133 890 tys. zł, rozwiązania części aktywa z tytułu odpisów na wyroby gotowe, półfabrykaty i produkcję w toku w wysokości 18 948 tys. zł, rozwiązania części odpisów na materiały w wysokości 7 873 tys. zł oraz rozwiązania części aktywa dotyczącego wyceny instrumentów pochodnych w wysokości 19 261 tys. zł.

Na podstawie planu Zarządu Jednostki Dominującej przyjętego do testu na utratę wartości aktywów oraz ze względu na zasadę ostrożności nadwyżka aktywa nad rezerwą z tytułu podatku odroczonego została objęta na dzień 31.12.2009 r. odpisem aktualizującym w wysokości 80 % jej wartości.

Aktywo:	**Stan na 01.01.2008 r.**	**Zwiększenia/ Zmniejszenia w trakcie okresu**	**Stan na 31.12.2008 r.**
Różnica amortyzacji podatkowej i bilansowej	24 586	-11 759	12 827
Odpisy aktualizujące udziały	850	-43	807
Odpisy aktualizujące wartość należności	641	974	1 615
Odpisy aktualizujące wartość materiałów	3 347	9 591	12 938
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	9 361	996	10 357
Rezerwa na odprawy emerytalne	2 353	664	3 017
Rezerwa na rekultywację	8 001	21	8 022
Rezerwa na zobowiązania z ZFŚS	592	157	749
Rezerwa na sprawy pracownicze	2 771	-825	1 946
Rezerwa na czyszczenie instalacji	1 138	369	1 507
Rezerwa na opróżnienie zbiorników ziemnych	2 022	409	2 431
Rezerwa na zobowiązania sporne na opłaty za składowiska	1 285		1 285
Niewypłacone wynagrodzenia, ZUS	3 951	515	4 466
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	505	-2	503
Pozostałe	1 710	-1 217	493
Strata podatkowa do rozliczenia w przyszłości	4 629	-2 029	2 600
Aktualizacja wyrobów gotowych, półproduktów	436	21 426	21 862
Wycena instrumentów pochodnych	101	24 328	24 429
	68 279	**43 575**	**111 854**

Rezerwa:	Stan na 01.01.2009 r.	Zwiększenia/ Zmniejszenia w trakcie okresu	Stan na 31.12.2009 r.
Różnica amortyzacji podatkowej i bilansowej	17 685	-3 487	14 198
Odpisy aktualizujące udziały	564		564
Naliczone odsetki od należności	32	153	185
Wycena instrumentów pochodnych	416	-402	14
Świadectwa pochodzenia z kogeneracji		378	378
Pozostałe		67	67
	18 697	**-3 291**	**15 406**

Rezerwa:	Stan na 01.01.2008r.	Zwiększenia/ Zmniejszenia w trakcie okresu	Stan na 31.12.2008r.
Różnica amortyzacji podatkowej i bilansowej	16 672	1 013	17 685
Odpisy aktualizujące udziały	743	-179	564
Naliczone odsetki od należności	18	14	32
Wycena instrumentów pochodnych	1 117	-701	416
Pozostałe	66	-66	0
	18 616	**81**	**18 697**

21. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych

	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne	Świadczenia ZFŚS po okresie zatrudnienia	Razem
Stan na 31 grudnia 2008r.	**54 513**	**15 875**	**3 942**	**74 330**
Utworzenie dodatkowych rezerw	1 746	1 240	878	**3 864**
Rozwiązane rezerw	-8 718	-3 437	-4	**-12 159**
Wykorzystanie rezerw	-5 415	-1 472		**-6 887**
Stan na 31 grudnia 2009 r.	**42 126**	**12 206**	**4 816**	**59 148**

Struktura łącznej kwoty zobowiązań:	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Część długoterminowe	52 770	67 231
Część krótkoterminowe	6 378	7 099
	59 148	**74 330**

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest przez niezależną firmę zewnętrzną posiadającą uprawnienia aktuarialne co najmniej na koniec roku obrotowego i obciąża rachunek zysków i strat (koszty sprzedanych produktów lub koszty ogólnego zarządu) w zależności od funkcji pełnionych przez pracowników, których dotyczą. Wyliczenia z wykorzystaniem technik aktuarialnych oparto na założeniach Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz szczegółowych informacjach dotyczących każdego pracownika. Do podstawowych czynników uwzględnionych w wyliczeniu wartości przyszłych świadczeń należą:

- baza indywidualnych danych pracownika (data urodzenia, staż pracy, znacznik pracy w warunkach szkodliwych itp.);
- przewidywana kwota podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy;
- przewidywany wzrost podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń do momentu nabycia praw;
- dyskonto aktuarialne.

Wykorzystane dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa osiągnięcia wieku emerytalnego jako pracownik Grupy (w przypadku odprawy emerytalnej), prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką (w przypadku odprawy rentowej) lub prawdopodobieństwo uzyskania praw do nagród jubileuszowych.

Stopa dyskonta finansowego do obliczania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych została ustalona na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Przyjęto następujące kształtowanie się wzrostów podstaw odpraw emerytalno-rentowych: 0% w roku 2010, 1% w latach 2011-2019 oraz 2,5% w pozostałych latach.

Zdyskontowaną kwotę na świadczenia pracownicze pomniejsza się o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, dokonywanych na powiększenie rezerwy.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych („Projected Unit Credit Metod").

Rezerwa na świadczenia ZFŚS po okresie zatrudnienia w kwocie 4 816 tys. zł obejmuje rezerwę z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przypadający na obecnych i przyszłych emerytowanych pracowników Grupy. Wartość rezerwy została oszacowana przy założeniu, że przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej będzie wzrastało w kolejnych latach o następujące wartości: 5,0% w latach 2010-2019 oraz 3,5% w kolejnych latach. Obliczone kwoty są dyskontowane aktuarialnie na dzień 31.12.2009 r., a następnie sumowane.

Rezerwy na świadczenia pracownicze ustalane są na podstawie wycen niezależnych aktuariuszy co najmniej na koniec roku obrotowego i obciążają sprawozdanie z pełnego dochodu w odpowiednich pozycjach (koszty sprzedanych produktów lub koszty ogólnego zarządu) w zależności od funkcji pełnionych przez pracowników, których dotyczą.

22. Rezerwy na pozostałe zobowiązania

	Rekul-tywacja	Czysz-czenie instalacji	Opróżnienie zbiorników ziemnych	Pozostałe sprawy praco-wnicze	Koszty likwidacji środków trwałych	Rezerwy z tytułu spraw biernych	Inne rezerwy	**Razem**
31.12.2008 r.	**42 219**	**7 929**	**12 796**	**10 241**	**939**	**6 938**	**1 612**	**82 674**
Dyskonto okresu	1 023	221	376					**1 620**
Utworzenie dodatkowych rezerw		45	557	115		216	199	**1 132**
Rozwiązane rezerwy	-11 465	-2 285	-2 073	-4 807		-3	-229	**-20 862**
Wykorzystanie rezerwy					-681	-6 786	-1 237	**-8 704**
31.12.2009 r.	**31 777**	**5 910**	**11 656**	**5 549**	**258**	**365**	**345**	**55 860**

Struktura łącznej kwoty rezerw:	**31.12.2009 r.**	**31.12.2008 r.**
Część długoterminowe	41 887	55 097
Część krótkoterminowe	13 973	27 577
	55 860	**82 674**

a) Rekultywacja

Rezerwa została utworzona na pokrycie przyszłych kosztów rekultywacji, monitoringu i ochrony wód powierzchniowych dla składowisk siarczanu żelaza i fosfogipsu. Wartość rezerwy wynika z przewidywanych kosztów do poniesienia po zamknięciu składowisk z uwzględnieniem czasu, jaki upłynął od rozpoczęcia eksploatacji składowisk do dnia jej zakończenia.

b) Oczyszczanie instalacji

Rezerwa na czyszczenie instalacji została utworzona na podjęcie działań w przypadku zakończenia eksploatacji poszczególnych instalacji produkcyjnych. Wartość rezerwy została oszacowana na podstawie kosztorysów sporządzonych przez poszczególne zakłady produkcyjne, osobno dla każdej linii produkcyjnej. Kosztorysy obejmują szacunkowe założenia dotyczące:

- kosztów likwidacji substancji niebezpiecznych, katalizatorów i oleju;
- kosztów likwidacji resztek surowców, półfabrykatów z czyszczenia instalacji;
- odsprzedaży pozostałych substancji;
- utylizacji opakowań;
- kosztów transportu, mycia instalacji i innych usług.

c) Opróżnienie zbiorników ziemnych

Rezerwa na zbiorniki oczyszczalni została utworzona na opróżnienie dwóch zbiorników ziemnych osadu, znajdujących się na terenie zakładowej oczyszczalni ścieków. Osady z czyszczenia zbiorników przeznaczone będą w całości do rekultywacji terenu składowiska fosfogipsu pozostałego do zrekultywowania po zakończeniu ewakuacji fosfogipsu. Wartość rezerwy oszacowano na podstawie wyceny prac związanych z wydobyciem i transportem osadu według minimalnych stawek Sekocenbud.

d) Koszty likwidacji środków trwałych

Grupa tworzy rezerwy na przewidywane koszty likwidacji środków trwałych.

W związku z dokonaniem likwidacji środków trwałych, wykorzystano rezerwę w wysokości 681 tys. zł. Wykorzystanie rezerwy zrealizowano na podstawie protokołów z fizycznej likwidacji.

e) Pozostałe sprawy pracownicze

Utworzona rezerwa wynika ze zmian organizacji pracy systemu zmianowego w świetle nowelizacji Kodeksu Pracy. Wyliczenia dokonano na podstawie indywidualnych harmonogramów pracy pracowników.

f) Rezerwy z tytułu spraw biernych oraz inne rezerwy

Kwoty te stanowią wartość prawdopodobnych zobowiązań ciążących na Jednostce Dominującej oszacowanych na podstawie przewidywanych obciążeń powstałych na skutek sporów, procesów itp. Zmniejszenie rezerwy na sprawy bierne w wysokości 6 763 tys. zł wynika z wykorzystania rezerwy utworzonej na zobowiązania sporne z tytułu opłat za składowanie odpadów za lata 1998-1999, które zgodnie z wyrokiem NSA stało się wymagalne oraz wykorzystania rezerwy utworzonej na karę umowną wypłaconą na rzecz kontrahenta Grupy w wysokości 1 118 tys. zł.

23. Zobowiązania z tytułu leasingu

a) Charakterystyka umów

Zobowiązania finansowe Grupy z tytułu leasingu finansowego obejmują głównie zobowiązania związane z prawem użytkowania wieczystego gruntów ujętego jako nieruchomości inwestycyjne oraz zobowiązania z tytułu wynajmu środków transportu bliskiego. Na dzień 31.12.2009 r. zobowiązanie z tytułu prawa wieczystego użytkowania wynosiło 8 593 tys. zł, z czego odsetki 4 885 tys. zł, natomiast z tytułu umowy wynajmu 2 575 tys. zł, z czego odsetki 480 tys. zł (część długookresowa).

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Zobowiązania leasingowe krótkoterminowe do 1 roku	**567**	**164**
łączna wartość przyszłego zobowiązania	*899*	*439*
w tym: odsetki	*-332*	*-275*

Zobowiązania leasingowe długookresowe	**5 977**	**3 882**
Długookresowe do 5 lat	**2 340**	**401**
łączna wartość przyszłego zobowiązania	*3 257*	*918*
w tym: odsetki	*-917*	*-517*
Długookresowe powyżej 5 lat	**3 637**	**3 481**
łączna wartość przyszłego zobowiązania	*8 096*	*7 766*
w tym: odsetki	*-4 459*	*-4 285*

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Grupa nie poniosła żadnych warunkowych opłat leasingowych.
Umowy leasingu nie zawierają żadnych nietypowych warunków dotyczących ograniczenia wypłaty dywidend ani zaciągania innych zobowiązań (w tym dodatkowych umów leasingowych).

b) Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego

Poza gruntami użytkowanymi wieczyście traktowanymi jako nieruchomości inwestycyjne, Grupa wykorzystuje również grunty w użytkowaniu wieczystym na potrzeby własnej działalności (nota 8). Grupa ma pełne możliwości korzystania z prawa użytkowania wieczystego gruntów (w tym sprzedaż prawa), jednakże praktyczne dysponowanie tym prawem jest ograniczone z uwagi na to, że na gruntach tych usytuowany jest zakład produkcyjny, instalacje i urządzenia techniczne.

Przyszłe opłaty z tytułu użytkowania tych gruntów w wartości nominalnej ustalonej w oparciu o aktualne stawki wynoszą:

	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Płatne do roku	1 504	1 425
Płatne od jednego do pięciu lat	6 015	5 700
Płatne powyżej pięciu lat	114 291	122 653
Razem przyszłe opłaty (wartość nominalna)	**121 810**	**129 778**

24. Należności i zobowiązania warunkowe

	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Należności warunkowe	**8 810**	**16 810**
Od pozostałych jednostek z tytułu: należytego wykonania postanowień umowy sprzedaży udziałów	8 810	16 810
Zobowiązania warunkowe	**17 075**	**17 075**
Na rzecz jednostek powiązanych z tytułu: udzielonych gwarancji i poręczeń		
Udzielone gwarancje i poręczenia pozostałym podmiotom z tytułu:	**16 905**	**16 905**
zabezpieczenia długu celnego	10 000	10 000
należytego wykonania postanowień umowy sprzedaży udziałów	6 905	6 905
Inne zobowiązania warunkowe	170	170

a) Należności warunkowe

Kwota należności warunkowych w wysokości 8 810 tys. zł wynika z umów zbycia udziałów „Medika" sp. z o.o. zawartej z firmą Lux-Med. Sp. z o.o. dnia 24.05.2005 r. (1 310 tys. zł) oraz „Kargo" Sp. z o.o. zawartej z firmą CTL Logistic S.A. dnia 05.07.2005 r. (7 500 tys. zł) i dotyczy ewentualnych kar, jakie będą przysługiwać Jednostce Dominującej, z tytułu:

w zakresie umowy z Lux-Med. Sp. z o.o.

- nie wykonania zobowiązania do nie przerywania podstawowej działalności „Mediki" Sp. z o.o. na okres dłuższy niż jeden miesiąc, nie likwidowania, nie rozwiązywania, nie podejmowania transakcji stanowiących całkowite rozporządzenie przedsiębiorstwem;
- za niewykonywanie zobowiązania do nie zbywania udziałów.

w zakresie umowy z CTL Logistic SA:

- nie zrealizowania Gwarantowanego Podwyższenia Kapitału Grupy z ograniczoną odpowiedzialnością „Kargo";
- nie zrealizowania Gwarantowanych Inwestycji dokonanych z podwyższenia kapitału spółki „Kargo" Sp. z o.o.;
- nie wykonania zobowiązania do nie przerywania podstawowej działalności „Kargo" Sp. z o.o. na okres dłuższy niż jeden miesiąc, nie likwidowania, nie rozwiązywania, nie podejmowania transakcji stanowiących całkowite rozporządzenie przedsiębiorstwem.

b) Zobowiązania warunkowe – jednostki pozostałe

Zobowiązanie warunkowe w wysokości 6 905 tys. zł w 2009 r. i 6 905 tys. zł w 2008 r. wynika z umowy zbycia udziałów „Medika" sp. z o.o. zawartej z firmą Lux-Med. Sp. z o.o. oraz „Kargo" Sp. z o.o. zawartej z firmą CTL Logistic S.A.

W zakresie umowy z Lux-Med. Sp. z o.o zobowiązanie w wysokości 1 305 tys. zł dotyczy kontynuowania kupowania usług medycznych od spółki „Medika" przez okres obowiązywania umowy.

Zobowiązanie wobec CTL Logistic w wysokości 5 600 tys. zł w roku 2009 i 2008 obejmuje kwoty rekompensaty za zaprzestanie z korzystania przez Spółkę Dominująca z usług zgodnie z Umową o Współpracy lub jej rozwiązaniu przed upływem okresu, na który została zawarta lub Umowa Dzierżawy zawarta z „Kargo" Sp. z o.o. ulegnie rozwiązaniu przed upływem okresu, na który została zawarta.

W okresie sprawozdawczym udzielono Grupie Kapitałowej dwóch gwarancji bankowych:

- w kwocie 120 tys. zł na zabezpieczenie rozliczeń za energię na rynku bilansującym udzieloną do dnia 26.01.2010 r. udzielonej przez Bank PEKAO. S.A. z siedzibą w Warszawie;
- w kwocie 10 000 tys. zł na zabezpieczenie zapłaty długu celnego udzieloną do dnia 23.03.2010 r. udzielonej przez TUiR Warta S.A.

c) Pozostałe zobowiązania warunkowe

Na kwotę pozostałych zobowiązań składają się kwoty z tytułu roszczeń i spraw toczonych przeciwko Grupie.

d) Zabezpieczenia ustalone na rzecz Grupy

Jako zabezpieczenie spłaty należności handlowych Grupy ustanowione były następujące zabezpieczenia (według stanu na 31.12.2009 r.):

- kontrahentów krajowych:	
▪ hipoteki kaucyjne zwykłe – łączna wartość	50 937 tys. zł
▪ poręczenia wekslowe – łączna wartość	59 173 tys. zł
▪ gwarancje bankowe na rzecz Grupy – łączna wartość	2 550 tys. zł
▪ zastawy rejestrowe na maszynach – łączna wartość	670 tys. zł
▪ przewłaszczenia środków trwałych – łączna wartość	210 tys. zł
- kontrahentów zagranicznych:	
▪ akredytywy	1 297 tys.EUR
▪ akredytywy	886 tys. USD
▪ gwarancje bankowe	279 tys. EUR

25. Koszty według rodzaju

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych (nota 8 i 9)	81 497	66 093
Zużycie materiałów i energii, a w tym :	1 046 964	1 745 910
- zużycie gazu	288 569	457 256
- korekta odpisów aktualizujących wartość zapasów materiałów (nota 14)	-40 949	50 716
Usługi obce, a w tym:	157 540	292 334
- koszty prac badawczych	421	945
Podatki i opłaty	51 329	60 243
Koszty świadczeń pracowniczych (nota 26)	222 647	284 473
Korekta odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów gotowych, półfabrykatów i produkcji w toku (nota 14)	-99 659	112 770
Odpisy aktualizujące wartość należności	-7 593	5 446
Pozostałe koszty działalności operacyjnej	-3 259	11 631
Koszty rodzajowe ogółem	**1 449 466**	**2 578 900**
Zmiana stanu produktów, półfabrykatów i produkcji w toku	356 526	-374 848
Koszty wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	-1 771	-2 637
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów, kosztów sprzedaży i kosztów ogólnego zarządu ogółem	**1 804 221**	**2 201 415**
- z tego :		
- koszty sprzedaży	44 609	66 420
- koszty ogólnego zarządu	96 422	107 895
- koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 663 190	2 027 100
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	**33 708**	**21 837**
Koszt własny sprzedaży	**1 696 898**	**2 048 937**
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu ogółem	**1 837 929**	**2 223 252**

26. Koszty świadczeń pracowniczych

	31.12.2009 r.	**31.12.2008 r.**
Koszty wynagrodzeń	190 646	201 540
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	47 763	72 430
Koszty świadczeń z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych i tym podobnych świadczeń pracowniczych	-15 762	10 503
	222 647	**284 473**
Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na etaty)	**3 607**	**3 628**

27. Pozostałe przychody i koszty

a) Pozostałe przychody operacyjne

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, w tym:	3 462	2 329
- przychody ze sprzedaży nadwyżek praw do emisji CO_2 (nota 99.a)	3 296	0
Przychody z tytułu odsetek:	7 317	9 820
- odsetki od należności	2 582	579
- odsetki od udzielonych pożyczek (nota 13a)	62	121
- odsetki od środków pieniężnych	4 673	9 120
Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	555	1 762
Dodatnie saldo różnic kursowych	11	2
Aktualizacja wartości rezerw na zobowiązania (odwrócenie rezerw)	5 514	10 982
Odpis aktualizujący odsetki i należności niehandlowe (rozwiązanie odpisów)	612	556
Dywidendy otrzymane		
Nadwyżki aktywów trwałych (odszkodowania)	38	
Aktualizacja wartości niefinansowych aktywów trwałych (odwrócenie odpisów)	9 588	2 570
Otrzymane dotacje państwowe i inne darowizny	2 696	1 653
Nadwyżka wartości nominalnej udziałów		
Odpisy aktualizujące wartość udziałów	1 251	
Inne przychody operacyjne	13 805	7 165
- nadwyżki niefinansowych aktywów trwałych		28
- odszkodowania za szkody	1 310	
- zapłata i zwrot kar i innych opłat	4 389	189
- korekta podatku od nieruchomości	5 888	
- pozostałe	2 218	6 948
Ogółem pozostałe przychody operacyjne	**44 849**	**36 839**

b) Pozostałe koszty operacyjne

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-2 562	-12 863
Aktualizacja niefinansowych aktywów trwałych (utworzenie odpisów)	-48 997	-910
Koszty z tytułu odsetek:	-15 977	-1 810
- odsetki z tytułu zobowiązań	-13 896	-1 616
- odsetki budżetowe	-2 048	-193
- odsetki umorzone	-33	-1
Ujemne saldo różnic kursowych	-21 563	-30 835
Aktualizacja wartości rezerw na zobowiązania	-331	-1 546
Odpis aktualizujący odsetki i należności niehandlowe	-4 518	-159
Niedobory aktywów trwałych	-1	-2
Odpisy aktualizujące wartość udziałów	-867	-1 054
Inne koszty operacyjne	-8 115	-4 010
Ogółem pozostałe koszty operacyjne	**-102 931**	**-53 189**
Ogółem pozostałe przychody i koszty operacyjne	**-58 082**	**-16 350**

Różnice kursowe dotyczą wyłącznie rozliczania należności i zobowiązań handlowych oraz inwestycyjnych. W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym nie

skapitalizowano żadnych różnic kursowych na środkach trwałych w budowie (jako korekty kosztów finansowania), jak również żadne z różnic kursowych nie były powiązane z działalnością finansową.

28. Dotacje

Największe realizowane projekty w Grupie Kapitałowej:

1. Projekt „ Zagospodarowanie odpadów przemysłowych poprzez budowę instalacji do suszenia siarczanu". Wartość całego przedsięwzięcia zamknęła się kwotą 16 518 tys. zł.
2. Projekt „Dostosowanie przedsiębiorstwa do wymogów pozwolenia zintegrowanego poprzez zakup rur katalitycznych"
3. Projekt „Zastąpienia stacji redukcji gazu ziemnego pierwszego stopnia rozprężaczem turbinowym" w Zakładzie Azotowym.
4. W finalnej fazie jest realizacja projektu „Termiczne odgazowanie węgla", polegający na budowie prototypu pieca wraz z niezbędnymi badaniami udoskonalającymi do termicznego odgazowania węgla. Projekt dofinansowany jest w ramach projektu celowego „Inicjatywa Technologiczna" decyzją nr 04101/2/C.TO2-ITI/2008 Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 07.08.2008 r. Całkowity koszt inwestycji 3 739 tys. zł, dofinansowanie projektu 1 777 tys. zł, co stanowi 45 % kosztów kwalifikowanych. W 2009 r. wpłynęła ostatnia faza dofinansowania 146 tys. zł. Inwestycja jest częściowo zakończona.
5. Projekt „Rozwój infrastruktury Polickiego parku Przemysłowego na terenach restrukturyzowanych Z.Ch. „Police" S.A."

Projekt		**Całkowite nakłady na realizację Projektów (wg umowy)**	**Nakłady na realizację Projektów (koszty kwalifikowane)**	**Dofinansowanie Projektów**
	1	16 500	16 500	7 500
	2	12 331	11 639	4 500
	3	7 918	7 669	3 835
	4	4 040	4 040	1 778
	5	41 234	33 798	29 574
		82 023	**73 646**	**47 187**

Wykonanie Projektów

Projekt		**Stan na 31.12.2008 r.**	**Za okres (zwiększenie) od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.**	**Stan na 31.12.2009 r.**
	1	16 518		
	2			
	3	8 058		
	4	3 890	-151	3 739
	5	31 627		
		60 093	**-151**	**3 739**

Wpływy z tytułu dotacji

Projekt	Stan na 31.12.2008 r.	Za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.	Stan na 31.12.2009 r.
1	**7 500**	**0**	**7 500**
Z tego odniesione na wynik	294	680	974
Przychody przyszłych okresów	7 206	-680	6 526
2	**4 500**	**0**	**4 500**
Z tego odniesione na wynik	914	242	1 156
Przychody przyszłych okresów	3 586	-242	3 344
3	**3 835**	**0**	**3 835**
Z tego odniesione na wynik		295	295
Przychody przyszłych okresów	3 835	-295	3 540
4	**1 631**	**147**	**1 778**
Z tego odniesione na wynik		26	26
Przychody przyszłych okresów	1 631	121	1 752
5	**27 673**	**0**	**27 673**
Z tego odniesione na wynik		1 372	1 372
Przychody przyszłych okresów	27 673	-1 372	26 301
Suma	**45 139**	**147**	**45 286**
Z tego odniesione na:			
Wynik finansowy	1 208	2 615	3 823
Przychody przyszłych okresów	43 931	-2 468	41 463

Wymienione projekty zostały rozliczone w 2008 r.

29. Przychody i koszty finansowe

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Koszty odsetek:		
- z tytułu kredytów bankowych	-6 907	-2 686
w tym: zapłacone	-6 601	-2 514
- z tytułu leasingu finansowego	-141	-123
w tym: zapłacone	-63	-55
- z innych tytułów	479	-6
	-6 569	**-2 815**
Wynik na pochodnych instrumentach finansowych (nota 4):		
-zyski/straty z realizacji	-95 559	9 441
-zyski/straty z wyceny	99 260	-131 729
	3 701	**-122 288**
Pozostałe koszty finansowe	-2	-10
Rozwijanie dyskonta - należności handlowe (nota 13)	4	53
Rozwijanie dyskonta – rezerwy (nota 22)	-1 620	-1 720
Pozostałe przychody finansowe		
Różnice kursowe od kredytów i pożyczek	390	-1 627
Ogółem przychody/koszty finansowe	**-4 096**	**-128 407**

30. Podatek dochodowy

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Podatek bieżący	-4 941	-50 768
Podatek odroczony (nota 20)	-12 134	38 169
	-17 075	**-12 599**

Stawka podatku mająca zastosowanie w odniesieniu do dochodów Grupy obowiązująca w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym wynosi 19%. Nie wystąpił podatek bieżący ani podatek odroczony odniesiony bezpośrednio na kapitały własne.

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem brutto Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by, stosując stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków przed opodatkowaniem:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	**-406 628**	**41 248**
Obowiązująca w okresie stawka podatkowa	19%	19%
Podatek teoretyczny obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	**-77 259**	**7 837**
Przychody księgowe nie podlegające opodatkowaniu	-651 719	-297 145
Koszty księgowe nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	640 116	369 694
Przychody podatkowe nie będące przychodami księgowymi okresu	284	326
Koszty uzyskania przychodów nie będące kosztami księgowymi okresu	-50 382	-24 157
Odliczenie straty podatkowej, w odniesieniu do której uprzednio nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (z uwagi na ostrożną wycenę i objęcie odpisem)	1 260	
Odliczenia strat podatkowych lat ubiegłych		-4 340
Odliczenia z tytułu darowizn		-32
Odliczenia od podatku z tytułu dywidend		
Podatek doliczony od otrzymanych dywidend		
Korekty podatku z lat ubiegłych	4 936	-954
Strata podatkowa roku bieżącego	137 893	192
Dochód zwolniony na podstawie art. 17 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	-188	-653
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z pełnego dochodu	**4 941**	**50 768**
Efektywna stawka podatku	0%	31%

31. Zysk na jedną akcję

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Grupy (tys. zł)	-423 703	28 649
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. sztuk)	75 000	75 000
Podstawowy zysk na akcję (w zł na jedną akcję)	-5,65	0,38

Zysk rozwodniony na akcję jest równy zyskowi podstawowemu na akcje, ponieważ Grupa nie emitowała w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem żadnych

instrumentów o charakterze kapitałowych mogących wpływać na rozwodnienie zysku na akcję (np. obligacji zamiennych na akcje, opcji na akcje itp.).

32. Dywidenda na akcję

W 2009r. nie wypłacano dywidendy.

33. Transakcje z podmiotami powiązanymi

a) Spółki powiązane pośrednio i bezpośrednio

Skarb Państwa sprawuje kontrolę nad Jednostką Dominującą, a w związku z tym Spółki Skarbu Państwa spełniają definicje jednostek powiązanych. Grupa nie posiada bezpośrednich udziałów ani kontroli w spółkach powiązanych poprzez Skarb Państwa.

Grupa nie należy do grupy kapitałowej innego podmiotu.

Jednostka Dominująca tworzy własną Grupę Kapitałową. Skład Grupy prezentowany jest w nocie 12. Skonsolidowane sprawozdanie obejmuje istotne spółki wchodzące w skład tej Grupy (nota 12). Zasady wyceny prezentowane są w nocie 2.9.

Transakcje z podmiotami powiązanymi oraz stan należności i zobowiązań przedstawiały się następująco:

	31.12.2009 r.		31.12.2009 r.	
Nazwa podmiotu	**Należności z tyt. dostaw i usług (w tym należności układowe)**	**Zobowiązania z tyt. dostaw i usług dział. operacyjnej i inwestycyjnej**	**Wartość obrotów z tytułu zakupów od spółek**	**Wartość obrotów z tytułu sprzedaży do spółek**
Jednostki powiązane poprzez Skarb Państwa w tym:	**347**	**204 819**	**516 025**	**7 613**
PGNiG S.A.		190 602	355 539	49
ENEA S.A.		4 569	49 359	
PSE OPERATOR Sp. z o.o.	278	1 292	15 401	2 036
Ciech S.A.	43		227	4 150
PKP CARGO S.A.		1 230	6 955	35
Odsetki naliczone na dzień bilansowy		6 623	6 152	
Jednostki stowarzyszone z tego:	**205**	**832**	**6 876**	**2 331**
KEMIPOL Sp. z o.o.	204	832	6 876	2 323
„Budchem" Sp. z o.o.	1			8
Jednostki zależne z tego:	**1 991**	**11 149**	**70 881**	**5 011**
Usługi Sprzętowe i Transportowe TRANSTECH Sp. z o.o.	81	5 721	24 991	1 667
KONCEPT Sp. z o.o.	12	1 775	5 712	205
CENTRUM Elektrotechnika, Instalacje, Serwis Sp. z o.o.	262	2 039	20 369	1 696
AUTOMATIKA Usługi Kontrolno - Pomiarowe Sp. z o.o.	1 435	1 334	17 952	1 108
SUPRA Sp. z o.o.	201	103	1 707	300
Odsetki naliczone na dzień bilansowy		177	150	35

Nazwa podmiotu	31.12.2008 r.		31.12.2008 r.	
	Należności z tyt. dostaw i usług (w tym należności układowe)	Zobowiązania z tyt. dostaw i usług dział. operacyjnej i inwestycyjnej	Wartość obrotów z tytułu zakupów od spółek	Wartość obrotów z tytułu sprzedaży do spółek
Jednostki powiązane poprzez Skarb Państwa w tym:	**362**	**94 143**	**710 334**	**26 696**
PGNiG S.A.		89 159	557 837	37
ENEA S.A.		3 123	52 597	
PSE OPERATOR Sp. z o.o.	125	1 103	15 894	1 282
Ciech S.A.	208	27	242	24 798
PKP CARGO S.A.				
Odsetki naliczone na dzień bilansowy		471	471	
Jednostki stowarzyszone z tego:	**298**	**818**	**4 760**	**3 632**
KEMIPOL Sp. z o.o.	297	818	4 760	3 624
„Budchem" Sp. z o.o.	1			8
Jednostki zależne z tego:	**2 539**	**17 765**	**118 624**	**8 291**
Usługi Sprzętowe i Transportowe TRANSTECH Sp. z o.o.	42	2 786	31 458	4 882
KONCEPT Sp. z o.o.	5	1 064	8 002	175
CENTRUM Elektrotechnika, Instalacje, Serwis Sp. z o.o.	634	8 960	43 464	1 781
AUTOMATIKA Usługi Kontrolno - Pomiarowe Sp. z o.o.	1 650	4 927	32 964	1 050
SUPRA Sp. z o.o.	208	1	2 709	403
Odsetki naliczone na dzień bilansowy		27	27	

Uwaga: Stan należności nie uwzględnia odpisów aktualizujących.
Wartość obrotów została wykazana z uwzględnieniem podatku VAT.
Baza spółek powiązanych przez Skarb Państwa została ustalona na podstawie danych dostępnych na stronie Ministerstwa Skarbu Państwa.

Wartość pożyczek na dzień 31.12.2009 r. wynosiła 646 tys. zł, zaś na dzień 31.12.2008 r. 1 078 tys. zł (nota 13a) i dotyczyła pożyczek, które Jednostka Dominująca udzieliła jednostkom zależnym w początkowych latach ich działalności.

b) Transakcje z członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
Wynagrodzenie Zarządu		
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 089	1 737
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	196	102
Świadczenia po okresie zatrudnienia	207	165
Inne świadczenia	3	22
Razem Zarząd	**2 495**	**2 026**
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej		
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	447	389
Razem Rada Nadzorcza	**447**	**389**

W okresach objętych sprawozdaniem nie udzielono żadnych pożyczek, ani nie występowały żadne inne transakcje handlowe z Członkami Zarządu, Rady Nadzorczej, z osobami z nimi powiązanymi, ani innymi podmiotami będącymi pod pośrednią lub bezpośrednią kontrolą wymienionych.

34. Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dacie bilansowej niniejszego rocznego sprawozdania finansowego nie miały miejsca istotne zdarzenia wpływające na sytuację majątkową i finansową Grupy nie ujęte w sprawozdaniu finansowym.

35. Podpisy

Podpisy do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2009 r. Grupy Kapitałowej Zakłady Chemiczne „Police" Spółka Akcyjna.

Police, dnia 23 marca 2010 r.

Prezes Zarządu:	Zbigniew Miklewicz	_____
Wiceprezes Zarządu:	Janusz Motyliński	_____
Wiceprezes Zarządu:	Tomasz Zieliński	_____
Główny Księgowy:	Józefa Żurawska	_____